

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"COSTIN C. KIRIȚESCU"

TEZAU

Volumul XXVIII

Academia Română

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"COSTIN C. KIRIȚESCU"

TEZAU

1993

vol. XXVIII

Centrul de Informare
și Documentare Economică
București, România

Editor: Valeriu IOAN-FRANC

Redactori: Adelina BIGICĂ, Haritina BUȘTIUC, Ortansa CIUTACU,
Mircea FĂȚĂ, Dorina GHEORGHE, Paula NEACȘU,
Mihaela PINTICĂ, Aida SARCHIZIAN, Ovidiu SÎRBU

Culegere text: Mirela AGAPI, Carmen DIȚULESCU

Prezentare grafică, machetare și tehnoredactare: Luminița LOGIN, Nicolae LOGIN,
Mihaela PINTICĂ, Victor PREDA

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Institutului Național de Cercetări Economice
“Costin C. Kirițescu”. Reproducerea, fie și parțială și pe orice suport, este interzisă
fără acordul prealabil al editorului, fiind supusă prevederilor legii drepturilor de autor.

ISBN 978-973-159-160-5

Apărut 2014

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI
ECONOMICE "COSTIN C. KIRIȚESCU"

TEZAUR

1993

vol. XXVIII

ACADEMIA ROMÂNĂ

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

SUMAR

volumul XXVIII

ECONOMIA ROMÂNIEI – EVOLUȚII PE TERMEN SCURT _____ 1

EVALUĂRI PRIVIND COȘUL ȘI BUGETUL DE CONSUM

Cuvânt înainte 9

Partea I

ASPECTE METODOLOGICE ȘI EVALUĂRI

1. Precizări conceptual-metodologice	13
2. Coșul și bugetul alimentar	16
3. Produse nealimentare	22
4. Servicii	26
5. Bugetul total de consum	28

Partea a II-a

COMPONENȚA ȘI VALOAREA COȘULUI DE CONSUM 33

1. Componenta și valoarea coșului de consum pentru o familie de salariați compusă din patru persoane	35
1.1. Produse alimentare	35
1.2. Produse nealimentare	37
1.3. Servicii	41
2. Componenta și valoarea coșului de consum pentru o familie de pensionari compusă din două persoane	44
2.1. Produse alimentare	44
2.2. Produse nealimentare	46
2.3. Servicii	50

ANEXE SALARIAȚI..... 52

ANEXA nr. 1. PRODUSE ALIMENTARE 52

ANEXA NR. 2. PRODUSE NEALIMENTARE 60

ANEXA NR. 3. SERVICII..... 76

ANEXE PENSIONARI 82

ANEXA NR. 4. PRODUSE ALIMENTARE 82

VI

ANEXA NR. 5. PRODUSE NEALIMENTARE	90
ANEXA NR. 6. SERVICII	101
<i>BUSINESS IN ROMANIA - BETWEEN CHALLENGES AND NEW OPPORTUNITIES</i>	
BUSINESS IN ROMANIA - BETWEEN CHALLENGES AND NEW OPPORTUNITIES	107
<i>ROMANIA - TRANSITION FROM WHERE - TO WHAT</i>	
ROMANIA - TRANSITION FROM WHERE - TO WHAT	115
<i>AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY PRESENT</i>	
AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY PRESENT - STATUS OF DEVELOPMENT, OBJECTIVES, DIRECTIONS AND MEANS OF ACTION FOR CONTINUING THE REFORMS IN THE AGRICULTURAL AND FOOD SECTOR	123
Introductory Chapter	127
FIRST PART	
AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY DEVELOPMENT DURING THE PERIOD 1989-1992	
1. Ownership and farms restructuring process development	131
1.1. Ownership breakdown in agriculture in the late 80's	131
1.2. Set up of private ownership and of family peasant household	134
1.2.1. The set up of land private ownership	134
1.2.2. Setup of the production means private ownership	136
1.3. Privatization of agricultural state sector	137
1.4. Privatization of food industry	140
2. Evolution of agricultural output during 1989-1992	141
3. The agricultural foreign trade between 1989-1992	148
4. The process of setting up and acting in a market economy	150
SECOND PART	
CONTINUATION OF REFORM, TARGETS, TRENDS AND MEANS OF ACTION	
1. Targets	155
1.1. Predictable trends in the evolution of the main agricultural products between 1993-1996	155

1.2. The evolution of the industrial food production in 1993-1996	162
1.3. The increase of the efficiency of the food industry sector according to the association to the European Community and cooperation at regional and world level	163
2. Ways and means of action.....	165
2.1. Privatization in agriculture and in the food industry.....	165
2.1.1. Establishing and consolidating the peasant trading household based on family work	165
2.1.2. Privatization of state-owned commercial companies in agriculture and restructuring of their activity	167
2.1.3. Privatization of the research activity and of the extension activities.....	168
2.1.4. Organization and functioning of the services for agriculture.....	168
2.1.5. Food industry privatization	171
2.2. Agriculture integration into market economy mechanisms. Agromarkets and market economy institutional system consolidation ...	171
2.2.1. Market economy institutional system consolidation.....	172
2.3. Agro-markets organization and functioning.....	176
2.3.1. Production factors market.....	176
2.3.2. Land market	176
2.3.3. Tractors and agricultural machines market.....	178
2.3.4. Fertilizers and other chemical market.....	178
2.3.5. Labour market.....	179
2.3.6. Services market	179
2.3.7. Agricultural produces market	180
2.4. Research and farmers training	181
2.5. The partnership for agriculture development.....	182
2.5.1. Institution of partnership.....	182
2.5.2. Objectives and partnership programs for rural and agriculture development.....	183
2.5.3. The partner's types and relations.....	185
2.6. Farmers social protection	185
2.7. The establishment and improvement of juridical framework	187
<i>LA TRANSITION ET LA MODELISATION MACROECONOMIQUE</i>	
LA TRANSITION ET LA MODELISATION MACROECONOMIQUE	191
INDEX DE AUTORI.....	203

**INSTITUTUL NAȚIONAL
DE
CERCETĂRI ECONOMICE**

**ALTE LUCRĂRI
ALE INSTITUTELOR**

**CENTRUL DE INFORMARE
ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
BUCUREȘTI**

ACADEMIA ROMANA
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

ECONOMIA ROMÂNIEI
- EVOLUȚII PE TERMEN SCURT -

Anul II, vol. 2, Nr. 1-2/12993

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
București, 1993

ACADEMIA ROMANA
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

**EVALUĂRI PRIVIND COȘUL
ȘI BUGETUL DE CONSUM**

Dr. Constantin GRIGORESCU
(coordonator),
Maria MOLNAR,
Maria POENARU,
Georgeta DUMITRESCU

București, 1993

SUMAR

Cuvânt înainte	9
----------------------	---

Partea I

ASPECTE METODOLOGICE ȘI EVALUĂRI

1. Precizări conceptual-metodologice	13
2. Coșul și bugetul alimentar	16
3. Produse nealimentare	22
4. Servicii	26
5. Bugetul total de consum	28

Partea a II-a

COMPONENTA ȘI VALOAREA COȘULUI DE CONSUM	33
--	----

1. Componenta și valoarea coșului de consum pentru o familie de salariați compusă din patru persoane	35
1.1. Produse alimentare	35
1.2. Produse nealimentare	37
1.3. Servicii	41
2. Componenta și valoarea coșului de consum pentru o familie de pensionari compusă din două persoane	44
2.1. Produse alimentare	44
2.2. Produse nealimentare	46
2.3. Servicii	50

ANEXE SALARIAȚI	52
ANEXA nr. 1. PRODUSE ALIMENTARE	52
ANEXA NR. 2. PRODUSE NEALIMENTARE	60
ANEXA NR. 3. SERVICII	76
ANEXE PENSIONARI	82
ANEXA NR. 4. PRODUSE ALIMENTARE	82
ANEXA NR. 5. PRODUSE NEALIMENTARE	90
ANEXA NR. 6. SERVICII	101

Cuvânt înainte

Tranziția la economia de piață s-a dovedit un proces complex, care a produs schimbări rapide și de amploare în condițiile de viață ale populației. Pe de o parte, declinul producției și inflația deosebit de puternică au determinat scăderea de mari proporții a veniturilor reale ale majorității populației și degradarea consumului acesteia. Pe de altă parte, se pot consemna frecvente măsuri de contracarare îndeosebi a efectelor inflației, concretizate în indexarea și compensarea veniturilor bănești

Aceste evoluții s-au înregistrat pe fondul unor mișcări masive, bulversante ale prețurilor, respectiv ale parametrilor valorici ai nivelului de trai, care fac dificile aprecierile corecte asupra dimensiunii și gravității fenomenelor din acest domeniu. Dificultatea evaluărilor este potențată de insuficiența instrumentelor de măsurare și analiză.

Un astfel de instrument, invocat adesea în contextul negocierilor privind salariile, compensările-indexările, este coșul de consum. Prin Protocolul încheiat cu ocazia negocierilor guvern-sindicate din aprilie-mai 1993, prilejuite de ultima etapă de eliminare a subvențiilor și indexare-compensare a salariilor și altor venituri bănești, a fost solicitată Institutului de Economie Națională elaborarea unui studiu privind coșul și bugetul de consum necesare unui trai decent, normal pentru standardul actual de civilizație din țara noastră, urmând ca acest buget să fie comparat cu bugetul de familie efectiv înregistrat statistic.

Lucrarea cuprinde un coș de consum, reprezentând cantități de bunuri și servicii necesare, coș pe care îi considerăm valabil pentru o perioadă limitată, de 2-3 ani. Evaluările bugetului de consum, efectuate pe baza prețurilor medii ale anului 1992 permit comparația cu bugetele de familie înregistrate în anul 1992 de către Comisia Națională pentru Statistică și relevarea, pe această bază, a unor distorsiuni în ceea ce privește nivelul consumului fizic și structura cheltuielilor de consum. Bugetul de consum a fost evaluat și în prețurile lunilor martie și mai 1993 și poate fi recalculat periodic, pe măsură ce datele privind prețurile efective devin disponibile. Rezultatele, respectiv valoarea consumului și cheltuielile de consum necesare, exprimate în prețurile înregistrate în cursul unei luni sunt utile pentru aprecieri privind veniturile efectiv realizate de populație (salariul mediu, pensia medie etc.) comparativ cu cele necesare.

Una din utilizările potențiale, de mare importanță practică, ale coșului de consum este în calculul indicilor prețurilor de consum. Coșul de consum propus ar putea fi utilizat pentru calculul indicilor de preț al coeficienților de indexare sau al sumelor destinate compensării dacă veniturile medii (salarii, pensii) ar asigura acoperirea cheltuielilor la nivelul estimat în bugetul de consum în condițiile actuale, însă? În care atât nivelul mediu al consumului fizic, cât și nivelul efectiv al cheltuielilor medii de consum ale familiilor se situează semnificativ

sub nivelurile cuprinse în coșul și bugetul de consum estimat (în principal datorită faptului că veniturile medii nu asigură acoperirea cheltuielilor necesare), compensațiile calculate pe baza acestui coș ar cuprinde și sume aferente diferențelor de preț pentru cantități de produse care nu intră efectiv în consum. Utilizarea acestui coș în calcule privind indicii prețurilor nu ar conduce la rezultate mai bune sau mult mai bune (din punctul de vedere al rigurozității reflectării mișcării ansamblului prețurilor) decât cele obținute prin metoda utilizată în practica statistică actuală; metodă la rândul ei perfectabilă din multe puncte de vedere.

O altă utilizare potențială a coșului de consum este analiza comparativă în profil regional a puterii de cumpărare a veniturilor și fundamentarea unor măsuri orientate spre diferențierea veniturilor. Evaluarea coșului de consum în prețurile înregistrate în fiecare din județele cuprinse în comparație și calculul raportului dintre valorile astfel obținute permit estimarea diferențelor în ceea ce privește costul vieții în profil județean. O analiză similară se poate efectua pentru a compara costul vieții între orașele mari, între orașele mari și cele mici etc.

Institutul de Economie Națională intenționează menținerea preocupărilor pe această temă în problematica sa de cercetare, prin actualizarea ei periodică și utilizarea rezultatelor obținute în fundamentarea unor lucrări pe teme conexe.

Suntem deschiși oricăror observații și sugestii de îmbunătățire a studiului

În elaborarea acestei lucrări am beneficiat de sprijinul direcțiilor de specialitate din Comisia Națională pentru Statistică, precum și al Institutului de Igienă și Sănătate Publică, care ne-au pus la dispoziție datele și informațiile necesare și cărora le exprimăm și pe această cale gratitudinea noastră.

Mulțumim, totodată, domnului academician prof. dr. Constantin IONETE, Directorul General al Institutului Național de Cercetări Economice, domnului dr. Gheorghe ZAMAN, Directorul Institutului de Economie Națională și domnului Grigore VĂLCEANU, șeful sectorului de Nivel de trai și politică socială din Institutul de Economie Națională, pentru concursul dat în elaborarea lucrării.

AUTORII

Partea I

ASPECTE METODOLOGICE ȘI EVALUĂRI

1. Precizări conceptual-metodologice

Coșul de consum reprezintă ansamblul bunurilor și serviciilor reprezentative pentru consumul populației, în expresie cantitativă. Bugetul de consum este în principal, reflectarea valorică a coșului; ei cuprinde și componente ale consumului care nu sunt precizate în coșul de consum, Coșul și bugetul de consum se determină în coordonate date de timp și spațiu. Pentru un anumit spațiu (țară) parametrii coșului de consum sunt relativ constanți, în timp, pe un interval (măsurat în ani), a cărui lungime este determinată de nivelul de dezvoltare, de viteza, amploarea și conținutul modificărilor în nivelul de trai. În schimb, mărimea și structura bugetului de "consum se modifică în timp odată cu evoluția prețurilor.

În sens larg, noțiunile de coș și buget de consum pot fi asociate fiecărei familii, în parte. În sensul obișnuit, utilizat în practica măsurării și analizei nivelului de trai, este vorba de coș și buget de consum pentru familia standard. Ele pot fi alcătuite pentru un tip de familie reprezentativă pentru întreaga populație sau pe categorii de populație - salariați, țărani, pensionari; familii din mediul urban, din orașele mari, din mediul rural; familii de diferite dimensiuni; categorii speciale de populație. În prezenta lucrare ne-am oprit asupra a două tipuri standard de familii;

- a) o familie de salariați, compusă din patru persoane: doi adulți (bărbat și femeie de 35-40 ani) și doi copii (băiat de 12-15 ani și fată de 7-9 ani);
- b) o familie de pensionari, compusă din două persoane (bărbat de peste 62 ani și femeie de peste 60 ani). S-a avut, de asemenea, în vedere ipoteza că familiile locuiesc în mediul urban, în apartamente de trei și respectiv două camere.

Coșul și bugetul de consum au fost construite astfel *încât* să corespundă condițiilor de viață ale omului mediu, pentru familii situate în zona mediană a distribuției populației după nivelul de trai. Ele au fost concepute ca instrumente necesare în evaluări privind veniturile medii (în principal salariul mediu și pensia medie), consumul mediu și cheltuielile medii de consum etc. Menționăm că în legătură cu fundamentarea salariului minim, a pensiei minime, a sistemului de asistență socială și a altor măsuri de protecție socială se practică elaborarea coșului și bugetului minim, pe baza cărora se stabilește pragul sărăciei. Evident, conținutul și parametrii cantitativi și valorici ai coșului și bugetului minim diferă considerabil de cele estimate pentru nivelul de trai mediu.

Precizăm, de asemenea, că gama produselor și serviciilor ce alcătuiesc coșul de consum și, în special, cantitățile aferente acestora, diferă de la o țară la alta în funcție de diferențele în nivelul de dezvoltare și de civilizație, ca și de tradiții. În condițiile realizării unui nivel de trai înalt pentru marea masă a popu-

lației, ale atingerii unor niveluri ale consumului ca razi eristice fazei de saturație, precum și ale existenței unei relative stabilități a raporturilor dintre preturi, apare tendința simplificării coșului de consum.

Un coș de bunuri și servicii construit după o metodologie specială este cel utilizat în comparațiile internaționale privind puterea de cumpărare a monedelor naționale (metoda Kravis).

Cele de mai sus sunt câteva argumente pentru a evidenția multitudinea posibilităților de a construi și utiliza un coș de consum, faptul că alcătuirea acestuia depinde de scopul căruia îi servește. În elaborarea acestei lucrări am avut în vedere cerința utilizării cu prioritate a coșului de consum în aprecierea nivelului de trai, adică pentru a compara nivelul consumului și al cheltuielilor medii de consum ale familiilor de salariați și pensionari realizate în această perioadă cu cele apreciate ca necesare asigurării unui nivel de trai normal pentru standardul de civilizație din țara noastră.

Evaluarea coșului și bugetului de consum a fost efectuată distinct pentru cele două tipuri de familii (de salariați și de pensionari), pe cele trei mari componente ale consumului: alimentară, de produse nealimentare și de servicii.

În anumite scopuri de analiză se recurge la determinarea unor coșuri de consum speciale, mai restrânse, cum ar fi coșul de produse alimentare¹ sau coșul de consum curent.

Perioada la care se referă coșul de consum este de obicei un an, iar bugetul de consum se calculează în mod obișnuit pentru o lună. Într-o anumită accepțiune se poate vorbi și de coș zilnic, care cuprinde produse și servicii de consum curent: produse alimentare, produse nealimentare (de igienă, chimice, ziare, energie electrică, termică și gaze etc.) și servicii (transport, în principal), în cantități ce revin în medie pe o zi. Coșul zilnic, astfel definit, are un conținut restrâns, iar granița dintre acesta și celelalte componente ale coșului de consum este dificil de stabilit, având în vedere faptul că numeroase produse și servicii care intră în consumul zilnic se cumpără la intervale mai mari de timp.

În momentul de față, coșul zilnic a devenit un termen frecvent utilizat în limbajul curent, conferindu-i-se o anumită semnificație în aprecierea cheltuielilor de consum ale familiilor și a impactului creșterilor de prețuri asupra acestora. El reprezintă însă un instrument insuficient de riguros în aprecierea nivelului de trai.

Coșul de consum propus în lucrare se referă la cantități necesare a fi consumate anual, iar acolo unde este cazul cuprinde și cantitățile lunare și chiar zilnice (produse alimentare). Bugetul a fost calculat lunar; pentru consumul alimentară a fost determinat și bugetul zilnic pe familie și pe o persoană. Preci-

¹ Coșul de produse alimentare este utilizat, de exemplu, în determinarea pragului de sărăcie în SUA, acestea din urmă fiind calculat ca multiplu (1:3) al valorii coșului alimentară pe tipuri de familii, diferențiate după dimensiune și componență.

zăm, de asemenea că în cadrul bugetului de consum au fost delimitate cheltuielile de consum curent

Coșul de consum estimat pentru familia de salariați cuprinde 188 de produse și servicii, criteriul de selecție, din cele 400 de poziții luate în considerare în calculul bugetului de consum, constituindu-l ponderea valorii consumului anual al diferitelor produse și servicii în bugetul total de consum; au fost cuprinse cele cu o pondere de peste 0,1%. În legătură cu nivelurile aferente consumului cantitativ pe care le conține coșul de consum proiectat, precum și eu cele cuprinse în estimările privind bugetul, se impune precizarea că ele constituie elemente de calcul ale unui întreg - coșul și bugetul de consum. Ele nu au fost gândite și nu trebuie interpretate ca niveluri strict determinate, caracteristice consumului tuturor familiilor și nici nu trebuie utilizate ca normative de consum. Ele au fost utilizate numai pentru calculul cheltuielilor de consum necesare. Dacă are asigurate venituri acoperitoare pentru bugetul estimat, fiecare familie își satisface nevoile e trai în conformitate cu gusturile și preferințele proprii. "Coșul" de produse și servicii efectiv utilizate de fiecare familie diferă, mai mult sau mai puțin, de cel propus în lucrare, care este, de fapt, un coș de referință.

Bugetul de consum, anual și lunar, a fost determinat la prețurile medii ale anului 1992 și în prețurile înregistrate în lunile martie și mai 1993. În evaluare au fost utilizate prețurile medii pe țară aferente sortimentelor de produse apreciate ca cele mai frecvent utilizate în consumul majorității populației, precum și al celor situate în zona de mijloc a diapazonului prețurilor. Acestea au fost selecționate din listele de prețuri la cele peste 2000 de produse și servicii pentru care Comisia Națională pentru Statistică face înregistrări sistematice². În cazul unor produse și servicii care nu sunt cuprinse în nomenclatorul CNS, au fost efectuate estimări ale prețurilor, pornind de la prețurile unor produse asemănătoare sau înrudite. Pentru evaluările la prețurile din martie și mai 1993, produsele alimentare sezoniere (legume și fructe) au fost cuprinse în calcul la prețuri estimate având în vedere prețurile medii din anul 1992 și indicele prețurilor la alimente. Estimări similare au fost efectuate și pentru alte produse (mobilă, unele bunuri de folosință îndelungată etc.) pentru care sortimentele luate în calcul pentru evaluarea corespunzătoare anului 1992, nu au mai avut prețuri înregistrate în mai 1993. Unele servicii au fost cuprinse în calcul la tarife compuse, care pe lângă tariful pentru manopera propriu-zisă cuprind și costul materialelor necesare.

² Comisia Națională pentru Statistică desfășoară o activitate laborioasă pentru calculul indicilor prețuri, în contextul unor permanente preocupări de perfecționare a metodologiei de calcul, a instrumentarului de culegere și prelucrare a datelor. Menționăm că indicii prețurilor de consum se calculează pe baza unor date privind nivelurile prețurilor la bunurile și serviciile cuprinse într-un nomenclator cu peste 2000 de poziții. Aceste date sunt înregistrate sistematic în cursul unei luni în toate județele. Din datele primare remită niveluri medii, pe județ și respectiv pe țară, pentru fiecare din articolele cuprinse în nomenclator.

2. Coșul și bugetul alimentar

Coșul de produse alimentare a fost determinat pornind de la rezultatele cercetărilor efectuate în țara noastră în domeniul nutriției, rezultate referitoare la nevoile zilnice de calorii, proteine și alte substanțe nutritive, precum și la cantitățile de alimente necesare pentru acoperirea acestor nevoi, într-o structură echilibrată³. Necesarul de calorii, de substanțe nutritive și de alimente ale unei persoane diferă în funcție de sex, vârstă și gradul de efort fizic, iar al unei familii - de mărimea și componența acesteia. În cazul familiei de salariați pentru care au fost efectuate calculele, necesarul mediu zilnic al unei persoane este de 2800 calorii și 100 grame proteine; pentru familia de pensionari: 2200 calorii și 77,5 grame proteine (tabelul nr. 1).

Tabelul nr. 1

Necesarul zilnic de consum alimentar

	Familia de salariați					Familia de pensionari		
	Bărbat 20-45 ani (acti- vitate cu efort me- diu)	Femeie 20-45 ani (acti- vitate cu efort me- diu)	Băiat 13-15 ani	Fată 7-9 ani	În medie pe o per- soană din fami- lie	Bărbat peste 62 ani	Femeie peste 60 ani	În medie pe o per- soană din familie
1. Produse din cereale, în echivalent făină	450	370	380	230	358	290	280	285
2. Cartofi	240	180	200	180	200	180	160	170
3. Legume și produse din legume, în echivalent legume proaspete	340	290	350	230	302	260	270	265
4. Leguminoase	10	10	10	5	9	7	5	6
5. Fructe	180	150	180	150	165	130	140	135
6. Carne și produse din carne, în echivalent carne proaspătă	200	180	190	110	170	150	150	150
7. Pește și produse din pește în echivalent pește proaspăt	30	25	35	25	29	25	25	25
8. Lapte și produse lactate, în echivalent lapte (cu 3,5% grăsime) exclusiv unt	550	500	750	800	650	500	450	475
9. Ouă	40	25	50	40	39	20	15	18
10. Grăsimi, total	55	45	50	40	48	37	30	34
din care: - vegetale	30	20	20	15	21	20	15	18
11. Zahăr și produse din zahăr, în echiva- lent zahăr	70	70	70	50	65	60	55	57
Calorii (număr)	3200	2700	3100	2200	2800	2300	2100	2200
Proteine	105	95	115	85	100	80	75	78

Sursa: Institutul de Igienă și Sănătate Publică, București.

³ Aceste rezultate ne-au fost puse cu amabilitate la dispoziție de conducerea Institutului de Igienă și Sănătate Publică, București.

Tabelul nr. 2

Necesarul de consum alimentar anual și lunar

- kg -

	Familia de salariați				Familia de pensionari			
	anual		lunar		anual		lunar	
	familie	persoană	familie	persoană	familie	persoană	familie	persoană
1. Produse din cereale, în echivalent făină	522	130	43,5	10,9	208	104	17,3	8,7
2. Cartofi	292	73	24,3	6,1	124	62	10,3	5,2
3. Legume și produse din legume, în echivalent legume proaspete	442	110	36,8	9,2	194	97	16,2	8,1
4. Leguminoase	12,8	3,2	1,1	0,3	4,4	2,2	0,4	0,2
5. Fructe	242	60	20,2	5,0	98	49	8,2	4,1
6. Carne și produse din carne, în echivalent carne proaspătă	248	62	20,7	5,2	110	55	9,2	4,6
7. Pește și produse din pește, în echivalent pește proaspăt	42	10,5	3,5	0,9	18	9	1,5	0,8
8. Lapte și produse lactate, în echivalent lapte (cu 3,5% grăsime) exclusiv unt	949	237	79,1	19,8	347	173	28,9	14,5
9. Ouă kg	56,6	11,2	4,7	1,2	12,8	6,4	1,1	0,5
bucăți	1132	283	94	24	256	128	21	11
10. Grăsimi, total	69,4	17,3	5,8	1,4	24,5	12,2	2,0	1,0
din care: vegetale	31,0	7,8	2,6	0,6	12,8	6,4	1,1	0,5
11. Zahăr și produse din zahăr, în echivalent zahăr	94,9	23,7	7,9	2,0	42,0	21,0	3,5	1,8

Pentru aprecierea comparativă a acestor niveluri prezentăm datele privind consumul mediu anual pe locuitor, realizat în țara noastră (tabelul nr. 3) și în unele țări europene (tabelul nr. 4).

Analiza datelor din cele două tabele pune în evidență următoarele: a) necesarul de calorii ce revine în medie pe o persoană din familia de salariați pentru care au fost efectuate calculele este apropiat de consumul mediu realizat în anul 1991; în schimb, necesarul de proteine este semnificativ mai înalt decât consumul efectiv realizat în anul 1991; b) la alimentele de origine animală, cu valoare nutritivă ridicată, cantitățile necesare calculate pe o persoană sunt mai mari decât consumul mediu pe locuitor realizat în anul 1991, cu 14% la carne, cu 45% la lapte, cu 17% la ouă; c) și în cazul cartofilor, legumelor și fructelor, necesarul este mai înalt decât consumul realizat; d) pentru aproape toate aceste grupe de alimente, ca și pentru proteine, în anii '80, într-un an sau altul, consumul efectiv realizat s-a ridicat la nivelul necesarului estimat; e) în cazul cerealelor și zahărului, consumul efectiv realizat în 1991 depășește nive-

lul estimat ca necesar pentru o persoană din familia de salariați; f) comparativ cu consumurile înregistrate în țările europene, puternic marcate de diferențele în ceea ce privește nivelul de dezvoltare și de tradițiile alimentare, necesarul estimat se plasează pe poziții extrem de diferite. Dacă la carne necesarul estimat este, în general, considerabil sub nivelurile realizate în țările dezvoltate (dar la nivelul Suediei și peste cel al Norvegiei), la legume și îndeosebi la produse din cereale, necesarul estimat pentru o familie din țara noastră se situează mult peste consumul din țările dezvoltate.

Pentru construirea coșului de consum, necesarul de consum calculat pentru fiecare grupă de alimente a fost dezagregat pe principalele produse, având în vedere caracteristicile ofertei, structura consumului efectiv realizat, obiceiurile de consum, necesitatea asigurării unui aport caloric și proteic echilibrat al diferitelor produse și sortimente. Parametrii cantitativi care definesc componența fiecărei grupe de alimente (consumul anual și zilnic, aportul caloric și proteic), prețurile utilizate și valoarea consumului anual și lunar pe familie și pe o persoană sunt prezentate în anexa nr. 1 (salariați) și anexa nr. 4 (pensionari).

Totalitatea produselor evidențiate distinct în cadrul grupelor, cu cantitățile estimate pentru consumul curent, constituie coșul de produse alimentare necesare unei familii standard de salariați și de pensionari.

Tabelul nr. 3

Consumul alimentar mediu anual pe locuitor în România

U/M		1980	1985	1990	1991
Calorii	număr/zi	3259	3057	3038	2832
Proteine	grame/zi	102,2	98,7	96,7	90,7
Carne și produse din carne în echivalent					
carne proaspătă	kg	62,0	55,1	61,4	54,4
Grăsimi total	kg	17,81	17,65	18,15	16,52
Lapte și produse din lapte, în echivalent					
lapte, exclusiv unt	litri	162,9	170,6	140,1	163,3
Ouă	bucăți	222	254	246	241
Zahăr și produse din zahăr, în echivalent zahăr					
Produse din cereale, în echivalent făină	kg	172,7	143,0	158,5	145,3
Cartofi	kg	70,6	78,4	59,4	48,0
Legume și produse din legume, în echivalent legume					
Fructe și produse din fructe, în echivalent fructe	kg	121,4	169,8	110,8	88,5
	kg	45,8	71,0	59,5	45,7

Sursa: Anuarul Statistic al României, 1992, p. 155-157.

Tabelul nr. 4

**Consumul mediu anual de produse alimentare
în România și în unele țări europene**

Țara	Anul	Carne	Pește	Lapte	Ouă	Grăsimi ^{b)}	Cere-	Cartofi	Legu-	Fructe	Zahăr
		kg	kg	(proteine) gr/zi ^{a)}	bucăți	kg	ale kg	kg	me kg	kg	kg
1. România	1989	50,2	6,9	14,3 ^{a)}	229	16,7	157,3	71,7	135,6	53,9	24,7
2. Austria	1988	92,7	5,3	26,8 ^{b)}	294	29,5	67,3	61,9	77,2	112,2	38,6
3. Belgia-											
Luxemburg	1988	99,9	12,2	26,6 ^{d)}	256	36,3	77,0	94,6	80,6	73,9	39,6
4. Danemarca	1988	104,3	55,8	33,2	284	38,1	68,1	65,3	79,8 ^{b)}	66,1 ^{b)}	37,6
5. Elveția	1988	86,6	7,5	36,1	248	20,4	75,2	45,0	94,3	130,4	48,0
6. Finlanda	1988	69,1	25,1	47,5	230	11,3	72,6	65,9	56,2	67,7	36,4
7. Franța	1988	109,4	21,7	35,0	326	28,3	83,7	77,7	122,8	83,0	29,4
8. Germania											
(Vest)	1988	104,0	8,3	26,5	320	26,5	77,7	73,0	87,7	138,8	38,6
9. Grecia	1988	76,3	5,7	30,8 ^{e)}	246	55,0	108,6	86,7	225,3	128,8	34,7
10. Irlanda	1988	93,0	14,1	35,8 ^{b)}	214	27,7	94,4	141,3	95,4 ^{b)}	51,4 ^{b)}	47,2 ^{e)}
11. Italia	1988	86,1	12,5	23,3 ^{e)}	216	27,9	120,4	39,1	167,1	129,5	26,7
12. Norvegia	1988	54,1	23,0	37,2	246	22,1 ^{d)}	76,9	86,7	61,0	83,1	39,5
13. Olanda	1988	87,3	8,7	34,1 ^{b)}	230	35,2	59,6	86,4	65,4 ^{b)}	146,0 ^{b)}	36,5
14. Portugalia	1988	65,3	48,9	10,3 ^{b)}	138	26,8	118,0	93,7	66,6 ^{b)}	54,0 ^{b)}	27,8
15. Regatul Unit	1988	76,9	11,8	24,3 ^{b)}	262	27,1	86,1	109,0	65,0	61,7	40,4
16. Spania	1988	92,7	32,8	15,0 ^{d)}	350	25,6	80,2	96,7	148,3	82,2	24,1
17. Suedia	1988	59,8	12,0	42,0	282	35,1	68,5	70,2	50,6	81,1	39,9
18. Bulgaria	1989	77,8	7,7	18,7 ^{a)}	268	23,9	150,0	32,0	120,0	79,6	34,5
19. Cehoslovacia	1989	92,5	5,5 ^{h)}	24,6 ^{a)}	336	27,6	112,3	79,0	77,5	61,5	39,0
20. Iugoslavia	1988	68,5	3,6	15,0	168	27,7	165,8	43,0	71,4	48,5	37,4
21. Polonia	1989	68,6	6,1	25,7 ^{a)}	194	25,8	118,0	141,0	116,0	31,2	46,9
22. Ungaria	1989	78,0 ^{e)}	-	18,1 ^{a)}	350	37,0	109,0	53,0	155,0 ^{d)}	...	39,0
23. URSS	1989	62,5	17,2	18,5 ^{a)}	268	23,3	129,0	98,0	95,0	41,0	42,5

^{a)} Estimări

^{a)} Proteine din lapte, grame/zi

^{b)} Conținut în grăsimi

^{c)} Inclusiv pește

^{d)} Inclusiv fructe

^{e)} 1985

^{f)} 1986

^{g)} 1987 ^{h)} 1988

Sursa: *Food Consumption Statistics, 1979-1988*, OECD, Paris, 1991; *Anuarul CAER*, 1990, p. 110-113; *Anuarul statistic al României*, 1991, p. 123.

Acesta cuprinde 55 produse reprezentative pentru consumul familiei medii. Componenta și valoarea (în prețurile din mai 1993) a coșului de produse alimentare sunt prezentate în partea a doua a studiului.

Potrivit evaluărilor (tabelul nr. 5), bugetul de consum alimentar corespunzător acestui coș, la prețurile lunii mai 1993, se ridică la 86 mii lei pentru

familia de salariați, revenind în medie pe o persoană 21,5 mii lei; cheltuielile medii zilnice pe care familia de salariați ar fi trebuit să le facă în luna mai pentru asigurarea acestui coș sunt de peste 2800 lei. În cazul familiei de pensionari, valoarea coșului alimentar lunar (în prețurile din mai 1993) reprezintă 36,3 mii lei, respectiv 18,2 mii lei/persoană și 1200 lei zilnic/familie.

Remarcăm faptul că valoarea coșului alimentar calculat pentru familia de salariați, în prețurile din luna mai 1993, este de 2,9 ori mai mare decât cea calculată în prețurile medii ale anului 1992 și cu 54% mai mare decât valoarea aceluiași coș, calculată la prețurile din martie 1993.

Tabelul nr. 5

Valoarea coșului de produse alimentare

	Lunar/familie în prețurile din			Lunar/persoană în prețurile din			- lei - Zilnic/familie în prețurile din mai
	1992	martie 1993	mai 1993	1992	martie 1993	mai 1993	1993
	2	3	4	5	6	7	8
FAMILIA DE SALARIAȚI							
1. Produse							
din cereale	3001	5371	11864	750	1343	2966	390
2. Cartofi	1898	2798	3309	475	700	827	109
3. Legume și produse din legume	2497	5500	7652	624	1375	1913	252
4. Leguminoase	108	219	268	27	55	67	9
5. Fructe	2029	3409	4429	507	852	1107	146
6. Carne și produse din carne	9208	18200	27160	2302	4550	6790	893
7. Pește și produse din pește	1142	2555	3794	285	639	949	125
8. Lapte și produse lactate, exclusiv unt	3472	5915	13160	868	1479	3290	433
9. Ouă	1533	2622	3199	383	656	800	105
10. Grăsimi	933	2894	3470	233	724	867	114
11. Zahăr și produse din zahăr	2353	4132	4908	588	1033	1227	161
12. Alte p. oduse alimentare	213	351	429	53	88	107	14
13. Băuturi, cafea	1171	1946	2481	293	486	620	82
TOTAL	29559	55912	86123	7388	13980	21530	2833
Total, exclusiv băuturi, cafea	28388	53966	83642	7095	13494	20910	2751
FAMILIA DE PENSIONARI							
1. Produse							
din cereale	1286	2363	4738	643	1182	2369	156
2. Cartofi	806	1188	1405	403	594	702	46
3. Legume și produse din legume	1155	2395	3337	578	1198	1669	110
4. Leguminoase	37	75	92	19	38	46	3

1	2	3	4	5	6	7	8
5. Fructe	834	1416	1838	417	708	919	60
6. Carne și produse din carne	4138	8182	12080	2069	4091	6040	397
7. Pește și produse din pește	476	1040	1525	238	520	762	50
8. Lapte și produse lactate, exclusiv unt	1410	2410	5223	705	1205	2612	172
9. Ouă	347	593	723	173	297	362	24
10. Grăsimi	328	1057	1262	164	528	631	41
11. Zahăr și produse din zahăr	1034	1828	2165	517	914	1083	71
12. Alte produse alimentare	112	184	223	56	92	111	7
13. Băuturi, cafea	825	1343	1730	413	671	865	57
TOTAL	12788	24074	36341	6395	12038	18171	1194
Total, exclusiv băuturi, cafea	11963	22731	34611	5982	11367	17306	1137

3. Produse nealimentare

Coșul și bugetul de consum cuprind două categorii de produse nealimentare: produse de consum curent, care se cumpără cu o frecvență relativ mare (produsele de igienă personală, detergenți, energie electrică etc.) și produse cu o durată de utilizare care depășește un an (majoritatea componentelor garderobei și bunurile existente în dotarea gospodăriei). Produsele din cea de a doua categorie sunt cuprinse în coșul de consum cu cantitățile aferente consumului anual (calculate ca raport între numărul de obiecte care trebuie să existe în dotare și durata normală de utilizare a acestora). Bugetul de consum cuprinde valoarea consumului anual, egală cu suma necesară a fi economisită din bugetul anual (lunar) al familiei în scopul înlocuirii treptate, la intervalele luate în calcul, a tuturor bunurilor existente în gospodărie. În condiții de criză, de scădere a nivelului de trai, o mare parte a gospodăriilor renunță, în primul rând, la cumpărarea bunurilor de folosință îndelungată, necesare dotării sau înlocuirii celor existente în gospodărie, cea mai mare parte a veniturilor fiind orientată spre acoperirea cheltuielilor curente. Aceasta nu justifică însă neluarea în considerare a acestor produse în alcătuirea coșului și bugetului de consum, întrucât într-o perioadă mai mare de timp acestea trebuie înlocuite pentru ca familia să-și poată asigura menținerea nivelului de trai.

Evaluarea a fost efectuată analitic pentru 14 grupe de produse nealimentare: 1) îmbrăcăminte și încălțăminte; 2) produse textile de uz gospodăresc; 3) mobilă; 4) bunuri de folosință îndelungată; 5) articole tehnico-sanitare; 6) articole electrice; 7) veselă, tacâmuri, articole de menaj; 8) articole chimice; 9) articole de igienă; 10) medicamente și articole tehnico-medicale, 11) articole culturale; 12) scule de uz gospodăresc; 13) țigări, chibrituri; 14) energie electrică, termică, gaze.

S-a avut în vedere o gamă largă de produse necesare în consumul și dotarea familiilor și gospodăriilor (225 poziții). Pentru acestea a fost estimat consumul anual sau dotarea, precum și durata de utilizare și contravaloarea consumului anual, respectiv a cheltuielilor necesare înlocuirii bunurilor cu durată de folosință medie și îndelungată (anexa nr. 2 și anexa nr. 5).

Din totalitatea bunurilor nealimentare luate în considerare în calculul bugetului de consum, pentru coșul de bunuri și servicii de consum au fost selecționate acele articole care dețin, în totalul bugetului de consum calculat, o pondere mai mare de 0,1 %. Acestea, în număr de 109 articole în cazul familiei de salariați, dețin 80% din bugetul aferent produselor nealimentare, calculat la prețurile din mai 1993. Cantitățile de produse nealimentare cuprinse în coșul

de consum (exprimate ca raport între numărul de obiecte în dotare și durata de utilizare sau în cantități anuale pentru produsele de uz curent) și valoarea consumului anual și lunar de produse nealimentare sunt prezentate în partea a doua a studiului.

Valoarea consumului anual de produse nealimentare, calculată la prețurile din mai 1993, pentru familia de salariați se ridică la peste 864 mii lei (tabelul nr. 6), reprezentând 72 mii lei lunar (18 mii lei/persoană). În cazul familiei de pensionari a rezultat din calcul o valoare a consumului de bunuri nealimentare de aproape 20 mii lei lunar pe o persoană.

Tabelul nr. 6

Valoarea consumului de produse nealimentare

1	Anual/familie în prețurile din			Lunar/familie în prețurile din			Lunar/pers. în prețurile din mai 1993
	1992	martie 1993	mai 1993	1992	martie 1993	mai 1993	8
	2	3	4	5	6	7	
FAMILIA DE SALARIAȚI							
1. Îmbrăcăminte și încălțăminte	115311	256841	308320	9610	21404	25693	6423
2. Produse textile de uz gospodăresc	25294	43378	53095	2108	3615	4425	1106
3. Mobilă	36238	61434	76763	3020	5120	6397	1599
4. Bunuri de folosință îndelungată	19271	34908	39892	1606	2909	3324	831
5. Articole tehnico-sanitare	4187	8421	11997	349	702	1000	250
6. Articole electrice	1834	3663	3969	153	305	331	82
7. Veselă, tacâmuri, articole de menaj	9489	19628	23607	791	1636	1967	492
8. Articole chimice	12924	24420	29128	1077	2035	2427	607
9. Articole de igienă	22248	49172	57195	1854	4098	4766	1192
10. Medicamente și articole tehnico- medicale	6955	14670	17616	580	1222	1468	367
11. Articole culturale	24413	56416	65641	2201	4701	5470	1368
12. Scule de uz gospodăresc	300	2000	2400	67	167	200	50

1	2	3	4	5	6	7	8
13. Țigări, chibrituri	5200	9200	10400	433	767	867	217
14. Energie electrică, termică, gaze	15327	22580	164200	1277	1882	13683	3421
TOTAL	301491	606732	864223	25126	50561	72018	18005
- produse de uz curent	128051	260903	445135	10672	21742	37094	9274
- produse cu durată de folosință medie și îndelungată	173440	345829	419088	14454	28819	34924	8731
FAMILIA DE PENSIONARI							
1. Îmbrăcăminte și încălțăminte	53136	125034	151112	4594	10419	12593	6296
2. Produse textile de uz gospodăresc	16881	29174	35964	1407	2431	2997	1499
3. Mobilă	29180	49305	62402	2432	4109	5200	2600
4. Bunuri de folosință îndelungată	17041	28735	32423	1420	2395	2702	1351
5. Articole tehnico- sanitare	3181	6219	9249	265	518	771	385
6. Articole electrice	1424	2866	3113	117	239	260	130
7. Veselă, tacâmuri, articole de menaj	6256	13157	15846	521	1096	1321	660
8. Articole chimice	7931	14984	17929	661	1249	1495	747
9. Articole de igienă	14640	33125	38532	1220	2760	3211	1605
10. Medicamente și articole tehnico- medicale	10002	19732	23970	834	1644	1998	999
11. Articole culturale	12206	27433	33087	1017	2286	2757	1379
12. Scule de uz gospodăresc	720	1800	2160	60	150	180	90
13. Țigări, chibrituri	5200	9200	10400	433	767	867	434
14. Energie electrică, termică, gaze	9959	14790	108400	830	1233	9033	4517
TOTAL	189757	375554	544597	15811	31296	45385	22692
- produse de uz curent	59562	117331	228620	4963	9778	19052	9526
- produse cu durată de folosință medie și îndelungată	130195	258223	315977	10848	21518	26333	13166

Valoarea consumului de produse nealimentare calculată în prețurile din mai 1993 este de 2,9 ori mai mare decât cea calculată în prețurile medii ale anului 1992 și cu 42% mai mare decât cea calculată în prețurile din martie 1993.

Conform calculelor noastre, din valoarea totală a consumului de produse nealimentare, în prețurile din mai 1993, 445 mii lei anual reprezintă cheltuielile

necesare cumpătării bunurilor de consum curent (articole de igienă, detergenți, medicamente, ziare, rechizite, energie electrică, termică, gaze, o parte din garderobă etc.). Cealaltă parte, respectiv 419 mii lei anual reprezintă cheltuielile necesare înlocuirii unei părți din bunurile existente în dotarea gospodăriei și din garderobă.

4. Servicii

În determinarea coșului și bugetului de consum s-a avut în vedere o gamă de servicii necesare asigurării unui trai civilizat și anume: 1) reparații și întreținerea îmbrăcăminte și încălțăminte; 2) reparații la mobilă, instalații sanitare, articole electrocasnice și electronice, zugrăvit; 3) apă, canal, salubritate; 4) servicii de igienă personală; 5) transport; 6) poștă și telecomunicații; 7) servicii recreative, culturale și sportive; 8) servicii de îngrijire medicală. S-a avut, de asemenea, în vedere raptul că în legătură cu utilizarea locuinței, cea mai mare parte a familiilor plătesc în prezent rate pentru achitarea împrumutului contractat cu ocazia cumpărării acesteia.

În coșul de consum au fost cuprinse 25 de tipuri de servicii, cele care dețin peste 0,1% în bugetul, de consum estimat. Acestea reprezintă 90% din valoarea consumului de servicii. Valoarea consumului a fost calculată analitic, având în vedere necesarul anual de prestații pentru serviciile cuprinse în cele 8 grupe. Elementele de calcul sunt prezentate în anexa nr. 3 și anexa nr. 6.

A rezultat că valoarea consumului de servicii apreciat ca necesar pentru o familie de salariați compusă din patru persoane, în prețurile din mai 1993, este de 455 mii lei anual și 38 mii lei lunar, respectiv 9500 lei lunar pe o persoană (tabelul nr. 7). În cazul unei familii de pensionari compusă din două persoane, valoarea consumului lunar de servicii este de 13,6 mii lei/familie, respectiv 6800 lei/persoană.

Tabelul nr. 7

Valoarea consumului de servicii

I	Anual/familie la tarifele din		Lunar/familie la tarifele din		Lunar/persoană la tarifele		
	1992	martie 1993	mai 1993	1992	martie 1993	mai 1993	
	2	3	4	5	6	7	
							8
FAMILIA DE SALARIAȚI							
1. Reparații și întreținerea îmbrăcăminte și încălțăminte	6103	11217	14381	509	935	1198	300
2. Reparații mobilă, instalații sanitare, articole electrocasnice, zugrăvit	18010	34643	41303	1501	2887	3442	860
3. Apă, canal, salubritate	8200	15913	18095	683	1326	1508	377
4. Igienă personală	5929	11796	18496	494	983	1541	385
5. Transport	29852	49244	124408	2488	4104	10367	2592

	1	2	3	4	5	6	7	8
6. Poștă și telecomunicații	7031	11321	12070	586	943	1006	251	
7. Servicii recreative, culturale și sportive	71916	144364	204237	5993	12030	17020	4255	
- din care: concediu de odihnă	67464	133932	191232	5372	11161	15936	3984	
8. Îngrijire medicală	1296	2880	4560	108	240	380	95	
9. Rată locuință	18000	18000	18000	1500	1500	1500	375	
TOTAL	166337	299378	455550	13862	24948	37960	9490	
Total, exclusiv concediu de odihnă	98873	165446	264318	8239	13787	22027	5507	
Total, exclusiv concediu de odihnă, reparații mobilă și zugrăvit	88363	144203	238115	7364	12017	19843	4961	
FAMILIA DE PENSIONARI								
1. Reparații și întreținere a îmbrăcăminte și încălțăminte	3351	6154	7912	279	513	659	330	
2. Reparații mobilă, instalații sanitare, articole electrocasnice, zugrăvit	12080	22460	27553	1007	1872	2296	1148	
3. Apă, canal, salubritate	4120	8054	9198	343	671	767	383	
4. Igienă personală	4313	8580	13520	359	715	1127	563	
5. Transport	11948	18636	47300	996	1553	3942	1971	
6. Poștă și telecomunicații	6603	10798	11331	550	900	944	472	
7. Servicii recreative, culturale și sportive	10677	19013	26322	890	1584	2194	1097	
- din care: tratament balnear	9000	15000	21600	750	1250	1800	900	
8. Îngrijire medicală	1200	3240	5160	100	270	430	215	
9. Rată locuință	14400	14400	14400	1200	1200	1200	600	
TOTAL	68692	111335	162696	5724	9278	13559	6779	
Total, exclusiv tratament balnear	59692	96335	141096	4974	8028	11759	5879	
Total, exclusiv tratament balnear, reparații de mobilă și zugrăvit	53112	83175	124703	4426	6931	10392	5196	

De menționat că din valoarea totală a consumului de servicii, cheltuielile apreciate ca necesare pentru petrecerea unei părți a concediului de odihnă (12 zile) într-o stațiune reprezintă peste 190 mii lei. Dacă din totalul cheltuielilor aferente consumului necesar de servicii, se deduc cele legate de concediu de odihnă, precum și cele necesare plății unor servicii care se efectuează la perioade mai mari (reparații la mobilă și locuință), rezultă un volum al cheltuielilor curente necesare pentru plata serviciilor de 20 mii lei lunar/familie și 5 mii lei lunar/persoană, la tarifele din mai 1993.

5. Bugetul total de consum

Volumul bugetului total de consum pentru o familie de salariați compusă din patru persoane, rezultat din calcul, în prețurile din mai 1993, este de 196 mii lei lunar/familie, revenind în medie pe o persoană 49 mii lei (tabelul nr. 8). În acest buget, consumul alimentar deține o pondere de 44%, produsele nealimentare 37%, iar serviciile 19%. În cazul familiei de pensionari, ponderea alimentelor în bugetul de consum estimat este mai scăzută (tabelul nr. 9). Menționăm că volumul total al cheltuielilor curente, în prețurile lunii mai 1993, reprezintă 143 mii lei lunar/familie, respectiv aproape 36 mii lei lunar/persoană în bugetul familiei de salariați și 73 mii lei/familie (36,5 mii lei/persoană) în bugetul estimat pentru pensionari. Ponderea cheltuielilor curente în bugetul total de consum este de peste 70% (la prețurile din mai 1993), fiind mai mare în cazul familiei de pensionari.

Cheltuielile medii de consum efectiv realizate de familiile de salariați compuse din patru persoane, cuprinse în cercetarea selectivă a bugetelor de familie, efectuată de Comisia Națională pentru Statistică, reprezentau, în anul 1992, 60% din bugetul de consum estimat pentru familia standard la prețurile anului 1992 (tabelul nr. 10). Pe cele trei mari componente ale consumului, raportul dintre cheltuielile efective și cele estimate ca necesare reprezintă: 76% la consumul alimentar, 62% la produsele nealimentare și 22% la servicii.

Tabelul nr. 8

Bugetul de consum						
<i>- lei -</i>						
	Lunar/familie în prețurile din			Lunar/persoană în prețurile din		
	1992	martie 1993	mai 1993	1992	martie 1993	mai 1993
1	2	3	4	5	6	7
FAMILIA DE SALARIAȚI						
Valoarea consumului						
Total	68547	131423	196101	17137	32855	49025
Produse						
alimentare	29559	55912	86123	7390	13978	21530
Produse nealimentare	25126	50561	72018	6282	12640	18005
Servicii	13862	24948	37960	3465	6237	9490
Cheltuieli curente						
Total	47595	89671	143060	11899	22418	35765
Produse alimentare	29559	55912	86123	7390	13978	21530
Produse nealimentare	10762	21742	37094	2668	5436	9274
Servicii	7364	12017	19843	1841	3004	4961
FAMILIA DE PENSIONARI						
Valoarea consumului						
Total	34323	64648	95285	17162	32324	47642

I	2	3	4	5	6	7
Produse alimentare	12788	24074	36341	6395	12037	18171
Produse nealimentare	15811	31296	45385	7905	15648	22692
Servicii	5724	9278	13559	2862	4639	6779
Cheltuieli curente						
Total	28062	52523	73066	14031	26261	36533
Produse alimentare	12788	24074	36341	6394	12037	18171
Produse nealimentare	10848	21518	26333	5424	10759	13166
Servicii	4426	6931	10392	2213	3465	5196

Tabelul nr. 9

Structura bugetului de consum

	- % -		
	1992	În prețurile din martie 1993	mai 1993
FAMILIA DE SALARIAȚI			
Valoarea consumului			
Total	100,0	100,0	100,0
Produse alimentare	43,1	42,5	43,9
Produse nealimentare	36,7	38,5	36,7
Servicii	20,2	19,0	19,4
Cheltuieli curente			
Total	100,0	100,0	100,0
Produse alimentare	62,1	62,4	60,2
Produse nealimentare	22,4	24,2	25,9
Servicii	15,5	13,4	13,9
Ponderele cheltuielilor curente în valoarea totală a consumului	69,4	68,2	73,0
FAMILIA DE PENSIONARI			
Valoarea consumului			
Total	100,0	100,0	100,0
Produse alimentare	37,3	37,2	38,2
Produse nealimentare	46,0	48,4	47,6
Servicii	16,7	14,4	14,2
Cheltuieli curente			
Total	100,0	100,0	100,0
Produse alimentare	45,6	45,8	49,7
Produse nealimentare	38,6	41,0	36,0
Servicii	15,8	13,2	14,2
Ponderele cheltuielilor curente în valoarea totală a consumului	81,8	81,2	76,7

Tabelul nr. 10

**Cheltuielile de consum ale familiilor de salariați
compuse din patru persoane**

	<i>lei lunar/persoană</i>	
	Salariați total	Muncitori din mediul urban
Total	10239	9686
- Cheltuieli pentru consumul alimentar	5560	5203
- Cheltuieli pentru mărfurile nealimentare ¹⁾	3913	3815
- Cheltuieli pentru plata serviciilor ²⁾	766	668
În procente față de bugetul estimat		
Total	60	57
- Cheltuieli pentru consumul alimentar	76	70
- Cheltuieli pentru mărfurile nealimentare	62	61
- Cheltuieli pentru plata serviciilor	22	19

¹⁾ *Inclusiv energie electrică, gaze, încălzire centrală*

²⁾ *Exclusiv energie electrică, gaze, încălzire centrală*

Sursa: CNS, Bugetele familiilor de salariați în anul 1992

Diferențe importante se remarcă și între cantitățile efectiv consumate și cele cuprinse în coșul de consum propus, îndeosebi la alimentele cu valoare nutritivă mai mare (tabelul nr. 11), precum și în ceea ce privește cumpărarea unor bunuri nealimentare (tabelul nr. 12).

Tabelul nr. 11

**Date comparative privind coșul de consum alimentar estimat
și consumul efectiv realizat de familiile de salariați¹⁾ în anul 1992**

	U/M	Coșul de consum estimat	<i>lunar/persoană</i>	
			Bugete de familie ²⁾	
			Salariați total	Muncitori urban
1	2	3	4	5
Pâine și produse de panificație	kg	11,1	11,4	11,6
Făină albă	kg	0,7	0,8	0,7
Mălai	kg	0,8	0,9	0,4
Cartofi	kg	6,1	3,4	3,2
Legume și conserve din legume, în echivalent legume	kg	9,2	7,3	6,9
Fruite și pepeni	kg	5,1	3,0	2,8
Carne proaspătă	kg	3,4	2,6	2,8
Preparate din carne	kg	1,5	1,4	1,2
Pește proaspăt și congelat	kg	0,8	0,2	0,2
Lapte	litri	8,3	5,6	5,2

	1	2	3	4	5
Brânzeturi și smântână		kg	1,0	0,9	0,9
Ouă		bucăți	24	16	15
Grăsimi		kg	1,4	1,4	1,3
Zahăr		kg	1,2	0,9	0,9
Băuturi alcoolice		litri	0,9	3,3	2,9
Calorii		număr/zi	3028 ²⁾	2545	...

¹⁾ Familii compuse din patru persoane

²⁾ Diferența dintre rația medie de 2800 calorii zilnic/persoană de la care s-a pornit în stabilirea coșului și bugetului de consum alimentar și cea rezultată din calculul final (3028 calorii zilnic/persoană) derivă din structura coșului alcătuit, care cuprinde sortimente de calitate medie, cu valoare calorică mai mare.

Sursa: CNS, Bugetele familiilor de salariați, 1992

Tabelul nr. 12

Date comparative privind cumpărarea unor produse nealimentare

	U/M	Coșul de consum estimat	Bugete de familie ¹⁾ (salariați) ^{x)}
Încălțăminte	perechi	12,2	9,4
Săpun de rufe	kg	7	1,5
Săpun de toaletă	kg	4	1,7
Detergenți	kg	26	12,6

¹⁾ familii compuse din patru persoane

^{x)} Sursa: CNS, Bugetele familiilor de salariați, 1992

Potrivit datelor statistice, în mai 1993, o familie de salariați compusă din patru persoane putea să obțină, la nivel mediu, venituri care se ridicau la aproape 110 mii lei, însumând două salarii medii (a 51 mii lei) și alocația pentru doi copii. Acestea acopereau 55% din cheltuielile de consum estimate ca necesare și 75% din cheltuielile curente, în septembrie 1993, cheltuielile de consum aferente bugetului mediu, actualizate (având în vedere o creștere a prețurilor cu 47% față de luna mai), se ridicau la 288 mii lei, fiind acoperite în aceeași proporție de veniturile unei familii care beneficiază de două salarii medii (a 74,7 mii lei).

*

* *

Calcululele analitice efectuate pentru estimarea bugetului de consum au permis și evaluarea costului dotării, la nivelul mediu de confort, a unui apartament de două camere, care, la prețurile din mai 1993, se ridică la 2,3 milioane lei. Este o măsură a cheltuielilor necesare dotării inițiale a gospodăriei la întemeierea unei familii tinere.

De asemenea, rezultă că valoarea consumului lunar apreciat ca necesar pentru un copil de vârstă școlară, în prețurile lunii mai 1993, este de 38,5 mii lei, din care 20 mii lei reprezintă consumul alimentară.

Partea a II-a

COMPONENȚA ȘI VALOAREA COȘULUI DE CONSUM

1. Componenta și valoarea coșului de consum pentru o familie de salariați compusă din patru persoane

1.1. Produse alimentare

	U/M	Consum			Valoarea consumului		Pondere în total consum, %
		pe familie	pe persoană	lunar pe familie	lunar în prețurile din mai 1993, lei		
					pe familie	pe persoană	
0	1	2	3	4	5	6	7
TOTAL					86123	21530	43,92
I Produse din cereale					11864	2966	6,05
1. Pâine albă	kg	460	115	38,3	6977	1744	
2. Produse de panificație (cornuri, japoneze)	kg	73	18,25	6,1	2227	557	
3. Făină albă	kg	35	8,75	2,9	688	172	
4. Mălai	kg	38	9,5	3,2	595	149	
5. Paste făinoase	kg	12	3	1,0	410	103	
6. Orez	kg	12	3	1,0	261	65	
7. Biscuiți	kg	12	3	1,0	551	138	
Alte produse					155	39	
II Cartofi					3309	827	1,43
8. Cartofi	kg	292	73	24,3	3309	827	
III Legume și produse din legume					7652	1913	3,90
9. Morcovi și alte rădăcinoase	kg	26	6,5	2,2	1105	276	
10. Tomate	kg	80	20	6,7	1400	350	
11. Ccapă	kg	48	12	4,0	268	67	
12. Ardei și gogoșari	kg	35	8,75	2,9	1021	255	
13. Fasole verde	kg	10	2,5	0,8	350	88	
14. Varză dulce	kg	80	20	6,7	933	233	
15. Bulion	kg	8	2	0,7	390	98	
Alte legume (inclusiv murături și conserve)					2185	546	
IV Leguminoase					268	67	0,14
16. Fasole uscată	kg	12,8	3,2	1,1	268	67	
V Fructe					4429	1107	2,26
17. Mere și pere	kg	110	27,5	9,2	1146	286	
18. Cireșe și vișine	kg	10	2,5	0,8	250	63	

0	1	2	3	4	5	6	7
19. Caise și piersici	kg	10	2,5	0,8	188	47	
20. Struguri	kg	20	5,0	1,7	583	146	
21. Citrice	kg	26	6,5	2,2	910	228	
22. Pepeni	kg	34	8,5	2,8	793	198	
Alte fructe					559	140	
VI Carne și produse din carne					27160	6790	13,85
23. Carne de vită	kg	32	8,0	2,7	3515	879	
24. Carne de porc	kg	65	16,25	5,4	7892	1973	
25. Carne de oaie	kg	10	2,5	0,8	678	170	
26. Carne de pasăre	kg	55	13,75	4,6	4515	1129	
27. Salam de vară	kg	30	7,5	2,5	4550	1138	
28. Parizer	kg	30	7,5	2,5	3313	828	
29. Cârnați	kg	10	2,5	0,8	1848	462	
30. Salam Bacău	kg	3	0,75	0,25	851	213	
VII Pește și produse din pește					3794	949	1,93
31. Pește proaspăt	kg	20	5,0	1,7	1060	265	
32. Pește congelat	kg	16	4,0	1,3	2009	502	
33. Conserve de pește	kg	6	1,5	0,5	725	181	
VIII Lapte și produse lactate					13160	3290	6,71
34. Lapte de consum	litri	400	100	33,3	5600	1400	
35. Iaurt, lapte bătut	litri	160	40	13,3	2587	647	
36. Brânză de vaci	kg	10	2,5	0,8	540	135	
37. Telemea	kg	20	5,0	1,7	2015	504	
38. Cașcaval	kg	10	2,5	0,8	1856	464	
39. Smântână	kg	8	2,0	0,7	563	141	
IX Ouă					3199	800	1,63
40. Ouă	bucăți	1132	283	94	3199	800	
X Grăsimi					3470	867	1,77
41. Ulei comestibil	litri	25,0	6,25	2,1	600	150	
42. Slănină, untură	kg	25,3	6,3	2,1	824	206	
43. Unt	kg	13,0	3,25	1,1	1840	460	
44. Margarină	kg	6,1	1,5	0,5	206	51	
XI Zahăr și produse din zahăr					4908	1227	2,50
45. Zahăr	kg	60	15	5	1395	349	
46. Compot	kg	21	5,25	1,75	614	154	
47. Dulceață	kg	8,5	2,1	0,7	543	136	
48. Gem	kg	22	5,5	1,8	1067	267	
49. Miere	kg	6	1,5	0,5	734	184	
50. Bomboane	kg	4	1,0	0,3	213	53	
Alte produse					342	85	
XII Alte produse alimentare					429	107	0,22
XIII Băuturi, cafea					2481	620	1,26
51. Vin	litri	15		1,25	506		

0	1	2	3	4	5	6	7
52. Bere	litri	24		2	604		
53. Băuturi spirtoase	litri	5		0,4	400		
54. Băuturi răcoritoare	litri	20		1,7	428		
55. Cafea	kg	2		0,2	370		
Alte produse					172		

1.2. Produse nealimentare

	U/M	Număr de obiecte în dotare/consum	Durata de utilizare (ani)	Valoarea consumului/ familie în prețurile din mai 1993		Pondere în total consum, %
				lei anual	lei lunar	
0	1	2	3	4	5	6
TOTAL				864223	72018	36,72
I Îmbrăcăminte și încălțăminte				308320	25693	13,10
Bărbat				85065	7089	3,61
1. Palton	bucăți	1	6	4674		
2. Canadiană	bucăți	1	3	5276		
3. Scurtă din tercot	bucăți	1	3	4554		
4. Pardesiu	bucăți	1	6	3826		
5. Costum de lână	bucăți	1	6	4328		
6. Costum de tergal	bucăți	1	5	4569		
7. Sacou	bucăți	1	3	4298		
8. Pantaloni din stofă	perechi	2	3	4325		
9. Pulovere	bucăți	2	3	2885		
10. Cămăși	bucăți	7	3	6245		
11. Pijamale	bucăți	2	3	2448		
12. Chiloți	perechi	8	2	2332		
13. Ciorapi	perechi	10	1	2510		
14. Ghete	perechi	2	4	4639		
15. Pantofi	perechi	2	4	4209		
16. Sandale	perechi	1	2	2704		
17. Adidași	perechi	1	2	4981		
Alte articole (1)				20820		
Femeie				114133	9511	4,85
18. Palton	bucăți	1	6	4886		
19. Pardesiu	bucăți	1	6	3952		
20. Balonzeider (trenzi)	bucăți	1	6	2766		
21. Scurtă din stofă	bucăți	1	4	4508		
22. Costum talor	bucăți	2	6	6246		
23. Rochii din stofă	bucăți	1	3	3282		
24. Rochii din bumbac	bucăți	2	2	5592		
25. Rochii din mătase	bucăți	1	4	3276		
26. Fuste din stofă	bucăți	2	2	4087		

0	1	2	3	4	5	6
27. Fuste din bumbac	bucăți	2	3	2924		
28. Bluze din mătase	bucăți	2	4	4348		
29. Bluze din bumbac	bucăți	2	3	2947		
30. Compleuri din bumbac/mătase	bucăți	2	3	6831		
31. Pulovere, jachete	bucăți	3	3	6057		
32. Rochii de casă	bucăți	2	3	3835		
33. Ciorapi (dresuri)	perechi	12	1	4020		
34. Cizme	perechi	2	4	7022		
35. Pantofi	perechi	3	4	6307		
36. Sandale	perechi	2	3	4745		
37. Adidași	perechi	1	4	2490		
38. Poșete	bucăți	2	4	2892		
Alte articole (2)				22116		
Băiat				59675	4973	2,54
39. Canadiană	bucăți	1	2	6288		
40. Bluză de vânt	bucăți	1	2	3050		
41. Pantaloni	perechi	4	2	6102		
42. Tricouri	bucăți	4	2	4508		
43. Bluze tip trening, pulovere	bucăți	4	2	5720		
44. Trening	bucăți	2	2	4047		
45. Pijamale	bucăți	2	2	4114		
46. Ciorapi	perechi	10	1	2440		
47. Ghete	perechi	1	1	4377		
48. Adidași	perechi	2	1	11502		
49. Teniși	perechi	1	1	2391		
Alte articole (3)				8148		
Fată				49447	4121	2,10
50. Canadiană	bucăți	1	2	3283		
51. Bluză de vânt	bucăți	1	2	2880		
52. Rochițe	bucăți	3	2	3114		
53. Fustițe	bucăți	3	2	2835		
54. Pulovere, jachete	bucăți	3	2	3917		
55. Pijamale	bucăți	2	2	2269		
56. Ghete	perechi	1	1	3153		
57. Pantofi	perechi	1	1	3441		
58. Sandale	perechi	1	1	3060		
59. Adidași	perechi	1	1	4064		
Alte articole (4)				17427		
II Produse textile de uz gospodăresc				53095	4425	2,26
60. Covoare	mp	10	10	10685		
61. Mochetă	mp	14	10	11452		

0	1	2	3	4	5	6
62. Perdele	ml	18	15	4379		
63. Draperii	ml	15	10	4261		
64. Garnituri de pat	bucăți	8	6	8979		
65. Plăpumi	bucăți	3	15	3341		
66. Pături	bucăți	4	10	2381		
Alte articole (5)				7620		
III Mobilă				76763	6397	3,26
67. Cameră de zi	garnituri	1	20	25464		
68. Dormitor	garnituri	1	20	21417		
69. Cameră de tineret	garnituri	1	20	16018		
70. Bucătărie	garnituri	1	20	8141		
Alte articole (6)				5723		
IV Bunuri de folosință îndelungată				39892	3324	1,94
71. Televizor (alb-negru)	bucăți	1	13	4900		
72. Radiocasetofon	bucăți	1	14	4454		
73. Frigider (240 l)	bucăți	1	14	9906		
74. Mașină de spălat rufe simplă	bucăți	1	14	6010		
75. Mașină aragaz	bucăți	1	17	3313		
76. Mașină de cusut	bucăți	1	30	2617		
77. Corpuri de iluminat	bucăți	6	15	2893		
Alte articole (7)				5799		
V Articole tehnico-sanitare				11997	1000	0,51
78. Cadă de baie	bucăți	1	25	2396		
79. Baterii pentru chiuvetă	bucăți	3	10	2338		
Alte articole (8)				7263		
VI Articole electrice				3969	331	0,17
80. Becuri	bucăți	20	1	2460		
Alte articole (9)				1509		
VII Veselă, tacâmuri, articole de menaj				23607	1967	1,00
81. Serviciu de masă de 12 persoane	garnituri	1	20	2820		
82. Serviciu de masă de 6 persoane	garnituri	1	5	5812		
83. Cești de ceai cu farfurioare	bucăți	12	5	2250		
84. Pahare (lichior, vin, apă)	garnituri de 3 buc,	12	6	2699		
Alte articole (10)				10026		
VIII Articole chimice				29128	2427	1,24
85. Detergenți	kg	26	1	16224		
86. Săpun de rufe	kg	7	1	2772		

0	1	2	3	4	5	6
87. Praf de curățat	kg	9	1	2448		
88. Detergent pentru vase, geamuri, faianță	litri	4	1	3112		
Alte produse (11)				4572		
IX Articole de igienă				57195	4766	2,43
89. Săpun de toaletă	bucăți	40	1	6080		
90. Pastă de dinți	bucăți	40	1	10480		
91. Șampon (200 ml)	bucăți	20	1	7500		
92. Deodorant (150 ml)	bucăți	12	1	8160		
93. Loțiune după ras	bucăți	4	1	4560		
94. Apă de toaletă	bucăți	2	1	2931		
95. Cremă de față (50 gr)	bucăți	6	1	2340		
96. Hârtie igienică	bucăți	60	1	4260		
Alte articole (12)				10804		
X Medicamente și articole tehnico-medice				17616	1468	0,75
- din care: medicamente				10000	830	
97. Vată medicinală	kg	1,6	1	2816		
Alte articole (13)				4800		
XI Articole culturale				65641	5470	2,79
98. Cotidiene	bucăți	400	1	12400		
99. Reviste săptămânale	bucăți	100	1	4700		
100. Reviste lunare	bucăți	25	1	2500		
101. Cărți	bucăți	12	1	8076		
102. Casete audio	bucăți	6	1	3360		
103. Caiete	bucăți	30	1	4620		
Alte rechizite și manuale (14)				9536		
104. Ceasuri de mână	bucăți	4	5	8500		
105. Servietă, ghiozdan	bucăți	2	2	2920		
Alte articole (15)				9029		
XII Scule de uz gospodăresc (16)				2400	200	0,10
XIII Țigări, chibrituri				10400	867	0,44
106. Țigări	pachete	100	1	9300		
XIV Energie						
electrică, termică, gaze				164200	13683	6,98
107. Energie electrică	kWh	1000	1	28000		
108. Gaz metan	mc	1400	1	33600		
109. Energie termică	Gcal	11,4	1	102600		

(1) Pantaloni din tercot, pantaloni blugi, vestă, tricouri, maieuri, cămăși de corp, indispensabile, papuci de casă, trening, căciulă, mănuși, umbrelă, servietă, fular, cravate, batiste, curele etc.

- (2) Pantaloni, tricouri, trening, cămăși de noapte, combinezoane, jupe, maieuri, chiloți, sutiene, centură, șosete, papuci de casă, căciulă, baticuri, fulare, umbrelă, mănuși, cordoane, batiste, podoabe etc.
- (3) Cămăși, pantaloni scurți, maieuri, chiloți, papuci de casă, căciulă, mănuși, fiilor, batiste, curea etc.
- (4) Uniformă școlară, bluze tip trening, tricouri, pantaloni, trening, maieuri, chiloți, ciorapi (dresuri), șosete, papuci de casă, căciulite mănuși, fular, batiste, baticuri, bentițe, podoabe etc.
- (5) Perne, cuverturi, prosoape, fețe de masă, articole textile decorative, produse de mercerie etc.
- (6) Măsuță pentru telefon, comodă TV, cuier, dulăpior pentru baie etc.
- (7) Aspirator, râșniță de cafea, uscător de păr, fier de călcat, radiator, cântar, lămpi de birou, aparat de fotografiat etc.
- (8) Chiuveță de bucătărie, chiuvețe de baie, rezervor și vas WC, capac WC, baterie pentru cadă, oglindă de Baie, covor de baie, etajeră de baie, port-prosop, suport pentru hârtie igienică, suport savonieră, robinete, garnituri, furtun pentru duș etc.
- (9) Întrerupătoare, prize, siguranțe, prelungitoare, sonerie, lanternă, baterii electrice.
- (10) Oale, cratițe, tigăi, capace, castroane, tăvi, ligheane, oală de fierț lapte, ceainic, ibrice, câni, polonice, spumătoare, mașină de tocat carne, nucă, piper, mașină de stors roșii, grătar, cutii de menaj, tel, strecurători, site, funduri de lemn, ciocan de bătut carne, tocător pentru vinete, linguri de lemn, piuliță pentru usturoi, planșetă, cuțițe de bucătărie, sticle, borcane, butoi (plastic), canistră, sifoane, tacâmuri, cești de cafea, tăvi inox, coș pentru pâine, găleți, cazan de rufe, masă pentru călcat, mătură, fâraș, perii, umerășe etc.
- (11) Sodă de rufe, apret, insecticid, cremă de ghete, hipoclorit, conservant, produse pentru scos pete, produse pentru vopsit țesături și încălțăminte, naftalină, produse pentru curățat aragazul și obiecte tehnico-sanitare etc.
- (12) Cremă de ras, lame de ras, periute de dinți, ruj, pastă de unghii, fixativ, șervețele, pudră, farduri, bigudiuri, piepteni, perii pentru păr, perii de bate, trusă de unghii, aparat de ras, dizolvant etc.
- (13) Plante medicinale, alcool sanitar, ochelari, pansamente, seringi, termometre etc.
- (14) Stilouri, creioane, pixuri, pastă, cerneală, gumă, linie, echer, compas, penare, ascuțitori, coperti, bloc de desen, plicuri, ace cu gămălie, pioneze, hârtie de ambalaj etc.
- (15) Geamantane, geți de voiaj, rucsac, portofel, portmoneu, portchei, toc pentru ochelari, ceas deșteptător, jucării etc.
- (16) Clește, patent, ciocan, fierăstrău, bomfaier, pile, șurubelnițe, metru, ruletă, cântar de mână, foarfeci, yală, articole de feronerie, cuie, șuruburi, piulițe, ace de cusut, andrele etc.

1.3. Servicii

	U/M	Număr de prestații anual	Valoarea consumului/familie la tarifele din mai 1993		Pondere în total consum, %
			lei anual	lei lunar	
0	1	2	3	4	5
TOTAL			455550	37960	19,36
I Reparații și întreținere a îmbrăcămintel și încălțămintel			14381	1198	0,61
1. Curățat costum bărbătesc	operații	3	2295		

0	1	2	3	4	5
2. Curățat costum talor, rochie de stofă	operații	4	2656		
Alte servicii (1)			9430		
II Reparații de mobilă, instalații sanitare, articole electrocasnice, electronice, zugrăvit					
3. Tapițat canapea	operații	2/10 ^{x3}	4093		
4. Tapițat fotolii	operații	2/10 ^{x3}	3081		
Alte reparații de mobilă			4274		
Reparații instalația sanitară			1000		
5. Zugrăvit	mp	230/7 ^{x3}	11566	3442	1,76
6. Vopsit uși, ferestre, calorifere	mp	40/7 ^{x3}	3189		
Reparații de bunuri electrocasnice			7500		
Reparații de aparate electronice			4200		
Alte reparații de obiecte de uz casnic			2400		
III Apă, canal, salubritate			18095	1508	0,77
7. Apă potabilă	mc	380	9671	806	
8. Canal	mc	380	3321	277	
9. Salubritate	persoană/ lună	48	3603	300	
Alte servicii de întreținere și administrare a imobilelor de locuit			1500	125	
IV Igienă personală			18496	1541	0,79
10. Tuns bărbați	operații	24	7320	610	
11. Tuns femei	operații	8	2632		
12. Permanent	operații	3	3942		
Alte servicii (2)			4602		
V Transport			124408	10367	5,29
13. Transport urban- abonament pe toate liniile, tarif, întreg	abona- mente- lunare	24	81192	6766	
14. Transport urban- abonament pe o linie, tarif redus	abona- mente- lunare	20	14220		
15. Călătorii cu trenul, 250-300 km, tarif întreg	călătorii	12	20244		

0	1	2	3	4	5
16. Călătorii cu trenul, 250-300km, tarif redus	călătorii	4	3400		
17. Călătorii cu autobuzul, 30 km	călătorii	24	5352		
VI Poștă și telecomunicații			12070	1006	0,51
18. Abonament radio TV	abona- ment trimestrial	4	2432	203	
19. Abonament telefon	abonament lunar	12	3000	250	
20. Convorbiri telefonice	impulsuri	1200	4200	350	
Alte servicii (3)			2438		
VII Servicii recreative, culturale și sportive			204237	17020	8,68
21. Spectacole cinematografice					
- tarif întreg	bilete	8	1640		
- tarif redus	bilete	24	2472		
22. Spectacole de teatru					
- tarif întreg	bilete	8	2208		
- tarif redus	bilete	8	1104		
23. Cazare					
hotel	apartament - zi	12	90432		
24. Meniu în alimentația publică	persoană - zi	48	100800		
Alte servicii (4)			5581		
VIII Ingrijire medicală			4560	380	0,19
IX Rată lunară pentru locuință			18000	1500	0,77

- (1) Curățat pantaloni, canadiană, palton, pardesiu, juste, jachetă; pingelii pantofi bărbați și de damă) montat flecuri ta pantofi și cizme de damă, reparații mărunte.
- (2) Spălat părul, ondulat simplu, manichiură, pedichiură.
- (3) Instalare telefon, corespondență, mandate poștale, mesagerii, telegrame.
- (4) Vizite la muzeu, meciuri, ștrand, servicii fotografice.
- x) Pentru serviciile prestate la intervale mai mari de un an, la numitorul raportului este indicată perioada la care se prestează serviciul.

2. Componenta și valoarea coșului de consum pentru o familie de pensionari compusă din două persoane

2.1. Produse alimentare

	U/M	Consum			Valoarea consumului		Pondere în total consum, %
		anual		lunar pe familie	lunar în prețurile din mai 1993, lei		
		pe familie	pe o persoană		pe familie	pe o persoană	
0	1	2	3	4	5	6	7
TOTAL					36341	18171	38,15
I Produse din cereale					4738	2369	4,98
1. Pâine albă	kg	150	75	12,5	2275	1137	
2. Produse de panificație (cornuri, japoneze)	kg	35	17,5	2,9	1068	534	
3. Făină albă	kg	20	10	1,7	394	197	
4. Mălai	kg	20	10	1,7	313	157	
5. Paste făinoase	kg	6	3	0,5	205	103	
6. Orez	kg	6	3	0,5	131	65	
7. Biscuiți	kg	6	3	0,5	276	138	
Alte produse					76	38	
II Cartofi					1405	702	1,48
8. Cartofi	kg	124	62	10,3	1405	702	
III Legume și produse din legume					3337	1669	3,51
9. Morcovi și alte rădăcinoase	kg	12	6	1	510	255	
10. Tomate	kg	35	17,5	2,9	613	306	
11. Ceapă uscată	kg	20	10	1,7	112	56	
12. Ardei și gogoșari	kg	15	7,5	1,3	438	219	
13. Fasole verde	kg	5	2,5	0,4	175	88	
14. Varză dulce	kg	35	17,5	2,9	408	204	
15. Bulion	kg	3	1,5	0,25	144	72	
Alte legume (inclusiv murături și conserve)					937	469	
IV Leguminoase					92	46	0,10
16. Fasole uscată	kg	4,4	2,2	0,37	92	46	
V Fructe					1838	919	1,93
17. Mere și pere	kg	45	22,5	3,75	469	234	
18. Cireșe și vișine	kg	4	2	0,33	100	50	
19. Caise și piersici	kg	5	2,5	0,42	94	47	

0	1	2	3	4	5	6	7
20. Struguri	kg	8	4	0,67	233	117	
21. Citrice	kg	10	5	0,83	350	175	
22. Pepeni	kg	15	7,5	1,25	350	175	
Alte fructe					242	121	
VI Carne							
și produse din carne					12080	6040	12,68
23. Carne de vită	kg	24	12	2	2636	1318	
24. Carne de porc	kg	20	10	1,67	2428	1214	
25. Carne de oaie	kg	5	2,5	0,42	339	170	
26. Carne de pasăre	kg	24	12	2	1970	985	
27. Salam de vară	kg	10	5	0,83	1517	758	
28. Parizer	kg	15	7,5	1,25	1656	828	
29. Cârnați	kg	6	3	0,5	1109	554	
30. Salam Bacău	kg	1,5	0,75	0,12	425	213	
VII Pește							
și produse din pește					1525	762	1,60
31. Pește proaspăt	kg	10	5	0,83	530	265	
32. Pește congelat	kg	6	3	0,5	753	376	
33. Conserve de pește	kg	2	1	0,17	242	121	
VIII Lapte							
și produse lactate					5223	2612	5,49
34. Lapte de consum	litri	146	73	12,12	2044	1022	
35. Iaurt, lapte bătut	litri	73	36,5	6,08	1180	590	
36. Brânză de vaci	kg	5	2,5	0,42	270	135	
37. Telemea	kg	7	3,5	0,58	705	353	
38. Cașcaval	kg	4	2	0,33	742	371	
39. Smântână	kg	4	2	0,33	282	141	
IX Ouă					723	362	0,76
40. Ouă	bucăți	256	128	21,33	723	362	
X Grăsimi					1262	621	1,33
41. Ulei comestibil	litri	9,8	4,9	0,82	235	118	
42. Slănină, untură	kg	6,7	3,35	0,56	218	109	
43. Unt	kg	5	2,5	0,42	708	354	
44. Margarină	kg	3	1,5	0,25	101	50	
XI Zahăr							
și produse din zahăr					2165	1083	2,28
45. Zahăr	kg	20	10	1,67	465	232	
46. Compot	kg	9,2	4,6	0,77	269	135	
47. Dulceață	kg	4	2	0,34	256	128	
48. Gem	kg	10	5	0,83	485	243	
49. Miere	kg	3	1,5	0,25	367	183	
50. Bomboane	kg	2	1	0,17	107	54	
Alte produse					216	108	
XII Alte produse alimentare					223	111	0,24
XIII Băuturi, cafea					1730	865	1,82
51. Vin	litri	10	5	0,83	338	169	
52. Bere	litri	20	10	1,67	502	251	

0	1	2	3	4	5	6	7
53. Băuturi spirtoase	litri	3	1,5	0,25	240	120	
54. Cafea	kg	2	1	0,17	370	185	
55. Băuturi răcoritoare	litri	5	2,5	0,42	108	54	
Alte produse					172	86	

2.2. Produse nealimentare

	U/M	Număr de obiecte în dotare/ consum	Durata de utilizare (ani)	Valoarea consumului/ familie în prețurile din mai 1993		Pondere în total consum, %
				lei anual	lei lunar	
1	2	3	4	5	6	7
TOTAL				544597	45385	47,63
I Îmbrăcăminte și încălțăminte				151112	12593	13,22
Bărbat				66077	5506	5,78
1. Palton	bucăți	1	8	3506		
2. Canadiană	bucăți	1	4	3957		
3. Pardesiu	bucăți	1	5	4591		
4. Costum de lână	bucăți	1	8	2856		
5. Costum de tergal	bucăți	1	8	3246		
6. Pantaloni din stofă	perechi	2	3	4325		
7. Pantaloni din bumbac	perechi	2	2	3980		
8. Pulovere	bucăți	2	3	2885		
9. Veste	bucăți	2	4	1721		
10. Cămăși	bucăți	6	3	5313		
11. Pijamale	bucăți	2	3	2448		
12. Maieuri	bucăți	4	2	1430		
13. Chiloți	perechi	6	2	1749		
14. Cămăși de corp	bucăți	3	2	2612		
15. Indispensabili	perechi	3	2	2348		
16. Ciorapi	perechi	8	1	2008		
17. Ghete	perechi	2	5	3711		
18. Pantofi	perechi	2	5	3367		
19. Sandale	perechi	1	3	1803		
20. Trening	bucăți	1	2	3273		
Alte articole (1)				4948		
Femeie				85035	7087	7,44
21. Palton	bucăți	1	8	3664		
22. Pardesiu	bucăți	1	8	2964		
23. Balonzeider (treni)	bucăți	1	8	2074		
24. Jachetă stofă	bucăți	1	6	3006		
25. Costum tator	bucăți	2	8	4685		
26. Rochii tip lână	bucăți	1	4	2462		
27. Rochii tip bumbac	bucăți	2	4	2795		

1	2	3	4	5	6	7
28. Rochii						
tip mătase	bucăți	1	6	2184		
29. Fuste tip lână						
	bucăți	2	6	2592		
30. Fuste tip bumbac						
	bucăți	1	3	2193		
31. Bluze tip mătase						
	bucăți	1	6	1449		
32. Bluze tip bumbac						
	bucăți	2	4	2211		
33. Compleuri						
tip mătase	bucăți	1	6	1703		
34. Compleuri						
tip bumbac	bucăți	1	4	2569		
35. Pantaloni						
tip bumbac	bucăți	1	4	1223		
36. Pulovere, jachete						
	bucăți	2	4	3028		
37. Vestă						
	bucăți	2	4	1506		
38. Trening						
	bucăți	1	4	1501		
39. Rochii de casă						
	bucăți	4	3	7671		
40. Cărnăși						
de noapte	bucăți	3	3	2386		
41. Chiloși						
	perechi	8	2	1960		
42. Ciorapi (dresuri)						
	perechi	6	1	2010		
43. Șosete						
	perechi	6	1	1464		
44. Cizme						
	perechi	2	6	4681		
45. Pantofi						
	perechi	2	4	4205		
46. Sandale						
	perechi	1	3	2372		
47. Păpuși de casă						
	perechi	3	2	2667		
48. Căciulă						
	bucăți	1	15	1275		
49. Poșete						
	bucăți	2	6	1928		
Alte articole (2)				8606		
II Produse textile						
de uz gospodăresc				35964	2997	3,15
50. Covoare						
	mp	8	10	8548		
51. Mochetă						
	mp	10	10	8180		
52. Draperii						
	ml	10	10	2841		
53. Perdele						
	ml	12	15	2919		
54. Garnituri de pat						
	bucăți	4	6	4490		
55. Plăpumi						
	bucăți	2	15	2227		
56. Pături						
	bucăți	2	10	1774		
Alte articole (3)				4985		
III Mobilă				62402	5200	5,46
57. Cameră de zi						
	garnituri	1	20	25464		
58. Dormitor						
	garnituri	1	20	21417		
59. Bucătărie						
	garnituri	1	20	8141		
Alte articole (4)				7380		
IV Bunuri de						
folosință îndelungată				32423	2702	2,84
60. Televizor alb-negru						
	bucăți	1	13	4900		
61. Aparat radio						
	bucăți	1	14	985		
62. Frigider (180 l)						
	bucăți	1	14	8214		

1	2	3	4	5	6	7
63. Mașină de spălat						
rufe, simplă	bucăți	1	14	6010		
64. Aspirator	bucăți	1	12	1207		
65. Mașină aragaz	bucăți	1	17	3313		
66. Mașină de cusut	bucăți	1	30	2617		
67. Lustre, aplice	bucăți	5	15	2292		
Alte articole (5)				2885		
V Articole tehnico-sanitare			9249	771	0,81	
68. Spălător bucătărie	bucăți	1	15	1500		
69. Cadă de baie	bucăți	1	25	2396		
70. Baterie pentru						
chiuvetă	bucăți	2	10	1587		
71. Baterie pentru cadă	bucăți	1	10	1768		
Alte articole (6)				1998		
VI Articole electrice				3113	260	0,28
72. Becuri	bucăți	15	1	1845		
Alte articole (7)				1268		
VII Veselă, tacâmuri,				15846	1321	1,39
articole menaj						
73. Serviciu de masă						
de 6 persoane	garnituri	2	10	5812		
74. Pahare (lichior,						
vin, apă)	garnituri 3 bucăți	12	8	1915		
Alte articole (8)				8119		
VIII Articole chimice				17939	1495	1,57
75. Detergenți	kg	15	1	9360		
76. Săpun de rufe	kg	4	1	1584		
77. Praf de curățat	kg	6	1	1632		
78. Detergent pentru vase,						
geamuri, faianță	litri	3	1	2334		
Alte produse chimice (9)				3029		
IX Articole de igienă				38532	3211	3,37
79. Săpun de toaletă	bucăți	20	1	3040		
80. Pastă de dinți	bucăți	20	1	5240		
81. Șampon						
(200 ml)	bucăți	10	1	3790		
82. Deodorant						
(150 ml)	bucăți	12	1	8160		
83. Cremă de ras	bucăți	6	1	1740		
84. Loțiune după ras	bucăți	4	1	4560		
85. Apă de toaletă	bucăți	2	1	2931		
86. Cremă de						
toaletă (50 g)	bucăți	6	1	2340		
87. Hârtie igienică	bucăți	30	1	2130		
Alte articole (10)				4601		
X Medicamente						
și articole tehnico-medicale			23970	1998	2,10	
88. Medicamente				14500	1200	

1	2	3	4	5	6	7
89. Plante medicinale						
(pachete 200 gr)	bucăți	20	1	2160		
90. Ochelari	perechi	2	1	4568		
Alte articole (11)						
XI Articole culturale				33087	2757	2,90
91. Ziare cotidiene	bucăți	400	1	12400		
92. Reviste săptămânale	bucăți	100	1	4700		
93. Reviste lunare	bucăți	20	1	2000		
94. Cărți	bucăți	6	1	4038		
Articole de papetărie (12)						
95. Ceas de mână	bucăți	2	5	4250		
96. Geamantane, genți voiaj	bucăți	2	10	1081		
Alte articole (13)						
XII Scule de uz gospodăresc (14)				2160	180	0,19
XIII Țigări, chibrituri				10400	867	0,90
97. Țigări	pachete	100	1	9300		
XIV Energie electrică, termică gaze						
98. Energie electrică	kWh	700	1	19600		
99. Gaz metan	mc	700	1	16800		
100. Energie termică	Gcal	8	1	72000		

- 1) Papuci de casă, căciulă, pălărie, mănuși, umbrelă, fular, cravate, batiste, curele etc.
- 2) Pantaloni tip lână, tricot, tricouri, combinezoane, maieuri, sutiene, fulare, umbrelă, mănuși, batiste, cordoane, nasturi, fermoare, ață de cusut podoabe etc.
- 3) Perne mari și mici, prosoape de baie, prosoape de bucătărie, fețe de masă pentru bucătărie și sufragerie, articole textile decorative, mercerie etc.
- 4) Cui, galerii, scaune, măsuță telefon etc.
- 5) Râșniță de cafea, fier de călcat, radiator, cântar de bucătărie, lămpi de birouri etc.
- 6) Chiuvetă baie, rezervor și vas WC, capac WC, oglindă, covor, dulap, etajeră, port-prosop, suport, hârtie igienică, suport savonieră, robinete, garnituri, furtun pentru duș etc.
- 7) Întrerupătoare, prize, siguranțe automate, prelungitor cu triplu ștecher, sonerie, lanternă, baterii electrice etc.
- 8) Cești de ceai cu farfurioare, oale, cratițe, tigăi, capace, castroane, tăvi, lighene, oală de fierț lapte, ceaun, ibrice, câni, polonice, spumăioare, mașină de tocat carne, nuci, piper, mașină de stors roșii, grătar, cutii de menaj, tel, strecurători, site, funduri de lemn, ciocan de bătut carne, tocător pentru vinete, linguri de lemn, piuliță pentru usturoi, planșetă, cuțite de bucătărie, sticle, borcane, butoi (plastic), canistră, sifoane, tacâmuri, cești de cafea, tăvi inox, coș pentru pâine, găleți, cazan de rufe, masă pentru călcat, mătură, fâraș, perii, umerășe etc.
- 9) Sodă de rufe, apret, insecticid, cremă de ghetă, hipoclorit, conservară, produse pentru scos pete, produse pentru vopsit țesături și încălțăminte, naftalină, produse pentru curățat aragazul și obiecte tehnico-sanitare etc.
- 10) Lame de ras, periute de dinți, ruj de buze, lac de unghii, dizolvant, trusă de unghii, perii de baie, fixativ, șervețele, pudră, farduri, bigudiuri, pieptene, perii pentru păr, oglindă etc.
- 11) Alcool sanitar, termometru, vată medicinală, pansamente, ciorapi medicali, seringi etc.

- 12) Plicuri, felicitări, pixuri, pastă (rezerve), ace cit gămălie, pioneze, hârtie de scris, caiet, hârtie ambalaj etc.
- 13) Ceas deșteptător, portofel, portmoneu, port-chei, toc pentru ochelari șah, table, cărți de joc etc.
- 14) Clește, patent, ciocan, fierăstrău, bomfaier, pile, șurubelniță, metru, ruletă, cântar de mână, foarfeci, yală, articole de feronerie, cuie, șuruburi, piulițe, ace de cusut, andrele etc.

2.3. Servicii

	U/M	Număr de prestații anual	Valoarea consumului/ familie la tarifele din mai 1993		Pondere în total consum, %
			lei anual	lei lunar	
0	1	2	3	4	5
TOTAL			162696	13559	14,23
I Reparații și întreținere a îmbrăcăminte și încălțăminte			7912	659	0,70
1. Curățat taior, rochie de stofă	operații	2	1328		
2. Pingelit pantofi bărbătești	operații	1	1078		
Alte servicii (1)			5506		
II Reparații la mobilă, instalații sanitare, articole electrocasnice, electronice, zugrăvit			27553	2296	2,41
3. Tapițat studio pat	operații	1/10 ^{x3}	1799		
4. Tapițat canapea	operații	1/10 ^{x3}	2047		
5. Tapițat fotolii	operații	2/10 ^{x3}	3081		
6. Tapițat scaune	operații	6/10 ^{x3}	1800		
Alte reparații de mobilă			360		
Reparații instalație sanitară			600		
7. Zugrăvit	mp	160/10 ^{x3}	5632		
8. Vopsit uși, ferestre, calorifere	mp	30/10 ^{x3}	1674		
Reparații de bunuri electrocasnice			5760		
Reparații aparate electronice			2400		
Alte reparații de obiecte de uz casnic			2400		
III Apă, canal, salubritate			9198	767	0,81
9. Apă potabilă	mc	190	4836		
10. Canalizare	mc	190	1661		
11. Salubritate persoane/lună		24	1801		
Alte servicii de întreținere și administrare a imobilelor de locuit			900		
IV Igienă personală			13530	1127	1,19
12. Tuns bărbați	operații	12	3660	305	

0	1	2	3	4	5
13. Tuns femei	operații	4	1316		
14. Permanent	operații	3	3942		
Alte servicii (2)			4602		
V Transport			47300	3942	4,14
15. Transport urban,	abonament pe toate				
	liniile, tarif redus				
	abonamente				
	lunare	24	37224	3106	
16. Călătorii cu trenul,					
250-300 km,					
tarif redus	călătorii	8	7400		
17. Călătorii cu autobuzul,					
30 km	călătorii	12	2676		
VI Poștă					
și telecomunicații			11331	944	0,99
18. Abonament					
radio-tv	abonament				
	trimestrial	4	2432	203	
19. Abonament					
telefon	abonament				
	lunar	12	3000	250	
20. Convorbiri					
telefonice	impulsuri	1200	4200	350	
Alte servicii (3)			1699		
VII Servicii recreative,					
culturale și sportive			26322	2194	2,31
21. Spectacole					
cinematografice	bilete	8	1640		
22. Spectacole					
de teatru	bilete	8	2208		
23. Tratament					
balnear	bilete	2	21500		
Alte servicii (4)			874		
VIII Îngrijire medicală			5160	430	0,46
IX Rata lunară					
pentru locuință			14400	1200	1,26

- 1) Curățat costum bărbătesc, pantaloni, canadiană, palton, pardesiu, jachetă din stofă, fustă; pingelii pantofi de damă, montat flecuri la pantofi, cizme; reparații mărunte.
- 2) Spălat părul, ondulat simplu, manichiură, pedichiură,
- 3) Servicii de corespondență, mandate poștale, mesagerii, telegrame, instalare telefon.
- 4) Vizite la muzee, meci, serviciu fotografice.
- x) Pentru servicii prestate la intervale mai mari de un an, la numitorul raportului este indicată perioada la care se prestează serviciul.

ANEXE SALARIAȚI

ANEXA nr. 1. PRODUSE ALIMENTARE

Tabelul nr. 1. Produse din cereale

Tabelul nr. 2. Cartofi

Tabelul nr. 3. Legume și produse din legume

Tabelul nr. 4. Leguminoase

Tabelul nr. 5. Fructe

Tabelul nr. 6. Carne și produse din carne

Tabelul nr. 7. Pește și produse din pește

Tabelul nr. 8. Lapte și produse lactate

Tabelul nr. 9. Ouă

Tabelul nr. 10. Grăsimi

Tabelul nr. 11. Zahăr și produse din zahăr

Tabelul nr. 12. Alte produse alimentare

Tabelul nr. 13. Băuturi, cafea

Tabelul nr. 1

Produse din cereale

	Consum/familie				Valoarea consumului			
	anual (kg)	zilnic			Preț, lei/kg		anual (lei) în	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)	1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Pâine albă	460	1260	3112	94,5	33	182	15180	83720
2. Produse de panificație (cornuri, japoneze)	73	200	654	16,4	119	366	8687	26718
3. Făină albă	35	96	342	11,3	77	236	2695	8260
4. Mălai	38	104	365	10,0	56	188	2128	7144
5. Paste făinoase	12	33	127	3,4	143	410	1716	4920
6. Orez	12	33	117	2,7	186	261	2232	3132
7. Griș	8	22	79	2,1	71	233	568	1864
8 Biscuiți	12	33	140	2,7	234	551	2808	6612
Consum zilnic/familie			4936	143,1				
Consum zilnic/persoană			1234	35,8				
Valoarea consumului								
anual/familie							36014	142370
lunar/familie							3001	11864
lunar/persoană							750	2966

Tabelul nr. 2

Cartofi

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992 mai 1993		anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)	1992	mai 1993	în prețurile din 1992 mai 1993	
Cartofi	292	800	598	13,6	78	136	22776	39712
Consum zilnic/familie			598	13,6				
Consum zilnic/persoană			150	3,4				
Valoarea consumului								
anual/familie							22776	39712
lunar/familie							1898	3309
lunar/persoană							475	827

Tabelul nr. 5

Fructe

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic gr	zilnic		1992	mai 1993	anual (lei)	
			calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din 1992	mai 1993
1. Mere și pere	110	301	186	0,8	63	125	6930	13750
2. Cireșe și vișine	10	27	19	0,2	107	300 ^{x)}	1070	3000
3. Caise și piersici	10	27	14	0,3	87	225 ^{x)}	870	2250
4. Prune	10	27	20	0,1	71	210 ^{x)}	710	2100
5. Struguri	20	55	51	1,0	113	350 ^{x)}	2260	7000
6. Citrice	26	71	24	0,4	268	420	6968	10920
7. Nuci	5	15	45	1,5	228	381	1140	1905
8. Peperii	34	93	11	0,2	94	280 ^{x)}	3196	9520
9. Alte fructe			20 ^{x)}	0,2 ^{x)}			1200 ^{x)}	2700 ^{x)}
Consum zilnic/familie			390	4,7				
Consum zilnic/persoană			97	1,2				
Valoarea consumului								
anual/familie							24344	53145
lunar/familie							2029	4429
lunar/persoană							507	1107

x) Estimări

Tabelul nr. 6

Carne și produse din carne

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic gr	zilnic		1992	mai 1993	anual (lei)	
			calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din 1992	mai 1993
1. Carne de vită	32	88	64	12,6	531	1318	16992	42176
2. Carne de porc	65	177	251	36,1	595	1457	38675	94705
3. Carne de oaie	10	27	49	3,4	320	814	3200	8140
4. Carne de pasăre	55	151	193	21,9	250	985	13750	54175
5. Preparate din carne:								
- Salam de vară	30	82	426	16,4	482	1820	14460	54600
- Parizer	30	82	242	10,7	334	1325	10020	39750
- Cârnați Cabanos	10	27	101	5,2	887	2217	8870	22170
- Salam Bacău	3	8	42	2,2	1509	3404	4527	10212
Consum zilnic/familie			1368	108,5				
Consum zilnic/persoană			342	27,1				
Valoarea consumului								
anual/familie							110494	325928
lunar/familie							9208	27160
lunar/persoană							2302	6790

Tabelul nr. 7

Pește și produse din pește

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din 1992 mai 1993	
1. Pește proaspăt	20	55	26	4,7	281	636	5620	12720
2. Pește oceanic congelat	16	44	27	3,3	321	1507	5136	24112
3. Conserve de pește	6	16	53	2,3	491	1450	2946	8700
Consum zilnic/familie			106	10,3				
Consum zilnic/persoană			27	2,6				
Valoarea consumului								
anual/familie							13702	45532
lunar/familie							1142	3794
lunar/persoană							285	949

Tabelul nr. 8

Lapte și produse lactate

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului		
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)		
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din 1992 mai 1993		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Lapte de consum	400	1100	715	38,5	28	168	11200	67200	
2. Iaurt, lapte bătut	160	440	238	14,1	66	194	10560	31040	
3. Brânză de vaci	10	27	42	3,5	229	648	2290	6480	
4. Telemea, brânză de burduf	20	55	159	10,5	421	1209	8420	24180	
5. Cașcaval, brânză topită	10	27	76	6,8	674	2227	6740	22270	
6. Smântână	8	22	66	0,6	306	845	2448	6760	
Consum zilnic/familie			1296	74,0					
Consum zilnic/persoană			324	18,5					
Valoarea consumului									
anual/familie							41658	157930	
lunar/familie							3472	13160	
lunar/persoană							868	3290	

Tabelul nr. 9

Oua

		Consum/familie				Preț, lei/buc.		Valoarea consumului	
		anual (kg)	zilnic gr	calorii (număr)	proteine (gr)	1992	mai 1993	anual (lei) în prețurile din 1992 mai 1993	
Oua	kg	56,6	155	265	21,7				
	bucăți	1132				16,25	33,91	18395	38386
Consum zilnic/familie				265	21,7				
Consum zilnic/persoană				66	5,4				
Valoarea consumului									
anual/familie								18395	38386
lunar/familie								1533	3199
lunar/persoană								383	800

Tabelul nr. 10

Grăsimi

		Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
		anual (kg)	zilnic gr	calorii (număr)	proteine (gr)	1992	mai 1993	anual (lei) în prețurile din 1992 mai 1993	
1.	Ulei comestibil	25,0	68	637	-	116	288	2900	7200
2.	Slănină untură	25,3	69	640	0,1	174	391	4402	9892
3.	Unt	13,0	36	260	2,2	209	1698	2717	22074
4.	Margarină	6,1	16	123	-	197	405	1182	2470
Consum zilnic/familie				1660	2,3				
Consum zilnic/persoană				415	0,6				
Valoarea consumului									
anual/familie								11201	41636
lunar/familie								933	3470
lunar/persoană								233	867

Tabelul nr. 11

Zahăr și produse din zahăr

I	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din 1992	mai 1993
2	3	4	5	6	7	8	9	
1. Zahăr	60	164	672	-	131	279	7860	16740
2. Compot	21	58	38	0,2	150	351	3150	7371
3. Dulceață	8,5	23	65	0,2	415	767	3528	6520
4. Gem	22	60	126	0,4	300	582	6600	12804
5. Miere	6	16	55	0,1	627	1468	3762	8808
6. Bomboane	4	11	46	0,3	335	640	1340	2560
Alte produse			35	0,1			2000	4100
Consum zilnic/familie			1037	1,3				
Consum zilnic/persoană			259	0,3				
Valoarea consumului								
anual/familie							28240	58903
lunar/familie							2353	4908
lunar/persoană							588	1227

Tabelul nr. 12

Alte produse alimentare

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului	
			1992	mai 1993	anual (lei) în	
					prețurile din 1992	mai 1993
1. Sare	kg	5	35	81	175	405
2. Piper	kg	0,3	995	1893	298	568
3. Oțet	litri	5	113	236	565	1180
4. Muștar	kg	2,5	123	298	307	745
5. Drojdie de bere	kg	1,0	237	601	237	601
6. Zahăr vanilat	picuri	12	8	18	96	216
7. Praf de copt	picuri	6	7	13	42	78
8. Cacao	kg	0,5	1682	2717	841	1358
Valoarea consumului						
anual/familie	-	-	-	-	2561	5151
lunar/familie	-	-	-	-	213	429
lunar/persoană	-	-	-	-	53	107

Tabelul nr. 13

Băuturi, cafea

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului		
			1992	mai 1993	anual (lei) în		
					1992	mai 1993	
1. Vin	litri	15	200	405	3000	6075	
2. Bere	litri	24	105	302	2520	7248	
3. Băuturi spirtoase	litri	5	525	961	2625	4805	
4. Apă minerală	litri	15	31	74	465	1110	
5. Băuturi răcoritoare	litri	20	112	257	2240	5140	
6. Cafea	kg	2	1360	2221	2720	4442	
7. Ceai	kg	2	240	478	480	956	
Valoarea consumului							
anual/familie						14050	29776
lunar/familie						1171	2481

ANEXA NR. 2. PRODUSE NEALIMENTARE

- Tabelul nr. 1. Îmbrăcăminte și încălțăminte. Bărbat, 35-40 ani
- Tabelul nr. 2. Îmbrăcăminte și încălțăminte. Femeie, 35-40 ani
- Tabelul nr. 3. Îmbrăcăminte și încălțăminte. Băiat, 12-15 ani
- Tabelul nr. 4. Îmbrăcăminte și încălțăminte. Fată, 7-9 ani
- Tabelul nr. 5. Produse textile de uz gospodăresc (apartament cu trei camere)
- Tabelul nr. 6. Mobilă (apartament cu trei camere)
- Tabelul nr. 7. Bunuri de folosință îndelungată
- Tabelul nr. 8. Articole tehnico-sanitare
- Tabelul nr. 9. Articole electrice
- Tabelul nr. 10. veselă, tacâmuri, articole de menaj
- Tabelul nr. 11. Articole chimice
- Tabelul nr. 12. Articole de igienă
- Tabelul nr. 13. Medicamente și articole tehnico-medicale
- Tabelul nr. 14. Articole culturale, rechizite, jocuri, discuri, articole pentru sport-turism
- Tabelul nr. 15. Scule de uz gospodăresc
- Tabelul nr. 16. Țigări, chibrituri
- Tabelul nr. 17. Energie electrică, termică, gaze

Tabelul nr. 1

Îmbrăcăminte și încălțăminte. Bărbat, 35-40 ani

	U/M	Numărul de obiecte care com- pun garde- roba	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Palton	bucăți	1	6	10966	28044	1828	4674
2. Canadiană, jachetă lână	bucăți	1	3	4976	15827	1659	5276
3. Scurtă din tercot	bucăți	1	3	4859	13662	1620	4554
4. Impermeabil, pardesiu	bucăți	1	6	7252	22955	1209	3826
5. Costum	bucăți	1	5	8679	22845	1736	4569
	bucăți	1	6	10054	25967	1676	4328
6. Sacou	bucăți	1	3	4477	12893	1492	4298
7. Pantaloni							
- țesătură tip lână	perechi	2	3	2386	6487	1591	4325
- din tercot	perechi	1	2	1542	3980	771	1990
- blugi	perechi	1	4	3269	8687	817	2172
8. Pulovere	bucăți	2	3	1866	4328	1244	2885
9. Vestă	bucăți	1	3	1156	3442	385	1147
10. Cămăși							
- mânecă lungă	bucăți	4	3	1034	2795	1379	3727
- mânecă scurtă	bucăți	3	3	908	2518	908	2518
11. Tricouri	bucăți	2	3	808	2254	539	1503
12. Pijamale	bucăți	2	3	1535	3672	1023	2448
13. Maieuri	bucăți	6	2	303	715	909	2145
14. Chiloți	perechi	8	2	247	583	988	2332
15. Cămăși de corp	bucăți	2	2	655	1741	655	1741
16. Indispensabili	perechi	2	2	671	1565	671	1565
17. Ciorapi	perechi	10	1	146	251	1460	2510
18. Ghete, bocanci	perechi	2	4	4268	9277	2134	4639
19. Pantofi	perechi	2	4	3240	8417	1620	4209
20. Sandale	perechi	1	2	1609	5408	805	2704
21. Adidași	perechi	1	2	3695	9962	1847	4981
22. Papuci de casă	perechi	1	3	487	1660	162	553
23. Trening	bucăți	1	3	2967	6546	989	2182
24. Căciulă	bucăți	1	15	6738	14628	449	975
	bucăți	1	5	990	2238	198	448
25. Mănuși	perechi	1	5	1701	4572	340	914
26. Umbrelă	bucăți	1	10	1217	2491	122	249
27. Servietă, geantă	bucăți	1	5	1165	3659	233	732
28. Alte articole(1)	lei					1000	2500
Valoarea consumului anual						34459	85065
Valoarea consumului lunar						2872	7089

1) Fular, cravate, curele, slip etc.

Tabelul nr. 2

Îmbrăcăminte și încălțăminte. Femeie, 35-40 ani

	U/M	Numărul de obiecte care com- pun garde- roba	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
0	1	2	3	4	5	6	7
1. Palton	bucăți	1	6	9937	29314	1656	4886
2. Pardesiu	bucăți	1	6	8438	23711	1406	3952
3. Balonzeider	bucăți	1	6	5823	16594	971	2766
4. Jachetă stofă	bucăți	1	4	6162	18033	1540	4508
5. Costum taior	bucăți	2	6	6729	18738	2243	6246
6. Rochii							
- țesătură tip lână	bucăți	1	3	3259	9847	1086	3282
- țesătură tip bumbac	bucăți	2	2	1495	5592	1495	5592
- țesătură tip mătase	bucăți	1	4	4182	13105	1045	3276
7. Fuste							
- țesătură tip lână	bucăți	1	3	2035	5998	678	1999
- țesătură tip bumbac	bucăți	1	4	2803	8353	701	2088
- țesătură tip bumbac	bucăți	2	3	1541	4386	1027	2924
8. Bluze							
- țesătură tip mătase	bucăți	2	4	2806	8696	1403	4348
- țesătură tip bumbac	bucăți	2	3	1124	4421	749	2947
9. Compleuri							
- țesătură tip mătase	bucăți	1	3	3199	10218	1066	3406
- țesătură tip bumbac	bucăți	1	3	3198	10275	1066	3425
10. Pantaloni							
- țesătură tip lână	perechi	1	3	1865	5220	622	1740
- țesătură tip bumbac	perechi	1	3	1760	4891	587	1630
11. Pulovere,							
jachete	bucăți	3	3	1853	6057	1853	6057
12. Tricouri	bucăți	2	3	681	1752	456	1168
13. Trening	bucăți	1	3	2672	6003	891	2001
14. Rochii de casă	bucăți	2	3	2025	5753	1350	3835
15. Cămăși de noapte, pijama	bucăți	2	3	1069	2836	713	1891
16. Combinezioane	bucăți	2	3	469	1141	313	761
17. Maieuri	bucăți	2	3	278	674	185	449
18. Chiloți	perechi	8	2	195	490	780	1960
19. Sutiene	bucăți	3	2	406	1433	612	2150

0	1	2	3	4	5	6	7
20. Ciorapi (dresuri)	perechi	12	1	160	335	1920	4020
21. Șosete	perechi	4	2	127	244	254	485
22. Cizme, ghete	perechi	2	4	6114	14044	3057	7022
23. Pantofi	perechi	3	4	3181	8409	2386	6307
24. Sandale	perechi	2	3	2645	7117	1763	4745
25. Adidași	perechi	1	4	3695	9962	924	2490
26. Papuci de casă	perechi	2	2	421	1778	421	1778
27. Căciulă	bucăți	1	10	7307	19123	731	1912
28. Baticuri, fulare	bucăți	2	4	544	2144	272	1072
29. Poșete	bucăți	2	4	2337	5784	1169	2892
30. Umbrelă	bucăți	1	10	1197	2402	120	240
31. Mănuși	perechi	2	5	1488	4197	595	1679
32. Alte articole(1)	lei					500	1200
Valoarea consumului anual						40610	114133
Valoarea consumului lunar						3384	9511

1) Jupă, centură, batiste, cordoane, podoabe etc.

Tabelul nr. 3

Îmbrăcăminte și încălțăminte. Băiat, 12-15 ani

0	U/M	Numărul de obiecte de utili- care com- pun garde- roba	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
	1	2	3	4	5	6	7
1. Canadiană	bucăți	1	2	4347	12576	2174	6288
2. Bluză de vânt	bucăți	1	2	2443	6101	1222	3050
3. Pantaloni	perechi	4	2	1035	3051	2070	6102
4. Pantaloni scurți (șort)	perechi	2	2	282	427	282	427
5. Cămăși	bucăți	1	2	436	1340	218	670
6. Tricouri	bucăți	4	2	808	2254	1616	4508
7. Bluze tip trening, pulovere	bucăți	4	2	944	2860	1888	5720
8. Trening	bucăți	2	2	1926	4047	1926	4047
9. Pijamale	bucăți	2	2	1667	4114	1667	4114
10. Maieuri	bucăți	6	2	158	410	474	1230
11. Chiloți	perechi	8	2	129	338	516	1352
12. Ciorapi	perechi	10	1	125	244	1250	2440
13. Ghete, bocanci	perechi	1	1	1661	4377	1661	4377
14. Adidași	perechi	2	1	2125	5751	4250	11502
15. Teniși	perechi	1	1	884	2391	884	2391
16. Papuci de casă	perechi	1	1	260	1869	260	1869
17. Căciulă (tricot)	bucăți	2	2	192	608	192	608
18. Fular	bucăți	1	2	185	1245	93	622
19. Mănuși	perechi	1	1	125	671	125	671
20. Alte articole (1)	lei					300	700
Valoarea consumului anual					22091	59675	
Valoarea consumului lunar					1841	4973	

1) Bătiște, curea etc.

Tabelul nr. 4

Îmbrăcăminte și încălțăminte. Fată, 7-9 ani

U/M	Numărul de obiecte care compun garderoba	Durata de utilizare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din		
			1992	mai 1993	1992	mai 1993	
0	1	2	3	4	5	6	7
1. Canadiană, palton	bucăți	1	2	2641	6566	1321	3283
2. Bluză de vânt	bucăți	1	2	1990	5761	995	2880
3. Uniformă școlară	bucăți	1	2	813	1366	407	683
4. Rochite							
- țesătură tip lână	bucăți	1	2	970	3167	485	1584
- țesătură tip bumbac	bucăți	2	2	743	1530	743	1530
5. Fuste							
- țesătură tip lână	bucăți	1	2	919	2551	460	1276
- țesătură tip bumbac	bucăți	2	2	546	1559	546	1559
6. Bluze, tip trening	bucăți	2	2	428	1052	428	1052
7. Tricouri	bucăți	4	2	322	873	644	1746
8. Pulovere, jachete	bucăți	3	2	879	2611	1319	3917
9. Pantaloni							
- țesătură tip lână, tricot	perechi	2	2	602	1638	602	1638
- țesătură tip bumbac	perechi	1	2	780	2240	390	1120
10. Pantaloni scurți	perechi	2	2	282	427	282	427
11. Trening	bucăți	1	2	1582	3636	791	1818
12. Pijamale	bucăți	2	2	731	2269	731	2269
13. Maieuri	bucăți	6	2	158	410	474	1230
14. Chiloți	perechi	8	2	129	338	516	1352
15. Ciorapi (dres)	perechi	4	1	176	401	704	1604
16. Șosete, ciorapi	perechi	4	1	79	167	316	668
17. Ghete, cizme	perechi	1	1	1262	3153	1262	3153
18. Pantofi	perechi	1	1	1295	3441	1295	3441
19. Sandale	perechi	1	1	837	3060	837	3060
20. Adidași	perechi	1	1	1541	4064	1541	4064
21. Papuci de casă	perechi	1	1	260	869	260	869
22. Căciulă (tricot)	bucăți	2	2	192	608	192	608
23. Mănuși	perechi	1	1	125	671	125	671
24. Fular	bucăți	1	1	185	1245	185	1245
25. Alte articole (1)	lei					300	700
Valoarea consumului anual					18151	49447	
Valoarea consumului lunar					1513	4121	

1) Baniste, băncuri, benije, podoabe etc.

Tabelul nr. 5

**Produse textile de uz gospodăresc
(apartament cu trei camere)**

	U/M	Număr de obiecte în dotare	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Covoare	mp	10	10	4933	10685	4933	10685
2. Mochetă	mp	14	10	3978	8180	5569	11452
3. Perdele	ml	18	15	1655	3649	1986	4379
4. Draperii	ml	15	10	1263	2841	1895	4261
5. Garnituri de pat	bucăți	4	6	2578	4403	1719	2935
	bucăți	4	6	4504	9066	3003	6044
6. Perne	bucăți	6	30	1577	3023	315	605
	bucăți	2	30	469	800	31	53
7. Plăpumi	bucăți	3	15	8270	16706	1654	3341
8. Pături	bucăți	1	15	4791	12600	319	840
	bucăți	3	10	2552	5138	766	1541
9. Cuverturi de pat	bucăți	4	8	1731	3133	866	1567
10. Prosoape	bucăți	15	8	329	691	617	1296
11. Fețe de masă de							
- bucătărie	bucăți	4	6	589	1565	393	1043
- sufragerie	bucăți	3	10	1150	2667	345	800
12. Prosoape de bucătărie	bucăți	10	3	115	316	383	1053
13. Alte produse textile (1)	lei					500	1200
Valoarea consumului anual/familie						25294	53095
lunar/familie						2108	4425
lunar/persoană						527	1106

1) Articole textile decorative, produse de mercerie etc.

Tabelul nr. 6

Mobilă (apartament cu trei camere)

	U/M	Număr de obiecte în dotare	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Cameră de zi	garnitură	1	20	253732	509288 ^{x)}	12687	25464
2. Dormitor	garnitură	1	20	178800	428334 ^{x)}	8940	21417
3. Cameră de tineret	garnitură	1	20	152524	320360 ^{x)}	7626	16018
4. Bucătărie	garnitură	1	20	101062	162821 ^{x)}	5053	8141
5. Măsuță telefon	bucăți	1	20	5207	18599	260	930
6. Comodă TV	bucăți	1	20	15144	43800	757	2190
7. Cuiet	bucăți	1	20	14498	30536	725	1527
8. Dulăpior baie	bucăți	1	20	3803	21513 ^{x)}	190	1076
Valoarea consumului anual/familie						36238	76763
lunar/familie						3020	6397
lunar/persoană						755	1599

x) Estimări

Tabelul nr. 7

Bunuri de folosință îndelungată

U/M	Număr de obiecte în dotare	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din		
			1992	mai 1993	1992	mai 1993	
1. Televizor (alb-negru)	bucăți	1	13	32019	63700	2463	4906
2. Radio-casetofon	bucăți	1	14	24754	62353	1768	4454
3. Frigider (240 l)	bucăți	1	14	62102	138683 ^{x)}	4436	9906
6. Mașină de spălat rufe, simplă	bucăți	1	14	46965	84141	3355	6010
5. Aspirator	bucăți	1	12	8581	14479	715	1207
6. Mașină aragaz	bucăți	1	17	29303	56315	1723	3313
7. Mașină de cusut	bucăți	1	30	45908	76516	1530	2617
8. Râșniță de cafea	bucăți	1	5	3033	4885	607	977
9. Uscător de păr	bucăți	1	15	1766	4133	118	275
10. Fier de călcat	bucăți	1	5	1922	3996	384	799
11. Aparat electric de încălzit (radiator)	bucăți	1	15	6666	9865	444	658
12. Cântar de bucătărie	bucăți	1	30	1280	2630	43	88
13. Corpuri de iluminat - lustre							
cu trei brațe	bucăți	3	15	4390	9013	878	1805
- lustre cu un braț	bucăți	3	15	1749	5448	350	1090
14. Lămpi de birou	bucăți	3	15	1749	5448	350	1090
15. Aparat de fotografiat	bucăți	1	15	1600 ^{x)}	10580 ^{x)}	107	705
Valoarea consumului							
anual/familie						19271	39892
lunar/familie						1606	3324
lunar/persoană						402	831

x) Estimări

Tabelul nr. 8

Articole tehnico-sanitare

U/M	Număr de obiecte în dotare	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din		
			1992	mai 1993	1992	mai 1993	
0	1	2	3	4	5	6	7
1. Chiuvetă de bucătărie	bucăți	1	10	8500 ^{x)}	15000 ^{x)}	850	1500
2. Cadă de baie	bucăți	1	25	24477	59909	979	2396
3. Chiuvetă de baie	bucăți	2	15	2331	9822	155	1309
4. Rezervor și vas WC	bucăți	2	20	4945	13233	494	1323
5. Capac WC	bucăți	2	5	552	1657	221	663
0	1	2	3	4	5	6	7
6. Baterie pentru chiuvetă	bucăți	3	10	2145	7793	644	2338
7. Baterie pentru cadă	bucăți	1	10	5439	17677	544	1768
8. Alte articole ¹⁾	lei					300	600
Valoarea consumului							
anual/familie						4187	11997
lunar/familie						349	1000
lunar/persoană						87	250

1) Oglindă, covor, etajeră, port-prosop suport pentru hârtie igienică, suport, savonieră, robinete, garnituri, furtun pentru duș etc.

x) estimări

Tabelul nr. 9

Articole electrice

	U/M	Număr de obiecte în dotare / consum	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Becuri	bucăți	20	1	64	123	1280	2460
2. Întrerupătoare	bucăți	9	15	70	271	42	163
3. Prize	bucăți	8	15	139	370	74	197
4. Siguranțe automate	bucăți	6	15	279	700	112	280
5. Prelungitor cu triplu ștecher	bucăți	2	15	373	921	50	123
6. Sonerie + buton + transformator	bucăți	1	15	958	1979	64	132
7. Lanternă	bucăți	1	5	241	1071	48	214
8. Baterii	bucăți	4	1	41	100	164	400
Valoarea consumului anual/familie						1834	3969
lunar/familie						153	331
lunar/persoană						38	83

Tabelul nr. 10

Veselă, tacâmuri, articole de menaj

	U/M	Număr de obiecte în dotarea	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
0	1	2	3	4	5	6	7
1. Tacâmuri (4 piese)	garnitură	18	30	403	1033	242	620
2. Serviciu de masă							
- 12 persoane	garnitură	1	20	23541	56394	1177	2820
- 6 persoane	garnitură	1	5	10796	29060	2159	5812

0	1	2	3	4	5	6	7
3. Cești cu farfuri							
- ceai	bucăți	12	5	361	937 ^{x)}	866	2250
- cafea	bucăți	12	10	320	556	384	667
4. Pahare							
- lichior	bucăți	12	6	130	307	260	614
- vin	bucăți	12	6	149	384	298	768
- apă	bucăți	12	4	158	439	474	1317
5. Alte articole (1)	lei					3629	8737
Valoarea consumului							
anual/familie						9489	23607
lunar/familie						791	1967
lunar/persoană						198	492

- (1) Oale, cratițe, tigăi, capace, castroane, tăvi, lighene, oală de fierț lapte, ceaine, ibrice, căni, polonice, spumătoare, mașini de tocat carne, mașină pentru măcinat piper, cuțite de bucătărie, tăvi inox, coș pentru pâine, găleți, mățuri, perii, mașină de tocat nuci, mașină de stors roșii, cutii de menaj, tel, strecurători site, funduri de lemn, ciocan de bătut carne, tocător pentru vinete, linguri de lemn, piuliță pentru usturoi, planșetă, sticle, borcane, butoi (plastic), canistră, sifoane, cazan de rufe, masă pentru călcat, umerășe, suport pentru capace, suporturi pentru cratițe, pompă de desfundat chiuveta, bureți de baie șt bucătărie, topor pentru oase, pâlnie, răzătoare, sucitor, deschizătoare de sticle și conserve, tirbușon, cârlige de rufe, sfoară pentru rufe, savonieră, scrumieră, vase, ghivece pentru flori, tablouri, aplice, bibelouri, fâraș, bătător de covoare etc.

x) Estimări.

Tabelul nr. 11

Articole chimice

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei),	
			1992	mai 1993	în prețurile din 1992 mai 1993	
1. Detergenți	kg	26	328	624	8528	16224
2. Săpun de rufe	kg	7	104	396	728	2772
3. Sodă de rufe	kg	3	74	154	222	462
4. Apret	kg	1	195	910	195	910
5. Praf de curățat	kg	9	95	272	855	2448
6. Detergent pentru vase, geamuri, faianță	litri	4	262	778	1048	3112
7. Cremă de ghetă	cutii	6	58	150	348	900
8. Alte produse chimice (1)					1000	2300
Valoarea consumului						
anual/familie					12924	29128
lunar/familie					1077	2427
lunar/persoană					269	607

- (1) Hipoclorit, conservant, produse pentru scos pete, produse pentru vopsit țesături și încălțăminte, naftalină, produse pentru curățat aragazul și obiectele tehnico-sanitare, insecticid etc.

Tabelul nr. 12

Articole de igienă

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Săpun de toaletă	bucăți	40	47	152	1880	6080
2. Pastă de dinți	bucăți	40	106	262	4240	10480
3. Șampon (200 ml)	bucăți	20	156	379	3120	7580
4. Deodorant (150 ml)	bucăți	12	338	680	4056	8160
5. Cremă de ras	bucăți	6	77	290	462	1740
6. Loțiune după ras	bucăți	4	209	1140 ^{x)}	836	4560
7. Lame de ras	bucăți	12	11	34	132	408
8. Periuță de dinți	bucăți	8	53	147	424	1176
9. Apă de colonie	bucăți	1	316	941	316	941
	bucăți	1	506	1990 ^{x)}	506	1990
10. Ruj	bucăți	4	103	250	412	1000
11. Pastă de unghii	bucăți	3	110	270	330	810
12. Cremă de toaletă (50g)	bucăți	6	139	390	834	2340
13. Fixativ	bucăți	2	296	779	592	1558
14. Șervețele	pachete	12	69	126	828	1512
15. Hârtie igienică	bucăți	60	38	71	2280	4260
16. Alte articole de igienă (1)	lei				1000	2600
Valoarea consumului						
anual/familie					22248	57195
lunar/familie					1854	4766
lunar/persoană					464	1192

I) Pudră, farduri, bigudiuri, pieptene, perie pentru păr, perii de baie, oglindă, trusă de unghii, aparat de ras, dizolvant etc.

x) Estimări

Tabelul nr. 13

Medicamente și articole tehnico-medicale

0	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
0	1	2	3	4	5	6
1. Medicamente	lei				3600 ^{b)}	10000
2. Plante medicinale (pachete, 100 gr)	bucăți	15	33	108	495	1620
3. Alcool sanitar	litri	1	336	638	336	638
4. Vată medicinală	kg	1,6	882	1760	1441	2816
5. Ochelari	perechi	1/2 ^{b)}	1025	2284	513	1142
6. Alte articole tehnico-medicale (1)	lei				600	1400
0	1	2	3	4	5	6
Valoarea consumului anual/familie					6955	17616
lunar/familie					580	1468
lunar/persoană					145	367

1) Pansamente, seringi, termometru etc.

a) Bugete de familie, 1992

b) O pereche de ochelari la doi ani

Tabelul nr. 14

**Articole culturale, rechizite, jocuri, discuri,
articole pentru sport-turism**

	U/M	Număr de obiecte în dotare/ consum	Durata de utili- zare - ani -	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Ziare-cotidiene	bucăți	400	1	13	31	5200	12400
2. Reviste săptămânale	bucăți	100	1	21	47	2100	4700
3. Reviste lunare	bucăți	25	1	40	100	1000	2500
4. Cărți	bucăți	12	1	276	673	3312	8076
5. Manuale	bucăți	3	1	63	183	189	549
	bucăți	4	1	72	176	288	704
6. Casete audio	bucăți	6	1	223	560	1338	3360
7. Rechizite și articole de papetărie (1)	lei					6550	12903
8. Ceasuri de mână	bucăți	2	5	2088	9850	835	3940
	bucăți	2	5	2271	11402	908	4560
9. Ceas deșteptător	bucăți	1	5	906	3110	181	622
10. Geamantane, genți de voiaj	bucăți	2	10	2234	5404	447	1080
11. Servietă ghiozdan	bucăți	2	2	950	2920	950	2920
12. Rucsac	bucăți	2	10	1656	4127	331	825
13. Jocuri, jucării	bucăți	2	1	1142	2651	2284	5302
14. Alte articole (2)	lei					500	1200
Valoarea consumului anual/familie						26413	65641
lunar/familie						2201	5470
lunar/persoană						550	1368

1) Stilouri, caiete, creioane, pixuri, pastă, cerneală, gume, linie, echer, compas, penar, ascuțitoare, coperți, bloc de desen, plicuri, ace cu gămălie, pioaneze, hârtie de ambalaj etc.

2) Portofel, portmoneu, portchei, toc pentru ochelari etc.

Tabelul nr. 15

Scule de uz gospodăresc

	Valoarea consumului în prețurile din	
	1992	mai 1993
Valoarea consumului anual/familie	800	2400
lunar/familie	67	200
lunar/persoană	17	50

1) Clește, patent, ciocan, fierăstrău, bomfaier, pile, șurubelnițe, metru, ruletă, cântar de mână, foarfeci, yală, articole de feronerie, cuie, șuruburi, piulițe, ace de cusut, andrele etc.

Tabelul nr. 16

Țigări, chibrituri

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Țigări	pachete	100	47	93	4700	9300
2. Chibrituri	cutii	100	5	11	500	1100
Valoarea consumului anual/familie					5200	10400
lunar/familie					433	867

Tabelul nr. 17

Energie electrică, termică, gaze

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei), în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Energie electrică	kWh	1000	3,45	28,00	3450	28000
2. Gaz metan	mc	1400	2,80	24,00	3920	33600
3. Energie termică	Gcal	11,4	698	9000	7957	102600
Valoarea consumului anual/familie					15327	164200
lunar/familie					1277	13683
lunar/persoană					319	3421

ANEXA NR. 3. SERVICII

Tabelul nr. 1. Reparații și întreținerea îmbrăcăminte și încălțăminte

Tabelul nr. 2. Reparații mobilă, instalații sanitare, articole electrocasnice,
zugrăvit

Tabelul nr. 3. Apă, canal, salubritate

Tabelul nr. 4. Igienă personală

Tabelul nr. 5. Transport

Tabelul nr. 6. Poștă și telecomunicații

Tabelul nr. 7. Servicii recreative, culturale și sportive

Tabelul nr. 8. Îngrijire medicală

Tabelul nr. 1

Reparații și întreținerea îmbrăcăminte și încălțăminte

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din:	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Curățat						
- costum bărbătesc	operații	3	339	765	1017	2295
- pantaloni	operații	2	153	366	306	732
- canadiană	operații	1	259	595	259	595
2. Curățat						
- palton, pardesiu pentru femei	operații	2	361	823	722	1646
- costum taior, rochie de stofă	operații	4	306	664	1224	2656
- ăustă	operații	2	132	311	264	622
- jachetă de stofă	operații	1	259	595	259	595
3. Reparată încălțăminte						
- pingelit pantofi bărbați	operații	1	424	1078	424	1078
- pingelit pantofi de damă	operații	2	349	883	698	1766
- montat flecuri pantofi, cizme de damă	operații	6	105	266	630	1596
- reparații mărunte (lipituri, cusături etc)	lei				300	800
Valoarea consumului anual/familie					6103	14381
lunar/familie					509	1198
lunar/persoană					127	300

Tabelul nr. 2

Reparații mobilă, instalații sanitare, articole electrocasnice, zugrăvit

1	U.M.	Număr de prestații	Perioada (ani)	Tarif ⁽¹⁾ lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din:	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Reparații mobilă							
- tapițat studio, pat	operații	1	10	7000	17992	700	1799
- tapițat canapea	operații	2	10	8000	20467	1600	4093
- tapițat fotolii	operații	2	10	6000	15406	1200	3081
- tapițat scaune	operații	7	10	1200	3000	840	2100
- alte reparații	lei					200	375
2. Reparații la instalația sanitară						lei	
						500	1000
3. Zugrăvit, vopsit locuința							
- zugrăvit	mp	230	7	140	352	4600	11566
- vopsit uși, ferestre, calorifere	mp	40	7	240	558	1370	3189
4. Reparații de bunuri electrocasnice⁽²⁾						lei	
						4000	7500
5. Reparații aparate electronice⁽³⁾							
	lei					2000	4200
6. Alte reparații la obiecte de uz casnic						lei	
						1000	2400
Valoarea consumului							
anual/familie						18010	41303
lunar/familie						1501	3442
lunar/persoană						375	860

1) Estimări; inclusiv materiale; 2) calculat la 1/4 din valoarea bunurilor electrocasnice, reparată pe 10 ani; 3) calculat la 1/3 din valoarea aparatelor electronice, distribuită pe 10 ani.

Tabelul nr. 3

Apă, canal, salubritate

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din:	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Apă potabilă	mc	380	11,91	25,45	4526	9671
2. Canal	mc	380	4,01	8,74	1524	3321
3. Salubritate	pers/lună	48	33,12	75,06	1590	3603
4. Alte servicii de întreținere și administrare a imobilelor de locuit	lei				500	1500
Valoarea consumului anual/familie					8200	18095
lunar/familie					683	1508
lunar/persoană					171	377

Tabelul nr. 4

Igienă personală

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din:	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Tuns						
- bărbat	operații	12	100	305	1200	3660
- băiat	operații	12	100	305	1200	3660
2. Tuns						
- femeie	operații	4	104	329	416	1316
- fată	operații	4	104	329	416	1316
3. Permanent	operații	3	428	1314	1284	3942
4. Spălat părul	operații	3	55	158	165	474
5. Ondulat simplu	operații	6	107	365	642	2190
6. Manichiură	operații	6	101	323	606	1938
Valoarea consumului anual/familie					5929	18496
lunar/familie					494	1541
lunar/persoană					124	385

Tabelul nr. 5

Transport

U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din:		
		1992	mai 1993	1992	mai 1993	
1. Transport urban						
- tarif întreg	abonament lunar	24	462	3383	11088	81192
- tarif redus	abonament lunar	20	111	711	2220	14220
2. Transport interurban						
- călătorii cu trenul, 250-300 km						
- tarif întreg	călătorii	12	1002	1687	12024	20244
- tarif redus	călătorii	4	500	850	2000	3400
- călătorii cu autobuzul, 30 km						
	călătorii	24	105	223	2520	5352
Valoarea consumului anual/familie					29852	124408
lunar/familie					2488	10367
lunar/persoană					622	2592

Tabelul nr. 6

Poștă și telecomunicații

U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din:		
		1992	mai 1993	1992	mai 1993	
1. Abonament radio	trimestru	4	180	240	720	960
2. Abonament TV	trimestru	4	270	368	1080	1472
3. Instalare telefon	operații	1/15 ^{a)}	3608	6500	253	455
4. Abonament telefon	lună	12	135	250	1620	3000
5. Impulsuri	număr	1200	1,96	3,50	2352	4200
6. Servicii de corespondență	timbre	20	10	25	200	500
7. Mandate poștale	număr	2	173	225	346	450
8. Mesagerii	număr	2	155	264	310	528
9. Telegrame	număr	1	150	505	150	505
Valoarea consumului anual/familie					7031	12070
lunar/familie					586	1006
lunar/persoană					147	251

a) Odată la 15 ani

Tabelul nr. 7

Servicii recreative, culturale și sportive

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din:	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Spectacole cinematografice	număr	8	71	205	568	1640
	număr	24	35 ^{x)}	103 ^{x)}	840	2472
2. Spectacole de teatru	număr	8	96	276	768	2208
	număr	8	48 ^{x)}	138 ^{x)}	384	1104
3. Vizite la muzeu	număr	8	22	49	176	392
4. Meci	număr	4	98	242	392	968
5. Ștrand - intrări	număr	6	47	165	282	990
	număr	10	23 ^{x)}	82 ^{x)}	230	820
6. Servicii fotografice						
- dezvoltat film	operații	1	90	267	90	267
- copii foto (2 buc)	operații	10	52	156	520	1560
- fotografii retuș (6 buc.)	operații	1	202	584	202	584
7. Concediu de odihnă						
- cazare hotel (apartament)	zi	12	2422	7536	29064	90432
- meniu în alimentația publică	zi	48	800 ^{x)}	2100 ^{x)}	38400	100800
Valoarea consumului anual/familie					71916	204237
lunar/familie					5993	17020
lunar/persoană					1498	4255

x) Estimări

Tabelul nr. 8

Îngrijire medicală

	Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din	
	1992 ^{a)}	mai 1993
Valoarea consumului anual/familie	1296	4560
lunar/familie	108	380
lunar/persoană	27	95

a) Conform bugetelor de familie

ANEXE PENSIONARI

- Anexa nr. 4. Produse alimentare
- Anexa nr. 5. Produse nealimentare
- Anexa nr. 6. Servicii

ANEXA NR. 4. PRODUSE ALIMENTARE

- Tabelul nr. 1. Produse din cereale
- Tabelul nr. 2. Cartofi
- Tabelul nr. 3. Legume și produse din legume
- Tabelul nr. 4. Leguminoase
- Tabelul nr. 5. Fructe
- Tabelul nr. 6. Carne și produse din carne
- Tabelul nr. 7. Pește și produse din pește
- Tabelul nr. 8. Lapte și produse lactate
- Tabelul nr. 9. Ouă
- Tabelul nr. 10. Grăsimi
- Tabelul nr. 11. Zahăr și produse din zahăr
- Tabelul nr. 12. Alte produse alimentare
- Tabelul nr. 13. Băuturi, cafea

Tabelul nr. 1

Produse din cereale

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			1992	mai 1993
1. Pâine albă	150	411	1015	30,8	33	182	4950	27300
2. Produse de panificație (cornuri, japoneze)	35	96	314	7,9	119	366	4165	12810
3. Făină albă	20	55	196	6,5	77	236	1540	4720
4. Mălai	20	55	193	5,3	56	188	1120	3760
5. Paste făinoase	6	16	62	1,6	143	410	858	2460
6. Orez	6	16	57	1,3	186	261	1116	1566
7. Griș	4	11	39	1,0	71	233	284	932
8. Biscuiți	6	16	68	1,3	234	551	1404	3306
Consum zilnic/familie			1944	55,7				
Consum zilnic/persoană			972	27,8				
Valoarea consumului								
anual/familie							15437	56854
lunar/familie							1286	4738
lunar/persoană							643	2369

Tabelul nr. 2

Cartofi

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			1992	mai 1993
Cartofi	124	340	254	5,8	78	136	9672	16864
Consum zilnic/familie			254	5,8				
Consum zilnic/persoană			127	2,9				
Valoarea consumului								
anual/familie							9672	16864
lunar/familie							806	1405
lunar/persoană							403	703

Tabelul nr. 5

Fructe

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din	
						1992	mai 1993	
1. Mere și pere	45	123	76	0,3	63	125	2835	5625
2. Cireșe și vișine	4	11	8	0,1	107	300 ^{x)}	428	1200
3. Caise și piersici	5	14	7	0,1	87	225 ^{x)}	435	1125
4. Prune	5	14	10	0,1	71	210 ^{x)}	355	1050
5. Struguri	8	22	20	0,4	113	350 ^{x)}	904	2800
6. Citrice	10	27	9	0,2	268	420	2680	4200
7. Nuci	2	5	16	0,5	228	381	456	762
8. Pepeni	15	41	5	0,1	94	280 ^{x)}	1410	4200
9. Alte fructe			8	0,1			500	1100
Consum zilnic/familie			159	1,9				
Consum zilnic/persoană			79	0,9				
Valoarea consumului								
anual/familie							10003	22062
lunar/familie							834	1838
lunar/persoană							417	919

x) Estimări

Tabelul nr. 6

Carne și produse din carne

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din	
						1992	mai 1993	
1. Carne de vită	24	66	48	9,4	531	1318	12744	31632
2. Carne de porc	20	55	78	11,2	595	1457	11900	29140
3. Carne de oaie	5	14	25	1,8	320	814	1600	4070
4. Carne de pasăre	24	66	84	9,5	250	985	6000	23640
5. Preparate din carne:								
- Salam de vară	10	27	140	5,4	482	1820	4820	18200
- Parizer	15	41	121	5,3	334	1325	5010	19875
- Cârnați Cabanos	6	16	61	3,2	887	2217	5322	13302
- Salam Bacău	1,5	4	21	1,1	1509	3404	2264	5106
Consum zilnic/familie			578	46,9				
Consum zilnic/persoană			289	23,4				
Valoarea consumului								
anual/familie							49660	144965
lunar/familie							4138	12080
lunar/persoană							2069	6040

Tabelul nr. 7

Pește și produse din pește

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din 1992 mai 1993	
1. Pește proaspăt	10	27	13	2,3	281	636	2810	6360
2. Pește oceanic congelat	6	16	11	1,3	321	1507	1926	9042
3. Conserve de pește	2	5	18	0,8	491	1450	982	2900
Consum zilnic/familie	-	-	42	4,4				
Consum zilnic/persoană	-	-	21	2,2				
Valoarea consumului								
anual/familie	-	-	-	-	-	-	5718	18302
lunar/familie	-	-	-	-	-	-	476	1525
lunar/persoană	-	-	-	-	-	-	238	763

Tabelul nr. 8

Lapte și produse lactate

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului		
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)		
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din 1992 mai 1993		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Lapte de consum	146	400	260	14,0	28	168	4088	24528	
2. Iaurt, lapte hătut	73	200	108	6,4	66	194	4818	14162	
3. Brânză de vaci	5	14	22	1,8	229	648	1145	3240	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4. Telemea, brânză de burduf	7	19	55	3,6	421	1209	2947	8463	
5. Cașcaval, brânză topită	4	11	31	2,7	674	2227	2696	8908	
6. Smântână	4	11	33	0,3	306	845	1224	3380	
Consum zilnic/familie			509	28,8					
Consum zilnic/persoană			255	14,4					
Valoarea consumului									
anual/familie							16918	62681	
lunar/familie							1410	5223	
lunar/persoană							705	2612	

Tabelul nr. 9

Ouă

	Consum/familie				Preț, lei/bucată		Valoarea consumului	
	anual	zilnic		proteine (gr)	1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)				în prețurile din 1992	mai 1993
Ouă, kg bucăți	12,8 256	35	60	5	16,25	33,91	4160	8681
Consum zilnic/familie			60	5,0				
Consum zilnic/persoană			30	2,5				
Valoarea consumului								
anual/familie							4160	8681
lunar/familie							347	723
lunar/persoană							173	362

Tabelul nr. 10

Grăsimi

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic		proteine (gr)	1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)				în prețurile din 1992	mai 1993
1. Ulei comestibil	9,8	27	251		116	288	1137	2822
2. Slănină, untură	6,7	18	167		174	391	1166	2620
3. Unt	5,0	14	101	0,9	209	1698	1045	8490
4. Margarină	3,0	8	61		197	405	591	1215
Consum zilnic/ familie			580	0,9				
Consum zilnic/ persoană			290	0,4				
Valoarea consumului								
anual/familie							3939	15147
lunar/familie							328	1262
lunar/persoană							164	631

Tabelul nr. 11

Zahăr și produse din zahăr

	Consum/familie				Preț, lei/kg		Valoarea consumului	
	anual (kg)	zilnic			1992	mai 1993	anual (lei)	
		gr	calorii (număr)	proteine (gr)			în prețurile din 1992 mai 1993	
1. Zahăr	20	55	225		131	279	2620	5580
2. Compot	9,2	25	16	0,1	150	351	1380	3229
3. Dulceață	4,0	11	31	0,1	415	767	1660	3068
4. Gem	10	27	57	0,2	300	582	3000	5820
5. Miere	3	8	28		627	1468	1881	4404
6. Bomboane	2	5	23	0,1	335	640	670	1280
7. Alte produse			20				1200	2600
Consum zilnic/familie		400		0,5				
Consum zilnic/persoană		200		0,3				
Valoarea consumului								
anual/familie							12411	25981
lunar/familie							1034	2165
lunar/persoană							517	1083

Tabelul nr. 12

Alte produse alimentare

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului		
			Preț unitar, lei		anual în prețurile din		
			1992	mai 1993	1992	mai 1993	
1. Sare	kg	2	35	81	70	162	
2. Piper	kg	0,15	995	1893	149	284	
3. Oțet	litri	2,5	113	236	283	590	
4. Muștar	kg	1,25	123	298	154	373	
5. Drojdie de bere	kg	0,5	237	601	118	301	
6. Zahăr vanilat	picuri	6	8	18	48	108	
7. Praf de copt	picuri	3	7	13	21	39	
8. Cacao	kg	0,3	1682	2717	505	815	
Valoarea consumului							
anual/familie						1348	2672
lunar/familie						112	223
lunar/persoană						56	111

Tabelul nr. 13

Băuturi, cafea

	UM	Consumul anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Vin	litri	10	200	405	2000	4050
2. Bere	litri	20	105	302	2100	6040
3. Băuturi spirtoase	litri	3	525	961	1575	2883
4. Apă minerală	litri	15	31	74	465	1110
5. Băuturi răcoritoare	litri	5	112	257	560	1285
6. Cafea	kg	2	1360	2221	2720	4442
7. Ceai	kg	2	240	478	480	956
Valoarea consumului anual/familie					9900	20766
lunar/familie					825	1730

ANEXA. NR. 5. PRODUSE NEALIMENTARE

- Tabelul nr. 1. Îmbrăcăminte și încălțăminte. Bărbat peste 62 ani
- Tabelul nr. 2. Îmbrăcăminte și încălțăminte. Femeie peste 60 ani
- Tabelul nr. 3. Produse textile de uz gospodăresc (apartament cu două camere)
- Tabelul nr. 4. Mobilă (apartament cu două camere)
- Tabelul nr. 5. Bunuri de folosință îndelungată
- Tabelul nr. 6. Articole tehnico-sanitare
- Tabelul nr. 7. Articole electrice
- Tabelul nr. 8. Veselă, tacâmuri, articole de menaj
- Tabelul nr. 9. Articole chimice
- Tabelul nr. 10. Articole de igienă
- Tabelul nr. 11. Medicamente și articole tehnico-medicale
- Tabelul nr. 12. Articole culturale
- Tabelul nr. 13. Scule de uz gospodăresc
- Tabelul nr. 14. Țigări, chibrituri
- Tabelul nr. 15. Energie electrică, termică, gaze

Tabelul nr. 1

Îmbrăcăminte și încălțăminte. Bărbat peste 62 ani

	U/M	Număr de obiecte care compun garderoba	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Palton	bucăți	1	8	10966	28044	1371	3506
2. Canadiană, jachetă lână	bucăți	1	4	4976	15827	1244	3957
3. Pardesiu, impermeabil	bucăți	1	5	7252	22955	1570	4591
4. Costum	bucăți	1	8	8679	22845	1085	2856
	bucăți	1	8	10054	25967	1257	3246
5. Pantaloni							
- țesătură tip lână	perechi	2	3	2386	6487	1591	4325
- țesătură tip bumbac	perechi	2	2	1542	3980	1542	3980
6. Pulovere	bucăți	2	3	1866	4328	1244	2885
7. Vestă	bucăți	2	4	1156	3442	578	1721
8. Cămăși							
- mânecă lungă	bucăți	3	3	1034	2795	1034	2795
- mânecă scurtă	bucăți	3	3	908	2518	908	2518
9. Pijamale	bucăți	2	3	1535	3672	1023	2448
10. Maieuri	bucăți	4	2	303	715	606	1430
11. Chiloți	perechi	6	2	247	583	741	1749
12. Cămăși de corp	bucăți	3	2	655	1741	983	2612
13. Indispensabili	perechi	3	2	671	1565	1007	2348
14. Ciorapi	perechi	8	1	146	251	1168	2008
15. Ghete	perechi	2	5	4268	9277	1707	3711
16. Pantofi	perechi	2	5	3240	8417	1296	3367
17. Sandale	perechi	1	3	1609	5408	536	1803
18. Papuci de casă	perechi	1	1	487	1660	487	1660
19. Trening	bucăți	1	2	2967	6546	1484	3273
20. Căciulă	bucăți	1	15	6738	14628	449	975
	bucăți	1	5	990	2238	198	448
21. Mănuși	perechi	1	8	1701	4572	213	571
22. Umbrelă	bucăți	1	10	1165	2491	117	249
23. Alte articole (1)	lei					750	1875
Valoarea consumului anual						26189	66077
Valoarea consumului lunar						2182	5506

(1) Fular, cravate, batiste, curele etc.

Tabelul nr. 2

Îmbrăcăminte și încălțăminte. Femeie peste 60 ani

U/M	Număr de obiecte care compun garderoba	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din		
			1992	mai 1993	1992	mai 1993	
0	1	2	3	4	5	6	7
1. Palton	bucăți	1	8	9937	29314	1242	3664
2. Pardesiu	bucăți	1	8	8438	23711	1055	2964
3. Balonzeider (trenchi)	bucăți	1	8	5823	16594	728	2074
4. Jachetă stofă	bucăți	1	6	6162	18033	1027	3006
5. Costum taior	bucăți	2	8	6729	18738	1682	4685
6. Rochii							
- țesătură tip lână	bucăți	1	4	3259	9847	814	2462
- țesătură tip bumbac	bucăți	2	4	1495	5592	747	2796
- țesătură tip mătase	bucăți	1	6	4182	13105	697	2184
7. Fuste							
- țesătură tip lână	bucăți	1	5	2035	5998	407	1200
- țesătură tip bumbac	bucăți	1	6	2803	8353	467	1392
8. Bluze							
- țesătură tip mătase	bucăți	1	6	2806	8696	468	1449
- țesătură tip bumbac	bucăți	2	4	1124	4421	562	2211
9. Compleuri							
- țesătură tip mătase	bucăți	1	6	3199	10218	533	1703
- țesătură tip bumbac	bucăți	1	4	3198	10275	800	2569
10. Pantaloni							
- țesături tip lână	perechi	1	5	1865	5220	373	1044
- țesătură tip bumbac	perechi	1	4	1760	4891	440	1223
- tricot	perechi	1	3	918	2501	306	834
11. Pulovere, jachete	bucăți	2	4	1853	6057	927	3028
12. Vestă	bucăți	2	4	1156	3011	578	1506
13. Tricouri	bucăți	2	4	681	1752	341	876
14. Trening	bucăți	1	4	2672	6003	668	1501
15. Rochii de casă	bucăți	4	3	2025	5753	2700	7671
16. Cămăși de noapte	bucăți	3	3	1069	2836	1069	2836
17. Combinezioane	bucăți	2	3	469	1141	314	761
18. Maieuri	bucăți	1	3	278	674	93	225
19. Chiloți	perechi	8	2	195	490	780	1960
20. Sutiene	bucăți	2	3	408	1433	273	955
21. Ciorapi (dresuri)	perechi	8	1	150	335	960	2010

0	1	2	3	4	5	6	7
22. Șosete	perechi	6	1	127	244	762	1464
23. Cizme	perechi	2	6	6114	14044	2038	4681
24. Pantofi	perechi	2	4	3181	8409	1591	4205
25. Sandale	perechi	1	3	2645	7117	882	2372
26. Papuci de casă	perechi	3	2	421	1778	632	2667
27. Căciulă	bucăți	1	15	7307	19123	487	1275
28. Baticuri, fulare	bucăți	2	4	544	2144	272	1072
29. Poșete	bucăți	2	6	2337	5784	779	1928
30. Umbrelă	bucăți	1	10	1197	2402	120	240
31. Mănuși	perechi	2	8	1488	4197	744	1049
32. Alte articole (1)	lei					500	1550
Valoarea consumului anual					28947	85035	
Valoarea consumului lunar					2412	7087	

1) Batiște, cordoane, nasturi, fermoare, ață de cusut, podoabe etc.

Tabelul nr. 3

**Produse textile de uz gospodăresc
(apartament cu două camere)**

	U/M	Număr de obiecte în dotare	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Covoare	mp	8	10	4933	10685	3946	8548
	mp	10	10	3978	8180	3978	8180
2. Perdele	ml	12	15	1655	3649	1324	2919
3. Draperii	ml	10	10	1263	2841	1263	2841
4. Garnituri de pat	bucăți	2	6	2578	4403	859	1468
	bucăți	2	6	4504	9066	1501	3022
5. Perne	bucăți	4	30	1577	3023	210	403
	bucăți	2	30	469	800	31	53
6. Plăpumi	bucăți	2	15	8270	16706	1103	2227
7. Pături	bucăți	1	10	4791	12600	479	1260
	bucăți	1	10	2552	5138	255	514
8. Cuverturi de pat	bucăți	2	8	1731	3133	433	783
9. Prosoape	bucăți	8	8	329	691	329	691
10. Fețe de masă							
- bucătărie	bucăți	3	6	589	1565	295	783
- sufragerie	bucăți	3	10	1150	2667	345	800
11. Prosoape de bucătărie	bucăți	6	3	115	316	230	632
12. Alte produse textile (1)	lei					300	840
Valoarea consumului							
anual/familie						16881	35964
lunar/familie						1407	2997
lunar/persoană						703	1499

1) Articole textile decorative, mercerie etc.

Tabelul nr. 4

Mobilă (apartament cu două camere)

	U/M	Garnituri în dotare	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Cameră de zi	garnituri	1	20	253732	509288 ^{x)}	12687	25464
2. Dormitor	garnituri	1	20	178800	428334 ^{x)}	8940	21417
3. Bucătărie	garnituri	1	20	101062	162821 ^{x)}	5053	8141
4. Divers mobilier (1)	lei					2500	7380
Valoarea consumului							
anual/familie						29180	62402
lunar/familie						2432	5200
lunar/persoană						1216	2600

x) Estimări

1) Cuiet, galerii, scaune, măsuță telefon etc.

Tabelul nr. 5

Bunuri de folosință îndelungată

	U/M	Număr de obiecte în dotare	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Televizor (alb-negru)	bucăți	1	13	32019	63700	2463	4900
2. Aparat de radio	bucăți	1	14	9021	13783	644	985
3. Frigider (180 l)	bucăți	1	14	57136	115000 ^{x)}	4081	8214
4. Mașină de spălat rufe, simplă	bucăți	1	14	46965	84141	3355	6010
5. Aspirator	bucăți	1	12	8581	14479	715	1207
6. Mașină de cusut	bucăți	1	30	45908	78516	1530	2617
7. Mașină aragaz	bucăți	1	17	29303	56315	1723	3313
8. Râșniță de cafea	bucăți	1	5	3033	4885	607	977
9. Fier de călcat	bucăți	1	5	1922	3996	384	799
10. Aparat electric de încălzit (radiator)	bucăți	1	15	6666	9865	444	658
11. Cântar de bucătărie	bucăți	1	30	1280	2630	43	88
12. Corpuri de iluminat							
- lustre cu trei brațe	bucăți	2	15	4390	9013	585	1202
- lustre cu un braț	bucăți	3	15	1749	5448	350	1090
13. Lampă de birou	bucăți	1	15	1749	5448	117	363
Valoarea consumului							
anual/familie						17041	32423
lunar/familie						1420	2702
lunar/persoană						710	1351

x) Estimări

Tabelul nr. 6

Articole tehnico-sanitare

	U/M	Număr de obiecte în dotare	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Chiuvetă de bucătărie	bucăți	1	15	8500 ^{x)}	15000 ^{x)}	567	1000
2. Cadă de baie	bucăți	1	25	24477	59909	979	2396
3. Chiuvetă de baie	bucăți	1	15	2331	9822	155	655
4. Rezervor și vas WC	bucăți	1	20	4945	13233	247	662
5. Capac WC	bucăți	1	5	552	1657	110	331
6. Baterie pentru chiuvetă	bucăți	2	10	2145	7793	429	1587
7. Baterie pentru cadă	bucăți	1	10	5439	17677	544	1768
8. Alte articole (1)	lei					150	850
Valoarea consumului anual/familie						3181	9249
lunar/familie						265	771
lunar/persoană						133	385

x) Estimări

1) Oglindă, covor, dulăpior, etajeră, port-prosoap, suport hârtie igienică, suport savonieră, robinete, garnituri, furtun pentru duș etc.

Tabelul nr. 7

Articole electrice

	U/M	Număr de obiecte în dotare/ consum	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Becuri	bucăți	15	1	64	123	960	1845
2. Întrerupătoare	bucăți	7	15	70	271	33	126
3. Prize	bucăți	6	15	139	370	56	148
4. Siguranțe (automate)	bucăți	4	15	279	700	74	187
5. Prelungitor cu triplu ștecher	bucăți	1	15	373	921	25	61
6. Sonerie + buton + transformator	bucăți	1	15	958	1979	64	132
7. Lanternă	bucăți	1	5	241	1071	48	214
8. Baterii electrice	bucăți	4	1	41	100	164	400
Valoarea consumului anual/familie						1424	3113
lunar/familie						117	260
lunar/persoană						59	130

Tabelul nr. 8

Veselă, tacâmuri, articole de menaj

	U/M	Număr de obiecte în dotare	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Tacâmuri (4 piese)	garnituri	12	30	403	1033	161	413
2. Serviciu de masă (6 persoane)	garnituri	2	10	10796	29060	2159	5812
3. Cești cu farfurii							
- ceai	bucăți	12	10	361	937 ^{x)}	433	1124
- cafea	bucăți	12	15	320	556	256	445
4. Pahare							
- lichior	bucăți	12	8	130	307	195	461
- vin	bucăți	12	8	149	384	224	576
- apă	bucăți	12	6	158	439	316	878
5. Alte articole (1)						2512	6137
Valoarea consumului anual/familie						6256	15846
lunar/familie						521	1221
lunar/persoană						261	660

1) Oale, cratițe, tigăi, capace, castroane, tăvi, lighean, oală de fierț lapte, ceaun, ibrice, căni, polonice, spumătoare, mașină de tocat carne, mașină pentru măcinat piper, cuțițe de bucătărie, tăvi inox, coș pentru pâine, găleți, mături, perii, mașină de stors roșii cutii de menaj, strecurătoare, site, fund de lemn, ciocan de bătut carne, tocător pentru vinete, linguri de lemn, piuliță pentru usturoi, planșetă, borcane, sticle, butoi (plastic), bidon, sifon, suporturi pentru cratițe, suport pentru capace, topor pentru oase, pâlnie, răzătoare, sucitor, deschizător de sticle și conserve, tirbușon, cârlige de rufe, sfoară pentru rufe, savonieră, scrumieră, vase, ghivece pentru flori, tablouri, aplice, bibelouri, fâraș, bătător de covoare etc.

x) Estimări.

Tabelul nr. 9

Articole chimice

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Detergenți	kg	15	328	624	4920	9360
2. Săpun de rufe	kg	4	104	396	416	1584
3. Sodă calcinată	kg	2	74	154	148	308
4. Apret	kg	0,6	195	910	117	546
5. Praf de curățat	kg	6	95	272	570	1632
6. Detergent pentru vase, geamuri, faianță	litri	3	262	778	786	2334
7. Cremă de ghetă	cutii	3	58	150	174	450
8. Alte articole (1)	lei				800	1725
Valoarea consumului anual/familie					7931	17939
lunar/familie					661	1495
lunar/persoană					330	747

1) Insecticid, hipoclorit, conservant, produse pentru scos pete, produse pentru vopsit încălțăminte și țesături, naftalină, produse pentru curățat aragazul și obiecte sanitare etc.

Tabelul nr. 10

Articole de igienă

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Săpun de toaletă	bucăți	20	47	152	940	3040
2. Pastă de dinți	bucăți	20	106	262	2120	5240
3. Șampon (200 ml)	bucăți	10	156	379	1560	3790
4. Deodorant (150 ml)	bucăți	12	338	680	4056	8160
5. Cremă de ras	bucăți	6	77	290	462	1740
6. Loțiune după ras	bucăți	4	209	1140 ^{x)}	836	4560
7. Lamă	bucăți	12	11	34	132	408
8. Periute de dinți	bucăți	4	53	147	212	588
9. Apă de colonie	bucăți	1	316	941	316	941
	bucăți	1	506	1990 ^{x)}	506	1990
10. Ruj	bucăți	2	103	250	206	500
11. Lac de unghii	bucăți	1	110	270	110	270
12. Cremă de toaletă	bucăți	6	139	390	834	2340
13. Fixativ	bucăți	1	296	779	296	779
14. Șervețele	pachete	6	69	126	414	756
15. Hârtie igienică	bucăți	30	38	71	1140	2130
16. Alte articole (1)	lei				500	1300
Valoarea consumului						
anual/familie					14640	38532
lunar/familie					1220	3211
lunar/persoană					610	1605

1) Aparat de ras, pensulă de ras, dizolvant, trusă de unghii, perii de baie, bigudiuri, pieptene, perie pentru păr, oglindă etc.

x) Estimări

Tabelul nr. 11

Medicamente și articole tehnico-medicale

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Medicamente	lei				6000 ^{x)}	14500
2. Plante medicinale (pachete, 200 gr)	bucăți	20	33	108	660	2160
3. Alcool sanitar	litri	1	336	638	336	638
4. Vată medicinală	kg	0,4	882	1760	356	704
5. Ochelari	bucăți	2	1025	2284	2050	4568
6. Alte articole (1)	lei				600	1400
Valoarea consumului anual/familie					10002	23970
lunar/familie					834	1998
lunar/persoană *					417	999

1) Pansamente, ciorapi medicali, seringi etc.

x) Bugete de funcție, 1992

Tabelul nr. 12

Articole culturale

	U/M	Număr de obiecte în dotare/consum	Durata de utilizare, ani	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
				1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Ziare-cotidiene	bucăți	400	1	13	31	5200	12400
2. Reviste săptămânale	bucăți	100	1	21	47	2100	4700
3. Reviste lunare	bucăți	20	1	40	100	800	2000
4. Cărți	bucăți	6	1	276	673	1656	4038
5. Articole de papetărie (1)	lei					650	3156
6. Ceasuri de mână	bucăți	1	5	2088	9850	418	1970
	bucăți	1	5	2271	11402	454	2280
7. Ceas deșteptător	bucăți	1	5	906	3110	181	622
8. Geamantane, genți de voiaj	bucăți	2	10	2234	5404	447	1081
9. Alte articole (2)	lei					300	840
Valoarea consumului anual/familie					12206	33087	
lunar/familie					1017	2757	
lunar/persoană					509	1379	

1) Plicuri, pixuri, pastă, ace cu gămălie, pioaneze, caiet, hârtie de ambalaj etc.

2) Portofel, portmoneu, portchei, toc pentru ochelari, șah, table, cărți de joc etc.

Tabelul nr. 13

Scule de uz gospodăresc

Valoarea consumului	Valoarea consumului anual (lei) în prețurile din	
	1992	mai 1993
anual/familie	720	2160
lunar/familie	60	180
lunar/persoană	90	90

1) Clește, patent, ciocan, fierăstrău, bomfaier, pile, metru, ruletă, șurubelnițe, broaște, cremoane, balamale, foarfeci, yale, chei, butoane, cuișe, șuruburi, piulițe, ace de cusut, andrele etc.

Tabelul nr. 14

Țigări, chibrituri

	UM	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Țigări	pachete	100	47	93	4700	9300
2. Chibrituri	cutii	100	5	11	500	1100
Valoarea consumului						
anual/familie					5200	10400
lunar/familie					433	867

Tabelul nr. 15

Energie electrică, termică, gaze

	U/M	Consum anual	Preț unitar, lei		Valoarea consumului anual în prețurile din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Energie electrică	kWh	700	3,45	28	2415	19600
2. Gaz metan	mc	700	2,80	24	1960	16800
3. Energie termică	Gcal	8,0	698	9000	5584	72000
Valoarea consumului						
anual/familie					9959	108400
lunar/familie					830	9033
lunar/persoană					415	4517

ANEXA NR. 6. SERVICII

Tabelul nr. 1. Reparații și întreținere a îmbrăcăminte și încălțăminte

Tabelul nr. 2. Reparații mobilă, Instalații sanitare, articole electrocasnice și zugrăvit

Tabelul nr. 3. Apă, canal, salubritate

Tabelul nr. 4. Igienă personală

Tabelul nr. 5. Transport

Tabelul nr. 6. Posta și telecomunicații

Tabelul nr. 7. Servicii recreative, culturale și sportive

Tabelul nr. 8. Îngrijire medicală

Tabelul nr. 1

Reparații și întreținere a îmbrăcăminte și încălțămintei

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Curățat						
- costum						
bărbătesc	operații	1	339	765	339	765
- pantaloni	operații	2	153	366	306	732
- canadiană	operații	1	259	595	259	595
2. Curățat						
- palton, pardesiu						
de damă	operații	1	361	823	361	823
- jachetă						
de stofă	operații	1	259	595	259	595
- costum taicr,						
rochie de stofă	operații	2	306	664	612	1328
- fustă	operații	1	132	311	132	311
3. Reparat încălțămintă						
- pingelit pantofi						
bărbătești	operații	1	424	1078	424	1078
- pingelit pantofi						
de damă	operații	1	349	883	349	883
- montat flocuri						
la pantofi,						
cizme de damă	operații	2	105	266	210	532
- reparații mărunte	lei				100	270
Valoarea consumului						
anual/familie					3351	7912
lunar/familie					279	659
lunar/persoană					140	330

Tabelul nr. 2

Reparații mobilă, Instalații sanitare, articole electrocasnice și zugrăvit

U/M	Număr de prestații anual	Perioada ani	Tarif ¹⁾ , lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din		
			1992	mai 1993	1992	mai 1993	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Reparații mobilă							
- tapițat studio, pat	operații	1	10	7000	17992	700	1799
- tapițat canapea	operații	1	10	8000	20467	800	2047
- tapițat fotoliu	operații	2	10	6000	15406	1200	3081
- tapițat scaune	operații	6	10	1200	3000	720	1800
- alte reparații	lei					200	360
2. Reparații la instalația sanitară	lei					300	600
1	2	3	4	5	6	7	8
3. Zugrăvit, vopsit locuința							
- zugrăvit	mp	160	10	140	352	2240	5632
- vopsit uși, ferestre, calorifere	mp	30	10	240	558	720	1674
4. Reparații de bunuri electrocasnice	lei					2800	5760
5. Reparații aparate electronice	lei					1400	2400
6. Alte reparații pentru obiecte de uz casnic	lei					1000	2400
Valoarea consumului							
anual/familie						12080	27553
lunar/familie						1007	2296
lunar/persoană						504	1148

1) Estimări, inclusiv materiale

Tabelul nr. 3

Apă, canal, salubritate

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Consum de apă	mc	190	11,91	25,45	2263	4836
2. Canal	mc	190	4,01	8,74	762	1661
3. Salubritate	pers/lună	24	33,12	75,06	795	1801
4. Alte servicii de întreținere și administrare a imobilelor de locuit	lei				300	900
Valoarea consumului anual/familie					4120	9198
lunar/familie					343	767
lunar/persoană					172	383

Tabelul nr. 4

Igienă personală

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Tuns (bărbat)	operații	12	100	305	1200	3660
2. Tuns (femeie)	operații	4	104	329	416	1316
3. Permanent	operații	3	428	1314	1284	3942
4. Spălat părul	operații	3	55	158	165	474
5. Ondulat simplu	operații	6	107	365	642	2190
6. Manichiură	operații	6	101	323	606	1938
Valoarea consumului anual/familie					4313	13520
lunar/familie					359	1127
lunar/persoană					180	563

Tabelul nr. 5

Transport

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1 Transport urban	abona- ment lunar	24	245	1551	5880	37224
2 Transport interurban						
- călătorii cu trenul, 250-300 km	călătorii	8	601	925	4808	7400
- călătorii cu autobuzul, 30 km	călătorii	12	105	223	1260	2676
Valoarea consumului						
anual/familie					11948	47500
lunar/familie					996	3942
lunar/persoană					498	1971

Tabelul nr. 6

Posta și telecomunicații

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Abonament radio	trimestru	4	180	240	720	960
2. Abonament TV	trimestru	4	270	368	1080	1472
3. Instalare telefon	operații	1/15 ^{a)}	3608	5500	253	455
4. Abonament telefon	lună	12	135	250	1620	3000
5. Impulsuri	număr	1200	1,96	3,50	2352	4200
6. Servicii de corespondență	timbre	10	10	25	100	250
7. Mandate poștale	număr	1	173	225	173	225
8. Mesagerie	număr	1	155	264	155	264
9. Telegrame	număr	1	150	505	150	505
Valoarea consumului						
anual/familie					6603	11331
lunar/familie					550	944
lunar/persoană					275	472

a) Odată la 15 ani

Tabelul nr. 7

Servicii recreative, culturale și sportive

	U/M	Număr de prestații anual	Tarif, lei/prestație		Valoarea consumului anual (lei) la tarifele din	
			1992	mai 1993	1992	mai 1993
1. Spectacole cinematografice	număr	8	71	205	568	1640
2. Spectacole de teatru	număr	8	96	276	768	2208
3. Vizite la muzeu	număr	2	22	49	44	98
4. Meci de fotbal	număr	2	98	242	196	484
5. Servicii fotografice - fotografii retuș	operații	1/2	202	584	101	292
6. Tratament balnear	18 zile	2	4500 ^{x)}	10800 ^{x)}	9000	21600
Valoarea consumului anual/familie					10677	26322
lunar/familie					890	2194
lunar/persoană					445	1097

x) Estimări

Tabelul nr. 8

Îngrijire medicală

	Valoarea consumului anual (lei), la tarifele din:	
	1992 ^{a)}	mai 1993
Valoarea consumului anual/familie	1200	5160
lunar/familie	100	430
lunar/persoană	50	215

a) Conform bugetelor de familie.

**ROMANIAN ACADEMY
THE NATIONAL INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH**

**BUSINESS IN ROMANIA
BETWEEN CHALLENGES AND NEW OPPORTUNITIES**

Dr. Napoleon POP

CENTRE FOR ECONOMIC INFORMATION AND DOCUMENTATION
BUCHAREST, 1993

Recently, the Romanian Government worked out the strategy of the economic and social reform for the next years, as an expression of the political will and commitment towards a market economy, through a transition period with bearable social costs. The new program is supposed to open a new stage, accomplishing the systemic reforms characterized by a dynamic legislative and institutional process and trying to bring macroeconomic stability so necessary in order to promote the conditions of a possible recovery of the economy.

Talking about recovery, it is not in our intention to come back to the levels of physical output registered before 199 J. I: goes about a recovery taking into consideration the levers offered by the market mechanisms and a proper state intervention in achieving the basic equilibria within which privatization of property and restructuring both the enterprise and the national production are viewed as an unique chance of succeeding in our economic reform.

If we take a look at the specific targets of the continuation, of the reforms, then we can state that the most important are those dealing with the questions of:

- achieving and consolidation of the macroeconomic stability through an adequate mix of currency, monetary, fiscal and revenue, policy measures, fully correlated with the targets of industrial restructuring;
- deepening the property restructuring through both the acceleration of the privatization process and the support for the development of small and medium sized enterprises;
- imposing a draconic financial discipline at the level of companies;
- ensuring the social protection for the most exposed population categories to the transition costs and difficulties.

Another look has to be paid to the specific targets of the economic recovery based on an **industrial restructuring** strategy and which can be defined as follows:

- arresting the decrease in the industrial output and re-assumption of the economic growth;
- sectoral adjustments based on some priorities in industrial developments;
- reinforcing the exports;
- more incentives for foreign investors

Specific targets are also set for **agriculture** where the process of property restructuring has to be finished, the still existing monopolistic behaviour in the field of distribution, acquisition and manufacturing of basic agricultural products has to be completely demolished, price liberalization to be fully accomplished and specific institutions supporting the development of agriculture have to be set up.

What has all this digression to do with the message we want to convey to the businessmen?

Beside the fact that this might be a very good question, the digression is very much related with our today endeavour and here are the reasons:

- a) The continuation of the economic reform, taken as a serious commitment, means stability in the right direction for those businessmen who already started operations in Romania and confidence for those who are trying to start;
- b) The continuation of the economic reform, taken as a process in full swing, obviously has to improve business climate in Romania as new legislation, mechanisms, policies and institutions fit for a market economy are to be set up;
- c) The advance in reforms puts in a new light business opportunities, which some time ago were considered as impossible to be treated like profit making chances;
- d) Coherent developments in a strategic network bring not only a stable future for the business, but also a great deal of their possible diversification and/or deepening;
- e) Our macroeconomic stabilization policy is looking for measures foreign businessmen are very well accustomed with, so we are starting to use more and more the same economic language by defining and sensing the exchange rate, inflation, unemployment, labour productivity, budget deficit, profit return on costs etc., that means a better communication and easier negotiations;
- f) Our precise interest in enterprise reform and industrial restructuring is opening huge perspectives for business opportunities, commercial and investment involvement, plenty of new areas looking for new partners: improving management behaviour, company restructuring, new developments, investments, know-how, product quality management, export promotion, new services, distribution, marketing etc.
- g) Last but not least, we count very much on new business opportunities creation e.g. looking for a more active involvement of our foreign partners in identifying and convincing ourselves by our own needs.

Hoping that I have convinced the audience about how an economic program in Romania can induce more interest for business, there are many other pieces of information having relevance to our foreign partners:

Fiscal reform: Fiscal policies will be oriented to simplicity, satisfying market demands, as stability and predictability to become the most important features. The degree of fiscality will be balanced and bearable around 30-35%. Starting with the 1st of July, value added tax will be introduced. Starting with 1994, taxation of global income for physical persons will be adopted. Taxes on profit will be correlated with the level of the social capital and the company's own funds, in order to stimulate exports and investments.

Public expenditures: Important financial resources will be released in order to sustain public investments in areas of national importance, specific pro-

jects in infrastructure, telecommunications, and some other economic activities to be defined.

Competition: Sectoral activities fully sustained by public budget will be deprived of finance if they do not demonstrate economic performances and, anyhow, under those circumstances the budget allocations will be gradually reduced to zero. Starting with the 1st of May 1993, consumer subsidies will be abolished parallel with special measures of social protection for most vulnerable population categories. The Government will adopt a policy of rapid price liberalization by reducing its interference to minimum. The domestic prices should become, in time, comparable with relative international prices through a realistic exchange rate of the leu. The Government will continue to regulate only the prices for natural monopolies and public utilities, but will intervene when there is a risk of practising monopolistic prices. The Government will constantly work for the creation and supervising the competition, a draft of competition protection law being ready to be sent to the Parliament.

Interest rate: Monetary policy is considered by the Government as one of the main anchors for the stabilization program, specific targets in the area being the reduction of the inflationary pressures and inducing real positive adjustments in the behaviour and activity of economic operators. In this context, the interest rate will remain real positive.

Exchange rate: The exchange rate policy has to bring the domestic - international price correlation emphasizing on comparative costs, export-oriented developments and greater confidence in the national currency. In this respect, the broadening of the currency market and improvement in its functioning is considered through the further liberalization of the currency transactions and introducing new incentives for currency repatriation and its voluntary conversion by the exporters.

Privatization: The Government option - having however in mind some restrictions concerning the volume of the domestic capital resources, problems related with the privatization process and its socio-psychological components - is for a high pace of privatization. In this respect, besides new selling strategies participation on new investing institutions (as pension fund, other mutual funds, financial institutions), the Government will produce incentives for foreign capital participation in terms of promotion, land lease and land property.

Main sectors of immediate privatization are: agriculture and food industry, trade and tourism, transportation, constructions, banking and insurance systems. In the industry sector, out of 1700 registered companies with state capital participation, 700 are very big. Here, the process of privatization will take into consideration the proper ratio between restructuring needs and privatization possibilities.

So, the existing assets can either be privatized without any previous restructuring, the case of the companies dealing with consumer goods manufacturing, or the restructuring at the level of company and/or branch is considered

as a prerequisite of the privatization. All in all, around 2000 companies with state capital participation are suggested for a rapid privatization- in the areas which were mentioned above.

Small and medium sized enterprises: The future Romanian economy will consist in a strong private sector represented by SME's. This clear understanding comes out from our own experience, both the old and present one, and others' experience. The Government believes that free initiative represented by private entrepreneurship is the core of the transition to market economy. In only a three years period of continuous reforms, the contribution of the private sector to GDP has reached around 25%, employing 3.6 million persons. The private sector is represented today by 380,000 firms and their number is increasing.

Being aware of the fact that the private sector is still confronted with some adverse reactions from the part of the public administration and groups of interests and adding to that the scarcity of domestic financial resources, the Government will sustain a significant increase in the number of private entrepreneurs, especially in the production and export oriented areas and will introduce new mechanisms and proceedings for the development of SME's, such as: the creation of the Romanian Fund for Guarantying Credits supporting the private sector development, special tax incentives according to the sectoral involvement of free initiative and "Special Financial Assistance" from the local budgets.

Foreign investments: The process of industrial restructuring has to be assisted with substantial efforts in investments, technological innovation and training of labour force. As the national resources are limited, the Government is aware of the dynamic and catalytic role to be played by foreign investors.

In this area, we have to fight for a better image of the real opportunities which should match and exploit the existing liberal legislation, through a more active promotion. At the same time, new amendments to the foreign investment law are under the debates at the Parliament concerning the minimum foreign capital participation, profit repatriation and land property. Also, the Government considers as a vital necessity the establishing of some sectoral priorities for foreign investors, combining the interest for profit making with more economic growth, greater export potential, lowering the pressure for non-important imports and developing domestic currency market, and more balanced resource allocations for future growth.

Such priorities for foreign investors are considered in the field of food industry, fertilizers, pesticides, animal food, equipment for agriculture and other supplies for farmers, energy, consumer goods, transportation and other areas of the machine building industry as: assembling vehicles and spare parts for them, pulp and paper equipment, equipment for food, petrochemistry, chemistry and packing industries. Tourism and banking system is also looked upon as priorities in attracting foreign investors.

European Agreements Second part of 1993 will find Romania in the transition period for the association to EC by the entering into force of the interim Agreement with its commercial concessions. The new type of preferentiality is to be looked as real expansion possibilities in our trade.

We are expecting slow but firm effects consisting in export increase, import selection, higher foreign demand and greater output, inductive impact on industrial restructuring, inclusive more foreign investments, price stabilization and inflation control, flexibility in credit costs, confidence in the exchange rate and more predictability in offer and demand, in building up business perspective.

**ROMANIAN ACADEMY
THE NATIONAL INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH**

**ROMANIA
TRANSITION FROM WHERE - TO WHAT**

Dr. Napoleon POP

**CENTER FOR ECONOMIC INFORMATION AND DOCUMENTATION
BUCHAREST, 1993**

ROMANIA

TRANSITION FROM WHERE - TO WHAT

Motto: Do not advice the pleasant, but the correct.

SOLON 594 B.C.

Three years have already passed from the moment of the December 1989 Revolution and since Romania has embarked on, in a determined manner, the transition process from a hyper centralized planned economy towards a market oriented economic system. In order to understand the present situation and the perspective, we must remind ourselves that the old economic system simply blew up in a few seconds and, from that moment, a constant process of building up the legal framework, institutions, politics and mechanisms devoted to the new economic system has been started. This process, sometimes a very scrupulous and difficult one tends to put to work Romania's resources in a completely new environment, characterized by strong commitments, to the political and economic liberties, the respect of the human rights, including those of the persons belonging to minorities, commitments to the principles of market economy.

It is obvious that, in judging our today's performances, they should be amended with our own and with the international experience in transition problems, mainly that part of the experience specific for the transition from strongly centralized and ideologized type of economy to a market economy.

The whole legislative and institutional effort was focused on what we might compare to the changing of an engine. The new one should rely is much as possible on the signals of the offer and demand and having as main reason of functioning the profit and the sustain of social protection.

Also, for this engine, we are striving towards a better use of the fuel we still have e.g. the intelligence of the Romanian people, some natural resources far to be depleted, as the tremendous agricultural and touristic potential, the existence of a relatively diverse economic activities, but with big restructuring needs, a market represented by around 23 million of consumers and, the last but not the least, many private initiatives and healthy ambitions.

Both our realities and that of the others who are tackling with the same situations are facing with some low critical points, demonstrating the existence of some transition costs caused by the process itself we have embarked on and, of course, by the quality of our abilities in mastering that process.

The success of our approach must necessarily be correlated with its social costs and, especially, with their supportability from the part of the population, because the new system towards which we tend our way has to bring as soon as possible the rays of hope for real achievements in our ambitions.

From the legislative and institutional point of view and of their consequences on country's economy, Romania has recently went in for a serious examination in front of the contracting parties to GATT, sustaining a thorough review of its Trade Policy Mechanism.

The review was done based on two reports, one prepared by the Romanian side and the other set up by the Secretariat of the GATT. In order to be concise I will be quoting from the concluding remarks by the Chairman of the GATT Council:

"The reform efforts required were unparalleled in comparison to the restructuring normally experienced in market economies. The Romanian authorities were to be commended for undertaking them in the context of an unfavorable external environment, including the collapse of traditional CMEA markets and an economic slowdown in industrial economies. Although much of the legal framework for reform had been laid, the restructuring process had essentially just started: the steps taken up to now were in the right direction, but the process would be long and difficult, with significant social costs. Inflation was high already and unemployment was approaching 9 per cent. This underlined the need to continue with macroeconomic stabilization, while not weakening the commitment to structural adjustment. Privatization had begun, but its efficient functioning required its determined continuation; foreign investment could provide necessary support. Further liberalization of the trade regime was a critical component of the transformation process but the participants recognized the decisive steps taken by Romania to reform its trade regime.

With respect to the observance of the general principles of GATT, Romania's new trade policy was based on full observance of nondiscrimination; openness, and willingness to ensure transparency and predictability in Romania. In return, Romania should receive the same GAIT treatment from all contracting parties. Radical changes had taken place in the trade regime. However; lack of economic and human resources and technical capacity limited the ability to keep contracting parties fully informed at the most detailed level".

Assuming the "message" of the last phrase of the quotation it is understandable why we attach such an importance to this meeting, before the representatives of the Confederation of the British industry that concerns your correct informing including highly qualified expertize given by the GATT Council.

Considering that in our legislative and institutional process we have reached the level which has been just described to you, now, we are going to see which the path was taken by the economic development.

In 1992, Romanian economy has developed under the conditions generated by the transition period to the market economy, when there was a lack of

balance within various sectors and branches, an acute shortage of financial and material resources as well as an "unfavorable international conjuncture. Certain structural changes took place in the economy being determined by the different evolution of some sectors and branches.

1992 economic activity was marked by the decrease in the production of goods and services having major influences in all the fields of social life.

According to the estimations the gross domestic product was 5450 billion lei, decreasing about 15% against 1991, under comparable conditions of prices. The important decline of the industrial production, (- 21,8%) which keeps a prevailing place in the structure of the gross domestic product, resolutely influenced the evolution of the whole economy.

Proceeding from the available date, it is estimated a volume of investments of more than 700 billion lei, representing almost 13% of the gross domestic product; the private sector contributed with more than a quarter to the formation of the gross domestic product this ratio being higher, than in the previous year (21.5%). A much more accelerated rhythm of the privatization took place in the trade and service fields.

The reduction of the industrial production caused the underutilization of the existing capacities their coverage level varying from 10 to 80%.

At the end of 1992, the economic activities were carried by 859 autonomous regies, 199902 commercial companies with private capital participation, 7885 commercial companies with state capital participation, 196306 own-account workers (67385 family associations and 128921 independent persons), 21056 commercial companies with foreign capital participation (around 600 million dollars).

The transition process was followed by a series of negative social and economic phenomena.

The unemployment was increasing especially in the second half of the year and the yearly inflation rate run over the level of the previous year.

The number of the registered unemployed persons in December 31, 1992 was 929019 (8.4% out of civil active population) persons and it increased by 175.3% compared to the figure registered at the end of last year.

The monthly average rate of inflation was 9.6% as against 10.3% in 1991. In April, June, July and August, the inflation rate was below the monthly average.

Although exports recorded increases, the balance trade ended with an imbalance estimated at 1.4 billion dollars (FOB-CIF convertible currencies) and the budgetary deficit represented 3.6% of the gross domestic product.

In agriculture, the decrease of the production was estimated at 9.2% as against 1991.

The vegetable production was influenced by the fact that from 9300.7 thousand hectares of arable land, 391.6 thousand hectares remained uncultivated.

The vegetable production was below the level of the previous year for grains and sugar beet and was increasing for sunflower, potatoes, vegetables, grapes.

According to the improvement of the yields, it is estimated an increase against 1991 in the sector of animal production.

The reduction of the agricultural production and of the products quantity delivered to the regulatory funds created a deficit of raw materials for their industrialization and for direct consumption.

In 1992, over 1.1 million tons of wheat, 58 thousand tons of barley, 263.6 thousand tons of maize, potatoes, onion as well as some quantities of dairy products and meat were imported.

Retail sales were 1603.3 billion lei, recording a decrease (in real figures) of 17.5% against 1991.

The volume of services rendered to the population represented 837.1 billion lei, 2.3% less than in 1991.

In the retail trade, the private sector holds 44.9% of total sales (against 21.9% in 1991), 40.7% of food products sale (17.2% in 1991) and 47.4% of non-food products sales (25.1% in 1991).

In the field of commercial services for the population, private economic agents achieved 26% of the total value of rendered services, as compared to 16.4% in the previous year.

The increase of exports in 1992 with 13.6% against the previous year, as compared to the increase of imports with 1.5%, determined the improvement of imports coverage degree by exports (81.1% against 72.5% in 1991), bringing the reduction of the trade balance deficit against 1991 (938 million dollars in 1991 -FOB prices).

Moderate evolution of imports in the middle of 1992, at a time when the exports enjoyed good incentives - mainly the decision of the full retention of currency in the hand of the exporters - brought first monthly positive trade balance for the third quarter of the year 1992.

In the foreign trade, the share of private economic agents increased to 26.1% in total exports (against 19.1% in 1991) and to 323% in total imports (against: 17.5% in 1991).

In the existing relationships between Romania and Great Britain a new European dimension will be added starting with this year.

Its substance is given by the European Association Agreement with the EC and the Free Trade Agreement with EFTA member countries which were signed on the 1th of February 1993 in Brussels and on the 10th of December 1992, respectively.

The recent agreements with the EC and EFTA are not contradicting Romania's commitment to the multilateral trading system.

These agreements are in line with GATT provisions. Specific trade liberalization provisions, including asymmetry of implementation, are included in order not to cause trade diversion.

The agreements also reinforce Romania's commitment to GATT rules and disciplines and support the process of economic transition. This would favour economic development and create trade opportunities for all contracting parties.

An essential component of the Government's program *is* represented by the preparation, implementation and exploitation of the agreements which support Romania's integration in the -European structures and, through them, in the world economic structures.

The two agreements are, at the same time, both a recognition of the progress made on by Romania in getting on with the reform process and a commitment for their continuation taking into consideration the dimensions conferred by the new political, economic, social and cultural cooperation with western democracies.

The agreements support, from this perspective, the involvement and assistance of the European partners represented by the EC and EFTA countries in the process of accomplishing the reforms and the passing through the transition period in Romania, on the ground of the common and clearly stated commitments to the democratic principles and to principles of the market economy.

The Government, considering the coming into force, starting with the beginning of the second semester of this year, of the stipulations regarding the commercial cooperation of the two agreements and opening of maximum 10 years transition period, within which the commercial integration will be accomplished, has taken important preparatory actions for the implementation of the agreements.

Among them we may enumerate the improvement of the institutional structures devoted to the technical management of the agreements on a permanent basis, the creation of the Department for European Integration under the direct subordination of the Prime-Minister, professional training of the competent public servants, preparations of the customs system, assistance of the economic agents for their orientation and stimulation in taking the advantages of the free move of the goods.

All these measures are aiming to increase the quality of the business environment, to generate new trade activities and to give more incentives for foreign investors.

On a medium and long term the action of the Government regarding the European dimension of Romania's external economic relations will concentrate itself upon the pursuing of the legislative and institutional construction necessary for advancing in the integration process, obeying to the principles of their harmonization to the norms and standards promoted by our EC and EFTA partners.

This is the way how the premises for the gradual passing to the free move of services, labor force and capital will be created and anticipated as new commitments of Romania's real integration into the European structures.

The consistence of the commercial, economic, financial and cultural co-operation will be ensured by an active political dialogue.

Parallel with the actions regarding the easing of the implementation and turning to good account of the integration agreements on the institutional, legislative and organizational level, the Government finds its success of the program of macroeconomic stabilization, considering the agreements as real instruments and mechanisms destined to support on medium and long term this objective.

Romania being openly confronted with the business cycle and structural tendencies on the markets of our EC and EFTA partners, the Government will support the national restructuring based mainly: on purely economic criteria built in such economic and commercial policies preparing the Romanian economy and society for the ultimate objective to become a member of the EC.

In this context, it is very clear for us that the fluent implementation of the agreements, seen from the perspective of the commitments made by the parties, will make the governmental activities more effective for the qualitative functioning of the national social and economic system and Romania may actively contribute to the European processes.

The explicit inclusion of the European dimension in the governmental program determines necessarily the starting of a coordination process of the macroeconomic policies with the EC and EFTA partners through the institutions generated by the integration agreements, coordination aiming at regional stability, economic growth, the absorption of the unemployment and keeping under control of the inflation.

The turning into account of the agreements on medium and long term will be done also within balanced policies regarding, at the same time, the gradual improvement of the consistency of a series of economic, financial, monetary and social indicators to those of the EC and EFTA countries and the general development of Romania's international economic relations as a proof of its attachment to the multilateral trade system.

22.02.1993 London,
Confederation of the British Industry

**MINISTRY OF AGRICULTURE AND FOOD
NATIONAL INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH
THE INSTITUTE OF AGRICULTURAL ECONOMY**

**AGRICULTURE AND FOOD
INDUSTRY PRESENT
STATUS OF DEVELOPMENT, OBJECTIVES,
DIRECTIONS AND MEANS OF ACTION FOR
CONTINUING THE REFORMS IN THE AGRICULTURAL
AND FOOD SECTOR**

- Underlying study of the governing programme for the period 1993-1996 -
(January 1993)

**CENTRE OF ECONOMIC INFORMATION AND DOCUMENTATION
BUCHAREST, JULY 1993**

SUMAR

Introductory Chapter	127
----------------------------	-----

FIRST PART

AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY DEVELOPMENT DURING THE PERIOD 1989-1992

1. Ownership and farms restructuring process development	131
1.1. Ownership breakdown in agriculture in the late 80's.....	131
1.2. Set up of private ownership and of family peasant household.....	134
1.2.1. The set up of land private ownership.....	134
1.2.2. Setup of the production means private ownership.....	136
1.3. Privatization of agricultural state sector.....	137
1.4. Privatization of food industry	140
2. Evolution of agricultural output during 1989-1992	141
3. The agricultural foreign trade between 1989-1992	148
4. The process of setting up and acting in a market economy	150

SECOND PART

CONTINUATION OF REFORM, TARGETS, TRENDS AND MEANS OF ACTION

1. Targets	155
1.1. Predictable trends in the evolution of the main agricultural products between 1993-1996	155
1.2. The evolution of the industrial food production in 1993-1996	162
1.3. The increase of the efficiency of the food industry sector according to the association to the European Community and cooperation at regional and world level	163
2. Ways and means of action.....	165
2.1. Privatization in agriculture and in the food industry.....	165
2.1.1. Establishing and consolidating the peasant trading household based on family work.....	165
2.1.2. Privatization of state-owned commercial companies in agriculture and restructuring of their activity	167

2.1.3. Privatization of the research activity and of the extension activities	168
2.1.4. Organization and functioning of the services for agriculture.....	168
2.1.5. Food industry privatization	171
2.2. Agriculture integration into market economy mechanisms. Agromarkets and market economy institutional system consolidation	171
2.2.1. Market economy institutional system consolidation.....	172
2.3. Agro-markets organization and functioning.....	176
2.3.1. Production factors market.....	176
2.3.2. Land market	176
2.3.3. Tractors and agricultural machines market.....	178
2.3.4. Fertilizers and other chemical market.....	178
2.3.5. Labour market	179
2.3.6. Services market	179
2.3.7. Agricultural produces market	180
2.4. Research and farmers training	181
2.5. The partnership for agriculture development.....	182
2.5.1. Institution of partnership.....	182
2.5.2. Objectives and partnership programs for rural and agriculture development.....	183
2.5.3. The partner's types and relations.....	185
2.6. Farmers social protection	185
2.7. The establishment and improvement of juridical framework.....	187

Introductory Chapter

The present study, prepared by experts in the Ministry of Agriculture and Food, researchers in the Agrarian Economics Institute of the National Institute of Economic Research and researchers in the institutes with similar profile, is meant to help drawing-up the governing programme in achieving one of the main strategic objectives of the economic and social development - food security of the population-

The study is based on the analyses on sectors as well as the synthesis worked out and discussed in the Consultative Council for Strategy, Reform and Developmental the Ministry of Agriculture and Food

Starting from the analysis of the phenomena and processes occurred during the period 1990-1992 and assessing the predictable trends, the study is meant to offer necessary elements for carrying out, through the governing program on 1993-1996 years, the followings:

- the stop of the agricultural and food production falling off, relaunching and developing the agricultural and food sector;
- the improvement of the food security, i.e.: gradual providing for the population's possibility to dispose of larger quantities of foods in order to lead an active and healthy life. In achieving this objective it is taken into account our country's capability (potential) to produce within its boundaries most of the necessary foods for consumption and the meeting of population's solvable demand by increasing the gross domestic product;
- the building-up and development of a lasting agriculture able to produce, under the market economy conditions, the necessary economic surplus for its own development and the participation to the global economic equilibrium, to produce "clean" raw materials ensuring farmers' revenues comparable to those of the other social-economic groups, to support the growth in the quality of farmers' and whole society's life.

To this aim, there are taken into consideration:

- the building-up and strengthening of the new agrarian break-down;
- the property structure, the farms and services organization structure, the market mechanisms establishment and the integration of the agriculture in the general economic development by using the macroeconomic variables with functions of production and adjustment;
- the increasing of the social labour productivity in the agricultural and food sector by the development of a modern agricultural and food economy. There are kept in view: the retechnologizing of the production apparatus on the entire agricultural and food network, the

growth, in intermediary consumptions conversion, the reduction in the costs of the agricultural producers and processed agricultural products, the decrease in the weight owned by the population's expenditures for food;

- the growth in the economic efficiency of the agricultural and food sector based on the integration with the Common Market, with the Republic of Moldavia, on regional and world-wide area.

FIRST PART

**AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY DEVELOPMENT
DURING THE PERIOD 1989-1992**

According to the social-political changes occurred after December 1989, in agriculture and food industry, essential mutations took place in the field of property, in the organization of the activity, in the integration of the agriculture and food industry, in the process of market mechanisms building, in the agricultural and food industry production, with influence upon the food security of the population.

1. Ownership and farms restructuring process development

The main process which took place in agriculture, between 1990 and 1992, was the decollectivization (dissolution of the agricultural production cooperatives), the reorganization of the state enterprises as autonomous units, the abolishment of the imperious centralized planning, being created the premises for laying the whole agriculture on the basis of the private ownership.

The stages and forms in achieving this process were conditioned on the structure of the property and farms existing during the command economy, on the particular features and functions of the different factors of production in agriculture.

1.1. Ownership breakdown in agriculture in the late 80's

During the post-war years, in agriculture took place a process of nationalization and collectivization, the state and cooperatist property becoming prevalent. The private property was considerably limited, playing a minor part. The ownership break-down in agriculture offers important differentiations from a production factor to another, requiring particular ways and methods for its changing.

a/Structure of the landed property.

The state ownership was set up by the Romanian state former properties, the land areas nationalized as effect of the 1945 Agrarian Reform Law and other subsequent laws, and by actions undertaken through hydro-ameliorating works.

The cooperatist ownership was formed mainly through the collectivization of peasant property.

The private ownership remained especially in the hills and mountains regions.

Table 1

Land on categories of use and ownership forms – 1989

	Agricul- tural	Arable	Pastu- res	Hay- fields	Vine- yards and vine- nurseries	Orchards and tree nurseries
0	1	2	3	4	5	6
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
State owned agricultural units, out of which:	29.7	22.7	63.2	8.5	28.0	30.0
State owned agricultural enterprises	(13.6)	(16.5)	(0.7)	(4.2)	(20.7)	(18.6)
Cooperatist agricultural units	60.8	72.3	29.3	46.8	68.3	53.5
Private farmers' house-holds	9.5	5.0	7.5	44.7	3.7	16.5

The cooperatist ownership was prevalent in every category of use of the agricultural land, excepting pastures, the state-owned large surface from the high use land categories: vineyards and fruit trees, as well as from the pastures located especially in the mountains regions; the private farmers' property consisted especially of natural lawns.

b/ Fixed assets ownership break-down

The structure of the property on the fixed assets is marked by the state ownership preponderance.

As against the agricultural surface, the fixed assets in the state owned agricultural units were 5.7 times higher compared to those in the agricultural production cooperatives.

The state owned agricultural units held the main share with respect to the determinant production factors: agricultural machines, tractors and equipments, power machines and power installations, special works, means of transport.

The main share in the agricultural production cooperatives was held by the orchards and vineyards, livestock and agro-zootechnic works and in the population's households by the buildings, tools and small house inventory.

Table 2

Fixed assets on ownership forms in 1989

	Fixed assets %	Agricultural surface %	
	(1)	(2)	(1/2)
Total	100.0	100.0	-
Agricultural state owned units	68.7	29.7	2.3
Cooperatist agricul- tural units	21.4	54.7 ^{*)}	0.4
Private farmers' households**	9.91	5.6	0.6

*) the land in the cooperatives members' use excepted.

***) the fixed assets and land in cooperatives members' use included.

Table 3

Fixed assets and land surface per employed person,
on ownership forms - 1989

	Fixed assets (thousand lei)	Agricultural land (ha)	Arable land (ha)
1. Agriculture - total	128	5.0	33
2. Public sector	440	73	3.7
3. Cooperatist sector	43	4.6	3.5
4. Population's households	16	13	0.4
5. Cooperatist sector and population's households	50	4.7	3.2

Within the cooperatist sector, the fixed assets per employed person were 10 times lower compared to public (state owned) sector for the nearly same level of endowment with arable land.

As a whole, the cooperatist sector and population's households were poorly equipped with means of production, which situation will be reflected in the establishment of peasant farms, in their production capacity.

c/Structure of the ownership on the livestock

The livestock - important component of the property in agriculture - had an ownership break-down different from that of the land and fixed assets.

Table 4

Livestock, according to the ownership forms (end-1989)

	Cattle, out of which:			Sheep	Poultry	Horses
	Swine	cows	heifers			
Total State-owned	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
units, out of which:						
State-owned	18.2	129	52.2	17.7	50.7	9.7
enterprises	(15.4)	(11.7)	(47.0)	(13.4)	(49.5)	(03)
Co-operative farms	48.7	41.8	193	35.7	13.0	25.7
Population's households	33.1	453	28.5	46.6	363	64.6

While in state-owned units and co-operative farms the livestock was bred in big farms with intensive and half-intensive systems, in population's households livestock was very few (03 cows, 1 pig, 2-3 sheep and 10 fowls per household) and bred in a traditional manner.

1.2. Set up of private ownership and of family peasant household

The basic process, a lasting and very complex one, which features the agriculture transition toward the market economy, is the set up of private ownership and of family peasant household.

The dimensions of private property and of family peasant households are given by the reconstitution and constitution of land peasant ownership, the transfer of co-operative farms assets to the farmers and the sources of capital for a competitive, high-yields agriculture.

1.2.1. The set up of land private ownership

The main component of peasant private property is the land ownership. The privatization process was started by Decree-Law no. 42/1990 which establishes the certain land area to become the property of former members of co-operative forms and other categories of farmers or are assigned to them for long-term use.

Consequently, the land private ownership percentage increased from 9.5% to 25% in the agricultural surface and from 5% to 28% in the arable surface.

By end-1992, as an effect of Law concerning the land ownership, property structure was as following:

Land ownership structure, end-1992

	Agricultural surface (thousands ha)	%	Arable surface (thousands ha)	%
Total	14,790	100.0	9,375	100.0
Public and private State sector out	4,392	29.7	1,891	20.0
- commercial companies	1,883	12.9	1,449	15.0
- mayoralties	2,174	14.7	202	2.0
Private sector out of which:	10,398	70.3	7,466	80.0
- private households and family associations	9,797	66.2	6,969	75.0
- farming associations with legal personality	601	4.1	497	5.0

The conclusion is that the private land ownership is, generally, prevalent an analysis on the concrete application of the Law concerning land property could show that the process of setting up the peasant private property is still incomplete.

The application of this began in March, 1991, within a first phase, being provided the settlement of land ownership right of all persons entitled by the law and within a second one, the ownership should became effective and the ownership certificates handed. Generally, we can consider the first phase already closed: 6,236,507 requests for recognition of ownership right were received within the legal period; 233,582 contests were analyzed and solved; 4,722,681 temporary vouchers were given, but the second stage has a big delay.

By end of 1992, only 75% of the entitled persons had the effective possession of their land (35% of surface) and only 2% received the ownership, certificates.

This situation generates entitled people insecurity and dissatisfaction, given the fact that in these conditions the ownership right can not became entirely effective, involving delays in land market appearance and development, limitations of credits, lack of incentives for improving soil quality.

Consequently, the production had a negative evolution, as well as the costs and prices of agricultural produces.

The causes of delays in setting up the land ownership and in handing the ownership certificates are as following:

- wrong activity of local and districtal commissions;
- lack of technical equipment and specialists in topographic measurements who should measure and mark more than 30 million parcels;
- failure in insurances of the rhythmic monthly payment of specialists, commission members and auxiliary personnel wages;
- -lack of interest of some owners, especially of those living in towns, in participating in the land partition action;
- the high complexity of land property right establishment action, due to both natural and social factors.

1.2.2. Setup of the production means private ownership

The primary source of production means private property was the transfer of a part of the former co-operative farms assets to their members. The co-operative farms fixed assets value was very low, only Lei 43,000 per active person and Lei 7,687 per arable hectare. Besides, the buildings, special constructions and irrigation systems represented 60% in the fixed assets' structure, raising a lot of difficulties in their transfer to the peasant households.

The law concerning land property provides the modalities of the fixed assets property transfer. Big disorders in the application of this law led to the diminution of the transferable assets (i.e: evaluation of assets below their value; illegal sale, without observance of auction rules; demolition of buildings and destruction of irrigation systems, vine-yards and orchards; high livestock decrease due to high mortalities and excessive slaughtering; robberies and abuses). The unreasonable prolongation of the activity of the commissions in charge with the liquidation of former co-operative farms patrimony led also to the diminution of this patrimony through payment for the commissions' members' wages, the devaluation of undistributed funds due to inflation. Consequently, the family households received small parts of the co-operative assets, both in financial and in-kind terms.

Livestock is part of peasant private property, too. At the end of 1992, 85% of cattle, 89% of sheep, 59% of swine and 56% of poultry were owned by family households.

Also tractors and agriculture machinery are part of private property. There is a trend of quite a fast increase in tractors number: from 6,099 in to 22,021 in 1991 and 30,600 by end October 1992; besides, there is an import number of tractors in the agricultural companies: 4,049 in 1990, 4,533 in 1991 and 10,285 in 1992.

The share of tractors owned by the -family households and agricultural companies rose at 24% in the total number in 1992, approaching of the share of state-owned commercial companies in the total number of tractors (28%). These changes occurred within the context of a general decrease of total number of tractors, from 151,745 in 1989 to 135,123 in 1992, as a result of quashing a big number of tractors, while quite a few were bought.

The increase in number of the family households' tractors was not accompanied by a similar increase in number of agricultural machinery, leading to a low of the first in land tilling.

Application of Law concerning land ownership generates some specific process:

- a) appearance of small properties - below 1.8 ha in average-which hold few and low-quality equipment. The average size of areas owned by the 511,805 new owners is 0.9 ha;
- b) an important area is owned by non-agricultural population (about 1/3 and aged persons (cca. 1/4). The active population owns only approx. 40-45% of the land; this situation rises difficulties regarding the good utilization of this land, production organization and future development of agriculture;
- c) the excessive crumbling of land into a very high number of parcels (according to some preliminary estimations about -30 millions) which will have negative effects on irrigation systems use, soil erosion, draining, tilling and production costs. In many cases, land partition was made from top-hill towards valley and in irrigated areas without taking into account the reasonable use of irrigation equipment;
- d) the relative small size of family households leads to appearance of partial work-time phenomenon and of requests of employment in agriculture, agricultural services or other activity, in order to increase the revenue;
- e) the set up of a big number of peasant households with a low production capacity (subsistence production), which have limited possibilities of integration within the market economy flows.

1.3. Privatization of agricultural state sector

The agricultural State sector contains more kinds of enterprises, with different activities and functions, and that leads to the necessity of a different approach of the privatization process, both in methods and subjects.

a) Privatization of agricultural commercial companies

Pursuant to Law no. 31/1990, 411 agricultural state enterprises were transformed into agricultural commercial companies. By the end of 1992, these companies held 12.9% of the agricultural land (16.1% of the arable land, 25%

of the vine-yards, 5.7% of the pastures and hayfields), 13% of cattle, 50% of swine, 11% of sheep and 44% of poultry; 28% of tractors, 33% of combines. During 1990-1992, both livestock and agricultural machinery (including tractors) decreased in absolute expression.

The soil resources, among the most fertile across the country, as well as the material resources existing within this sector, prove a high productive potential, important for its contribution to the total agricultural output. In 1991, these companies produced 3,033 tons of grains (19%), 137,000 tons of sunflower (27%), 454,000 tons of vegetables (20%), 293,000 tons of grapes (30%), 430,000 tons of fruits (29%); 341,000 tons of meat (58%), 2,386,000 hi of cow milk (43%), 944 million eggs.

The subject of privatization of these companies is their patrimony of a Lei 500 billion value, consisting mainly land and fixed assets.

In the total agricultural area (1,912,100 ha), 530,000 ha were owned by cca 176,000 persons, who became share-holders. The value of shares given to entitled people is about 15 % of the social capital of all agricultural commercial companies, this percentage being considerably higher if only the 463 companies holding land and therefore having share-holders, are taken into account.

Consequently, the social capital of these companies became, as an effect of Law regarding land ownership, joint - State and private - capital. If also the transfer of 30% of the social capital of Private Ownership Funds is taken into consideration, the share of the private capital of agricultural commercial companies holding land is about 50%.

b) Privatization of mechanical services companies

There are 508 such companies, which hold the most part of mechanical means: 48% of tractors, 69% of seeders, 79% of combines.

Their main activity consists in running mechanical works for private farmers and associations.

During 1990-1992, the number of tractors and agricultural machinery and the volume of the mechanical works decreased.

By end-1991, the assets of these companies had a value of Lei 28.6 billion, out of which: the fixed assets - Lei 26.7 billion and the circulating assets - Lei 1.9 billion.

The privatization of these companies has made as following:

- through the transfer of 30% of the social capital of the Private Ownership Funds;
- sale of assets;
- renting tractors and agricultural machinery to farmers' associations and companies, through contracts, according to Government Decision no. 1228/1990.

c) Privatization in the sector of land reclamation

By this time, there are 106 commercial companies running in constructions, mechanization and the sector of land reclamation. They are responsible for the land reclamation systems: more than 3 million hectares of irrigations, more than 3 million hectares of draining works, more than 2 million hectares of works against soil erosion, and 1,270 km of dams. Using these systems, the land reclamation companies can considerably contribute to a high and stable level of agricultural output

During 1990-1992, the land reclamation systems suffered a strong deterioration and subutilization.

The ownership, administration and utilization structure in the land reclamation sector is as following:

IRRIGATIONS:

- water equipment of national importance (pumping stations, water plugs, pressure stations, channels, water pipes, protection equipment, related buildings) are owned by the State and managed and operated by land reclamation districtual commercial companies (SCELIF);
- local equipment (pipes, channels, hydrants and antennae) belong to commercial companies with State and private capital (former State Agricultural Enterprises - SAE), are State ownership and managed and maintained by joint-capital agricultural commercial companies;
- local land reclamation systems which belonged to former co-operative farms, achieved by them selves, were taken - part of them - by specialized companies (SCELIF), together with outstanding credits at the moment of transfer, according to Article 33 of Law no. 18/1991, in order to be managed and maintained.

The former co-operative farms which reimbursed the whole investment value of these works, refused to give the to SCELIFS, keeping the ownership of this equipment after their transformation into private association.

DRAININGS:

- works of common interest (pumping stations, equipment for removal of excessive water, main collecting channels and related buildings) belong to the State and are managed, maintained and operated by SCELIFS;
- works against soil erosion, terraces, small buildings and inner channels belonging to commercial companies with joint capital (former SAE), are managed and maintained by these last ones;
- local systems (inner channels and related buildings situated on the land belonging to joint capital commercial companies (former SAE), are owned, managed and operated by these companies;

- local systems which belonged to former co-operative farms were transferred to specialized companies (SCELIFS), according to Article 33 Law no. 18/1991.

WORKS AGAINST SOIL EROSION:

- works of national social interest as evacuation channels, works for stopping soil erosion, accumulation dams, and other similar works belong to the State and are managed and maintained by SCELIFS;
- local works against soil erosion as terraces, inner channels, small buildings, belonging to joint capital commercial companies (former SAE) are managed and maintained by these companies;
- local works belonging to former co-operative farms were transferred to SCELIFS, according to Article 33 of Law no. 18/1991.

1.4. Privatization of food industry

Food industry activity, managed by Food Department, developed until 1990 within 365 State enterprises. After 1990, through restructuring and reorganization of food sector, were established 431 commercial stock companies and an autonomous regie (for tobacco processing activities).

Level of privatization in this field is very low, only 14 assets out of total number of 240 assets proposed for sale being sold.

Only 2 enterprises were entirely privatized: "URSUS" S.A. from Cluj-Napoca (brewery) and "Industria Cărnii" S.A. from Pașcani (meat processing factory), bought by its own employees. Their privatization had as main goal not only to increase employees' economic interest, but also modernization and development

Food industry enterprises suffered a decrease of their mobilization degree and a diminution of resources of gross capitalization. Their monopoly position, the lack of competition and bad adjustment to market economy requirements led to financial blockage which influenced negatively both their own and farmers activity.

2. Evolution of agricultural output during 1989-1992

Pursuant to social and political changes occurred after December 1989, basic changes occurred within agricultural sector, in respect with ownership, farms organization, agriculture integration within the market economy mechanisms, all of them influencing the population's food security.

During this period the agricultural output altered as regards both the structure and volume (total and per capita).

Table 6

Evolution of main produces during 1989-1992

Economic indicators	M.U.	Volumes			
		1989	1990	1991	1992
1	2	3	4	5	6
Agricultural output value	%	100.0	87.1	87.9	88.7
Grains, totalthou.	tons	18,379.3	17,173.5	10,306.6	12,288.5
out of which:					
- wheat + rye	-.	7,935.2	7,370.0	5,558.0	3,227.8
- barley+two-row					
Barley	-.	3,436.3	2,670.6	2,050.6	1,677.6
- corn	-.	6,761.8	6,809.6	10,487.3	6,828.2
Sunflower	-.	655.8	556.2	612.0	774.0
Soy-beans	-.	303.9	141.2	178.6	126.1
Sugar beet	-.	6,771.1	3,227.7	4,703.6	2,874.9
Potatoes-total	-.	4,420.3	3,185.6	1,827.8	2,601.6
Vegetables					
- total	-.	3,726.6	2,357.5	2,213.6	2,532.3
Fruits - total	-.	1,580.2	1,453.0	1,164.7	1,167.6

	1	2	3	4	5	6
Grapes -total	-"	914.5	954.0	848.5	905.4	
Meat (total live weight)	-"	2,186.0	2,420.0	2,367.0	2,180.0	
- beef meat	-"	439.0	633.0	634.1	438.0	
- pork meat	-"	1,023.0	1,010.0	1,069.1	1,035.0	
- sheep + meet	-"	216.0	203.0	173.2	211.0	
- poultry meat	-"	484.0	552.0	474.4	492.0	
Milk - total	hl	45,254.0	44,229.0	46,098.0	47,502.0	
out of which:						
- cow and buffalo milk	-"	41,194.0	40,311.0	41,823.0	42,764.0	
Eggs - total	mill.pcs.	7,040.0	8,077.0	7,177.0	6,146.0	

* *Estimated*

During latest 3 years the agricultural output decreased, due to the decrease of the main produces. The sharper decrease occurred in 1992, especially for grains influencing negatively both the food feed ensurance.

The main causes of this decrease were: the changes in ownership structure, the farms' reorganization, the lack in ensurance or bad utilization of output volume decisive factors, the disbalances created by transition towards market economy.

The agricultural area decreased too, and within it, arable and orchards ones, large areas were not tilled; the agricultural works were wrong executed in technological terms; the irrigation systems were (from 129.5 kg/ha in 1989 to 44.7 kg/ha in 1992); the land reclamation systems suffered deteriorations.

The number of tractors and agricultural machinery decreased, big part of them having a high wear degree (70% of tractors in possession of AGROMECH are more than 9 years old, and more of 50% their service period). The necessary fuel could not be always provided, both in quantitative and rhythm terms.

The agricultural services were disorganized, influencing negatively the ensurance of the appropriate biological material and substances for fighting against plants and livestock diseases.

The grain production decreased in 1992, due, especially, to dryness in August 1992, lack of irrigations for corn and diminution of wheat areas to 1.5 million ha.

The sugar-beet area decreased also in 1992, in spite of granting incentives to farmers, accompanied by a decrease in average yield due to unfavourable weather conditions, but also to wrong running manner of integrator economic agents.

Soy-beans, oleaginous plant important for both the edible-oil production and the ensurance of feed proteins, is cultivated on quite small areas and has low yields due to a wrong application of technology.

The fruit production decreased in the latest 2 years due to diminution of cultivated areas, decrease of yields and deterioration of orchards.

The livestock production diminished due to decrease of number, yields and lack of feed, especially proteic feed.

The cattle number decreased by almost 2.3 million, and the sheep number by 2.3 million, both in former co-operative farms and agricultural commercial companies.

The swine and poultry number diminished in the industrial units belonging to the agricultural commercial companies and intercooperatist associations.

The level of livestock production decreased less than the livestock number due to the peasant households and import of feed for intensive-system farms.

Evolution on main produces per capita

Although in 1992 the population decreased by 400,000, agricultural production per capita diminished for some produces, due to the decrease of the output

Table 7

Production per capita for the main produces

Produces	M.U.	1989	1990	1991	1992*
1	2	3	4	5	6
Grains-total	kg	793.9	740.0	832.7	539.9
out of which:					
- wheat + rye	kg	342.7	317.2	289.8	141.8
- corn	kg	292.1	292.7	452.8	300.0
Sunflower	kg	28.3	24.02	6.3	34.1
Sugar beet	kg	292.5	140.9	202.8	126.3
Potatoes					
- tota	lkg	190.9	137.0	80.3	114.3
Vegetables -					
total	kg	161.0	101.3	95.5	110.6
Average total	kg	39.5	41.1	36.6	39.5
Meat - total	kg	82.5	95.9	87.3	90.7
out of which:					
- beef	kg	18.9	27.2	27.3	20.2
- pork	kg	44.2	43.5	46.1	47.5
- sheep + goat	kg	9.3	8.7	7.5	7.2
- poultry	kg	20.9	23.8	20.5	15.8
Milk -total	liters	195.5	190.1	198.8	205.6
out of which:					
- cow milk	litres	177.9173.7	180.4185.8		
Eggs	pcs.	304	347	310	239

* Estimated

Given the low productions in 1992, important quantities of wheat, potatoes, concentrated feed, milk and milk products should be imported, in order to cover the food necessities until 1993 production will be available.

Table 8

The main food products consumption per capita

Products	M.U.	1989	1990	1991
1	2	3	4	5
Meat and meat products	kg	50.2	61.4	54.4
Milk and milk products (butter excl.)	l.	135.9	140.1	163.3
Sugar and sugar products	kg	24.7	27.3	26.4
Vegetables and veg. prod.	kg	135.6	110.8	88.5
Potatoes	kg	71.1	59.4	48.0
1	2	3	4	5
Eggs	pcs.	229	246	241
Wheat expressed in flour equivalent	kg	157.1	58.5	145.3

The consumption level relied mainly on the domestic output a&o on imports of wheat, feed, potatoes and flour.

Evolution of main value indicators of the agricultural output

During 1989-1992, the agricultural economic activity generally declined (decreases in production volumes, cost increase due to relative growth of intermediary consumptions through bad conversions and lack of gross capitalization and investment resources).

Table 9

Evolution of the main value indicators
of agricultural output 1989=100

Indicators	1992 comparable prices		
	1990	1991	1992*
Agricultural output	97.9	97.9	88.7
Intermediary consumptions	88.0	102.6	82.1
Gross added value	106.1	93.0	95.7
Fixed assets depreciation	102.2	69.7	48.8
Not added value	106.5	94.1	84.0
Gross investments	63.3	25.0	-

*Estimated

The main causes of bad evolution of value indicators were the decrease of production capacity (land reclamation systems, orchards, decrease in tilled areas), buildings destruction, machinery and equipment deterioration, diminution of livestock number, especially for cattle and sheep.

The agricultural output decline and the bad evolution of main indicators were partly mitigated by subsidies granted by the State.

Table 10

The evolution of the main value indicators or the agricultural output

	M.U.	Current prices			
		1989	1990	1991	1992*
Final agricultural output value	Lei-bill.	196.9	265.6	750.6	2150.0
Intermediary cons.	.-	98.2	103.9	374.1	1021.2
Gross added value	.-	98.7	161.7	376.5	1128.8
out of which:					
- gross investments	.-	39.8	29.0	30.2	359.0
out of which:					
- depreciation	.-	7.8	8.0	15.2	70.0
- net invests.	.-	32.0	21.0	15.0	289.0
- share in gross added value	%	32.4	13.0	4.0	25.6
<i>* Estimated</i>					

The subsidies for agriculture had a low effectiveness in the agricultural capitalization.

Devolution of food industry output

During 1989-1992, food industry output, bread production excepted, declined more than production of agricultural raw materials.

In spite of introducing incentives for the agricultural producers, granting subsidies for basic products, improving the food industry personnel wages and through the solvency of demand, the food industry output declined, influencing negatively the food cost and the life standard.

Table 11

Evolution of food industry output

Products	M.U.	1989	1990	1991	1992
1	2	3	4	5	6
Bread	thou. tons	2,600.3	2,600.0	2,297.8	2,380.0
Pastes	"-	83.3	54.1	48.4	30.8
Owned vegetables	"-	257.4	147.1	108.9	93.2
1	2	3	4	5	6
Owned fruits	"-	971.1	698.1	44.8	32.8
Tomato paste	"-	31.1	18.4	17.6	30.2
Sugar	"-	482.2	322.5	308.8	357.1
Sugar products	"-	288.8	181.4	119.2	77.5
Edible oil	"-	248.2	269.4	235.6	216.1
Meat - total	"-	757.7	995.4	824.1	579.9
out of which:					
- beef	"-	196.1	295.7	219.2	115.7
- pork	"-	426.0	518.4	479.2	356.4
- sheep	"-	30.6	20.7	4.3	1.8
- poultry	"-	102.1	158.4	110.2	94.9
Poultry meat prod.	"-	267.6	350.8	235.0	160.0
Canned meat	"-	37.5	47.7	41.6	45.3
Milk	thou.hl	5,563.4	5,194.4	3,903.2	3,636.0
Milk fresh prod	"-	2,719.5	4,304.2	2,657.0	1,466.9
Powder milk	thou.tons	24.5	29.3	18.9	10.2
Butter	"-	44.9	32.8	22.7	20.3
Cheese	"-	77.0	91.0	67.4	45.7

For certain products, the domestic food industry fails in competition with the imported or domestic products processed by the foreign companies running in Romania. The bread production, in spite of the raw material domestic production diminution, did not proportionally decrease because of the grain imports. In return, the pastry and other bakery products decreased very much, thus entailing certain profiteering activities of foreign firms and domestic producers. In spite of an increase in the sun-flower production - the main raw material -, the edible oil production diminished also, for a decrease by only 1/3 in

the production of vegetables and fruits, the production of canned vegetables and fruits by almost 50%.

For the sugar beet production, in spite of large incentives granted to the producers and subventions to the sugar mills, the domestic production became incompetent, the respective units suffering blockings and losses, the producers not being concerned with the sugar beet production.

The live (weight) of the meat production recorded a decrease and the diminution in the industrial production of meat and meat products was of 1/3.

In 1992, the milk production increased by 200 thousand his., while the industrial milk production for consumption decreased by 300 thousand his; the dairy produce diminished by almost 1/3, the butter production by over 50%, and the cheese production by almost 40%. In most cases being based on state ownership and holding the monopoly, the food industry units seem stiff, not succeeding in adjusting to the market economy mechanisms.

3. The agricultural foreign trade between 1989-1992

During the above period, the agricultural foreign trade has been influenced by:

- the failure of the agro-food sector, deepened in 1991 and 1992;
- the diminution of food stuff self-supplying, and
- the collapse of foreign economic relations with the former CMEA countries and use of hard currency in trade operations.

Taking into account the effects, the above mentioned factors resulted in:

- a 16% decrease in the agricultural foreign trade volume in 1992, as compared to 1989;
- a turnover in the export and import ratio by a substantial (13%) decrease of exports and a sudden 90.6% increase of imports;
- a turnover of the agricultural foreign trade balance from a former surplus to a deficit in 1990-1992.

The annual average of the above mentioned deficit was almost 36% of the whole foreign trade deficit in hard currency, and 52% in 1992.

The high agricultural trade deficit between 1990-1992 reflects the big volume of the imported food resources. As the deficit turned into foreign debt, we may conclude that the most important part of our whole foreign debt during these years has been committed in the procurement of the consumer food stuff.

Therefore, our agriculture foreign trade has turned from a development oriented into a surviving trade, i.e. a consumer one.

Structural alterations on both export and import sides have taken place in the agricultural foreign trade.

The export analysis shows a general trend of decrease in volume and a change of proportions between crops and animal products. Whereas the export of crops produces keeps on restraining - due to the decline of the agricultural output - the export of animal products is being kept at a high level, particularly due to the export of livestock (especially cattle and sheep), with a negative impact on their number.

With respect to the imports, we further mention the expenditures in hard currency made by our Government in order to procure not only such vital consumer goods (as sugar) and animal food (fodders), but also such goods as alcohol and tobacco.

The volume of expenditures made in respect of the latter- an annual average of US \$ 90 million between 1990-1992 exceeded by far the expen-

ditures made for the procurement of fodders (US \$ 72 million within the same period).

During the said period, the Romanian agriculture benefited from loans and grants from the international financial organizations (IBRD and EBRD), as well as from other governments as: USA, Great Britain, Canada, France, Holland and Austria.

Some of these external resources have been already used, some of them are being implemented.

There are great difficulties in elaborating the projects, aswell as in the relationships between the Agricultural Bank, "Romcereal" and the private farmers.

4. The process of setting up and acting in a market economy

The development of agriculture and of the whole economy reflects a mixture between the structural crisis consequences of the old central planned regime and the transition to a market economy, amplified in this field by deep changes in a short run, yet without properly preparing the conditions and the predictable evaluation of the economic and social effects.

Agriculture has abandoned the central planned system before other economic branches; without previously setting up the market self-regulating mechanisms and the government involvement.

There is a lack of balance between the new agricultural structure set up by giving up the old system, and the existing old structures in other fields of activity. We may also add the problems created by the continuing separation of land ownership from certain decisive production means such as tractors and other agricultural machines, the hydro systems and storage facilities.

The mainly state-owned agricultural commercial companies have used their autonomy not as much for the increase in output at lower costs through efficient conversion of production means, as for request to increase prices and wages.

The remake of small family farms led of to a rebirth of situations and practices to this type of agriculture: small production, a surviving type of production and slight connection with the market, a certain behaviour of the farmers - that in most cases does not comply with the trends of a market economy (like the excessive storage of crop, reluctance to ask for credit, use of obsolete means and technologies).

Price liberalization has created unbalanced situations both at the branch level and in its relationship with other branches.

An inflation of costs arose, due to the increase in the distribution costs from the outside branch. As a result, the price index for agricultural produces was 21 times higher at the end of 1992 than in 1989, and the price index of the industrial output for agriculture was 28 times higher; the inflation has been also influenced by the inefficiency of self distribution costs and the automatic enclosure of the increased costs in prices.

During the said period, the Government has subsidized both the farmers and the food consumers. The subsidies consisted mainly in production factors (proteinic fodders, fertilizers, pesticides, Diesel oil, veterinary assistance), financial support through subsidized credit, use of the fiscal system (tax credits and/or tax exemptions).

The above mentioned subsidies have only partly reached their goal, mainly because of the deficiencies in managing and using them. The consumer

subsidies meant price limits to such foods tuff, as: bread, fresh milk, butter, edible oil, sugar, and categories of meat and meat products.

Both producer and consumer subsidies have a diminishing trend, reflecting the "unbudgeting" of the economy.

The lack of balance arising in the agricultural field and in its relationship with other economic sectors were due to: the increase of people income and lack of offer; the collapse of the "agricultural cooperatives" and the land redistribution; the lack of capital and decrease of investment funds out of the public budget; the decrease of the energy resources, particularly the Diesel oil; the non-allocation of minimum quantity of fertilizers and pesticides; deficiencies in utilizing the producing capacities, especially the irrigation and drainage areas, vineyards and fruit-trees plantations; the worsening of economic agents' relationships with their suppliers of spare-parts, seed, etc., the big losses of fixed assets, especially cattle and agro-zootechnical buildings formerly belonging to the "agricultural cooperatives"; the decrease of labour efficiency and the increase in production costs.

Although the agricultural and food industry output decreased, and the economic and financial indicators worsened, both the agriculture and food industry benefit from enough natural and human resources, as well as a production technology that may ensure - if utilized efficiently - restoration of these fields and contribute to secure the food problem and to develop the national economy.

SECOND PART

CONTINUATION OF REFORM, TARGETS, TRENDS AND MEANS OF ACTION

1. Targets

The fundamental strategic goal is the establishment of a modern agro-food economy which, based upon the setting up and development of a long lasting agriculture and a market economy, could stop the declining output, lead to a balance between food offer and demand, contribute to solve the food problem.

Due to the potential conditions of our country - enabling to produce almost all goods necessary to a proper food supply of people - as well as to the availability to face the international challenges, the main option is the multi-lateral development of agriculture.

However, this excludes the autarchic development and Romania participates in the international division of labour within the agricultural field, starting from the criteria of efficiency and compared advantages.

In order to improve the food consumption, the output is projected to increase between 1993-1996, so that at the end period to obtain 800-900 kg cereals/inhabitant, 35-46 kg sun-flower beans, 260-300 kg sugar beet, 130-175 kg potatoes, 95-113 kg meat, 240- 285 litres cow milk, 310-390 eggs (all per inhabitant).

1.1. Predictable trends in the evolution of the main agricultural products between 1993-1996

In projecting the structure and evolution of the main agricultural produces between 1993-1996, the following issues have been taken into account:

- the setting up of a proper production structure according to the climate conditions and the consumer needs (grain, sun-flower, sugar-beet, vegetables, potatoes, soya fruit, grapes, meat, milk, eggs);
- the stop of the declining of the output in 1993 and its increase in order to ensure the consumption out of the domestic output, linked with the demand;
- the utilization as much as possible of the land resources, the existing material basis and the economic means, to allocate the material resources;
- the means of setting up the agricultural capital and supporting the agricultural development out of the public budget for investment and subsidies to protect crops and animals, train the farmers, make scientific research and procure means of production;
- the changes in the ownership and the process of setting up family farms, agricultural commercial companies and agricultural service.

Considering the phenomena and the whole agricultural process that are taking place, the evolution of new forms of organization and the means to allocate material and financial resources, three (3) alternatives (minimum, medium

- 50%-30% of the existing irrigation areas at the end of 1992 will be utilized in 1993, following to reach 70% by the end of 1996 (1730 thousand hectares);
- the overall quantity of fertilizers to be utilized in 1993 is of 67 kg a.s./ha and over 160 kg.a.s./ha in 1996, with a range structure near to the 1992 one;
- the arable area per tractor is estimated to 69 hectares in 1993 and 55 hectares in 1996;

Taking into account the number of tractors and agricultural machines and the irrigated areas, the Diesel oil needed for the agricultural works will be of 1.025 million tones in 1993 and 1.073 million tones in 1996, and the energy needed for irrigations will be of 640 million kwh in 1993 and 1,550 million kwh in 1996.

With respect to the livestock, the following issues have been taken into account:

- number and quality of livestock;
- lack of means to ensure fodders and especially protein fodders.

Table 13

The production per inhabitant for the main products

PRODUCE	M/U	1993	1994	1995	1996
Cereals -total	Kg	736	738	785.6	832.3
of which:					
- wheat and rye	"	247.5	255.7	268.2	279.8
- maize	"	370.7	349.7	380.0	410.0
Sun-flower	"	32.6	33.3	35.0	36.0
Sugar-beet	"	117.1	205.0	234.3	263.2
Potatoes-total	"	105.4	133.4	135.2	137.1
Vegetables					
- total	"	130.0	131.1	132.4	133.5
Fruit - total	"	53.7	54.7	55.7	56.6
Grapes - total	"	41.7	43.8	46.0	48.2
Meat - total*)	"	76.8	83.3	89.9	96.5
of which:					
- cattle meat	"	16.7	17.4	18.1	18.9
- pork meat	"	42.1	45.6	49.1	52.6
- sheep and goat	"	5.2	5.5	5.8	6.1
- poultry	"	12.7	14.7	16.0	18.9
Milk - total	litres	206.9	215.6	227.6	240.0
of which:					
- cow milk	"	195.2	202.6	211.8	221.6
Eggs	pieces	285.0	304.8	322.8	343.4

*) live weight

The productions forecasted in this version cover for the main products the consumption at a minimum level without using imports, except for 1993 when imports of wheat, sugar, dairy products and potatoes are needed.

In order to support the livestock production, imports of wheat, sugar, dairy products and potatoes are needed.

VERSION 2 - AVERAGE LEVEL

Table 14

The total production of the main agricultural produces

PRODUCE	m.u.	1993	1994	1995	1996
1	2	3	4	5	6
Cereals - total	thousand tons	18493,3	18640	19710	20260
out of which:					
-wheat and rye	"	6164	6160	6380	6600
-barley and tworow-barley	"	2459	2780	2850	2920
-maize	"	9280	9100	9880	10140
Sunflower seed	"	968	960	960	900
Soybean	"	175	300	300	300
Sugar beet	"	4122	6250	6375	6500
Potatoes-total	"	3079	3750	3800	3875
Vegetables-total	"	1328	1330	1330	1330
Grapes-total	"	1257	1284	1296	1320
Meat - total live weight	"	1803	2100	2200	2300
out of which:					
-beef	"	398	410	430	450
-pork	"	972	1000	1200	1300
-sheepmeat	"	120	120	125	130
-poultry meat	"	313	350	400	450
Milk - total hectolitres	thousand	47188	49935	52840	56896
out of which -cow milk *)	"	44506	46740	49140	52675
Eggs - total	thousand pieces	6673	7150	7650	8100

*) including by the veals consumption

This version is based upon average levels of factors assigned for 1993 figures data and information supplied by districtual specialists were used. The hypothesis for assignment of the resources are as follows:

- if the irrigations are reorganized, then about 50% of the land disposed in large systems will be irrigated beginning with the first quarter of 1993, and it would be possible that by the end of 1996 100% of these lands be irrigated (1.230.00 ha in 1993 and 2.457.00 ha in 1996).
 - the specific consumption of fertilizers will double compared with the minimum version (196 kg/ha); nitrous fertilizers would represent 58% phosphorous fertilizers 31% and potassium fertilizers 11% of the said consumption;
 - the number of tractors will increase from 147400 in 1993 to 182700 in 1996, meaning an average of 18 tractors per 1000 ha of arable land;
 - the required quantity of Diesel-oil for the agricultural works and irrigations will be in 1993 of 1.2 million tons, increasing up to 1.3 million tons in 1996;
 - the necessary amount of electric power will increase too, irrigations will require in 1993 about 3.6 billion kwh and about 4.8 billion kwh in 1996.
- For the animal production the following factors were taken into consideration:
- the number and the biological value (quality) of the animals;
 - the reduced possibilities of supplying this activity with the needed proteic fodder.

Table 15

Productions per capita of the main produces (average level)

PRODUCE	M.U.	1993	1994	1995	1996
Cereals - total	kg	811.1	817.5	864.5	888.6
out of which:					
-wheat and rye	"	270.4	270.2	279.8	289.5
-maize	"	407.0	309.0	433.3	444.7
Sunflower seed	"	42.5	42.1	42.1	42.1
Sugar beet	"	180.8	274.1	279.6	285.0
Potatoes - total	"	135.0	164.5	166.7	169.9
Vegetables - total	"	132.7	133.6	135.4	138.2
Fruit - total	"	58.2	58.3	58.3	58.3
Grapes - total	"	55.1	56.3	56.8	57.9
Meat *) - total	"	79.0	82.5	96.5	102.1
out of which					
-beef	"	17.5	17.9	18.9	19.7
-pork	"	42.6	43.9	52.6	57.0
-sheep and goat	"	5.3	5.3	5.5	5.7
-poultry	"	13.7	15.4	17.5	19.7
Milk - total	litres	207.0	219.0	231.7	249.5
out of which					
-cow milk	"	195.2	205.0	215.5	231.0
Eggs	pieces	292.7	313.6	334.4	355.3

*) liveweight

The total vegetal productions won't cover the average accessory for consumption, except for wheat, sugar and potatoes. Neither in this version the milk production won't cover the necessary for 1993-1995.

The total production of meat will cover the necessary minimum starting with 1994. The per capita production will be of 79 kg in 1993 and 102 kg in 1996. Imports of proteic fodder are required in order to keep a high proportion (76%) of pork and poultry meat in the total production.

VERSION 3 - MAXIMUM LEVEL

Table 16

Total production of the main agricultural produces

PRODUCE	M.U.	1993	1994	1995	1996
Cereals for seed - total	thousand tons	20502.4	20584.7	20667.0	21840.0
out of which:					
-wheat and rye	"	6771.6	6820.0	7040.0	7260.0
-barley and two-row-barley	"	2551.4	2904.0	2992.0	3080.0
-maize	"	990.4	990.4	1020.0	1050.0
Soybean	"	179.8	310.0	320.0	330.0
Sugar beet	"	4175.0	6416.7	6582.5	6750.0
Potatoes - total	"	3003.0	3833.2	3916.7	4000.0
Vegetables - total	"	3426.0	3484.0	3542.0	3600.0
Fruit - total	"	1528.0	1530.0	1560.0	1580.0
Grapes	"	1280.0	1300.0	1300.0	1350.0
Meat - total live-weight	"	2100.0	2250.0	2400.0	2550.0
out of which:					
-beef	"	440.0	460.0	480.0	500.0
-pork	"	1050.0	1150.0	1250.0	1350.0
-sheep	"	170.0	183.0	197.0	210.0
-poultry	"	440.0	457.0	473.0	490.0
Milk - total	thousand hl.	51930.0	55743.0	60301.0	65000.0
-cow milk	"	48552.0	51927.0	56007.0	60200.0
Eggs	mil.pieces	7280	7800	8380	8910

This version takes into account the use of the natural resources when the increased amounts of production factors are supplied.

The hypothesis of assignment of the resources are as follows:

- all the land disposed in large systems will be irrigated beginning with 1993 (i.e. 2457 thousand ha);
- the quantity of fertilizers will be of 226 kg/ha of arable land in 1993 and of 279 kg/ha of arable land in 1996;
- the number of tractors will be of 159315 in 1993 and of 197540 in 1996, meaning an average of 58 ha/tractor, respectively 47 ha/tractor;
- the necessary quantity of gasoline for the main agricultural works and for irrigations will be of 1.2 million tons in 1993 and respectively of 1.4 million tons in 1996;
- the necessary amount of electric power is estimated to 4706 million kwh in 1993 and respectively to 4760 million kwh in 1996.

Table 16a

Production per capita of the main agricultural produces

Produce	M.U.	1993	1994	1995	1996
1	2	3	4	5	6
Cereals - total	kg	899.2	902.8	906.4	958.0
out of which:					
-wheat and rye	"	332.6	351.2	378.2	405.2
-maize	"	421.9	410.5	444.7	478.9
Sunflower seed	"	43.4	43.4	44.7	46.0
Sugar beet	"	183.1	281.4	288.7	296.1
Potatoes - total	"	131.7	168.1	171.8	175.4
Vegetables - total	"	150.2	152.8	155.4	157.9
Fruit - total	"	67.0	67.1	68.4	69.3
Grapes - total	"	56.1	57.0	57.0	59.2
Meat - total live - weight	"	92.1	98.7	105.2	111.8
out of which					
-beef	"	19.3	20.2	21.0	21.9

1	2	3	4	5	6
-pork	"	46.1	50.4	54.8	59.2
-sheep and goat	"	7.5	8.0	8.6	9.2
-poultry	"	19.3	20.1	20.7	21.5
Milk - total	litres	227.7	244.4	264.4	285.0
out of which					
-cow milk	"	212.9	227.7	245.6	264.0
Eggs	pieces	319.3	342.1	367.5	390.0

The average productions were calculated taking into account the assignment of the main production factors, the levels reached in the previous years, that for some produces are still under the existing biological and technological potential. If the average productions proposed in this version are realized, they will help to obtain amounts of vegetal and animal produces able to satisfy the needs at a level close to the average European level. The surpluses which might occur could be used for other destinations according to the needs of the national economy.

This version takes into consideration the fact that starting with 1994 all the required quantity of proteic fodder will be supplied from domestic production.

1.2. The evolution of the industrial food production in 1993-1996

The forecast of the productions of the main food products is correlated with the predictable evolution of the main agricultural basic produces from domestic productions (average version).

The realization of the forecast levels supposes the continuation of actions like: privatization, introduction of new technologies, diversifying the production, review of the present production capacities, a.s.o.

Fulfilling the functions of the food industry implies fundamental changes in the present system of organization and functioning, through: deleting monopolistic positions, promoting free competition, horizontal and vertical integration of activity by mobilization of farmers, superior use of agricultural new materials, the reduction of the food costs and increasing the competitiveness of the food products on the domestic and international markets.

Table 17

The evolution of the production of the main products of the food industry in 1993-1996

PRODUCT	M.U.	1993	1994	1995	1996
Bread	thousd.tons	2500	2500	2500	2500
Pastes	"	45	50	55	60
canned vegetables	"	100	150	175	200
Canned fruit	"	35	40	45	50
Tomato sauce	"	30	30	40	50
Sugar	"	390	590	610	630
Sweets	"	80	90	100	110
Vegetable oil	"	370	390	400	400
Edible oil	"	260	280	300	300
Meat - total	"	681	748	784	816
out of which:					
-beef	"	149	151	157	162
-pork	"	405	461	484	497
-poultry	"	113	119	126	147
-sheep	"	14	17	17	20
Meat preparations	"	180	185	185	190
Canned meat	"	30	32	33	35
Milk powder	"	20	20.5	21	22
Butter	"	25	25	25.5	26
Cheese	"	75	75	79	81
Milk	thousd.hl	4000	4100	4200	4300
Fresh milk					
derivates	"	2500	2600	2700	2800

1.3. The increase of the efficiency of the food industry sector according to the association to the European Community and cooperation at regional and world level

The strategic option for a multilateral development of agriculture is a fundamental condition for the efficient use of the natural resources, material resources and labour force, in order to create the disponibility of products ensuring the food security of population and the participation in the international trade. In the next period, trade will be depending of:

- the entering into force of the Agreement of association of Romania to the European Communities and of the Agreement establishing a free trade area between Romania and the EFTA countries;
- the integration of Romania with the Republic of Moldavia;
- international agricultural trade with the Arab countries, with countries of the Black Sea area and countries from the former CMEA, as well as with the U.S., Japan, China.

The Romanian agriculture must be oriented and designed for its participation in the international trade according to the following:

- the production of the most efficient products, at a competitive level on the international market, leading to the increase of exports and consolidation of the balance of payments;
- exporting the surplus of food products must create foreign exchange reserves ment to ensure importation of critical items in the domestic agriculture (required by the increase and diversification of the consumption of the population and the needs of proteic fodder);
- the potential demand from external markets on medium and long term could be supplied with the export of wheat and maize (grains), sunflower edible oil, fresh and canned fruit and vegetables, wines, meat and meat preparations;
- export production of biological material (such as seed, material for planting, first-rate livestock, biotechnologies), taking into consideration the technological and scientific potential and the highly-qualified labour force of our country;
- the specific orientation towards the European Community by preparing the agriculture to participate to the integration in the European Economic Area; this means: *) specialization of the productions of those items subjects to the European Agreement in large stable quantities for export, at international standard levels, *) financial cooperation with institutions and private firms in the EC, ment to attract new foreign investors, to introduce new technologies, to modernize scientific research, to introduce new capacities in the food industry and infrastructure of the agriculture, *) approximation of laws referring to agriculture; *) the integration with the Republic of Moldavia requires complex measures such as: restructuring and mutual adaptation of agro-products, common investments, financial solidarity, unification of customs legislation with reference to agriculture and mutual economic cooperation, etc.; *) continuing the financial cooperation with the IMF, IBRD, EBRD in order to obtain credits needed for the lasting development of the agriculture.

2. Ways and means of action

2.1. Privatization in agriculture and in the food industry

The main way of action in order to create the new structure of agriculture is the privatisation, which determines the forms of ownership and the restructuring of the production.

2.1.1. Establishing and consolidating the peasant trading household based on family work

The process of establishing and consolidating the peasant household based on the family work is a long-lasting and a complex one, supposing coherent measures to be taken in its development

a) The speeding up of the process of putting in possession and granting of the ownership titles. To this end the following are taken into consideration:

- the enforcement of the Decisions of the Government no. 725 and 730 adopted at the end of 1992;
- payment from the budget for an increased number of topographs (5000 in 1993), specialization courses for about 100 more persons (especially farming engineers and other agricultural staff);
- insurance of the financing for paying the specialists, members of the local commissions and auxiliary staff, as well as for the necessary equipment, estimated at about 8.7 billion lei for 1993; until approval of the 1993 budget, these funds will be made available monthly for starting the activity; for the coming years these funds will be modified according to the volume of the activity and to the evolution of the salaries in the economy and will be retrieved from the sums paid as fees by the new land- owners when they receive the ownership titles;
- completion of the existing legislation by adopting the Law of the lease, the Law of establishing the Agency for rural development and planning, the Law of general cadaster and real-estate advertising, the Law of agricultural credit;
- solving the situations where the coefficient of reducing the land had been too high (over 30%) by compensation with land from the state-owned units if reserves exist, else how cash compensation will be made. The application of the above mentioned measures, together with the enforcement of the Government Decision no. 728/Nov.10, 1993 will lead to the issuing of about 80% of the ownership titles until 1995, the rest of 20% referring to special cases needing to be solved in Court.

Until the ownership titles or the official reports are issued, the local commission will inscribe on the reverse of the ownership certificates, the surfaces and the lots upon which the ownership rights have been established and the putting into possession done.

According to this certificate, the owner has all the rights and obligations given by the ownership title, except for the right of selling (alienation) the land. The estimative putting in possession will be completed by the 1st of June 1993, in order to assure the cultivation of the entire arable surface.

The putting into possession will be finalized after precise measurements, on this basis the official reports will be completed and the ownership titles issued.

Until the ownership titles are issued, the official reports of putting in possession give to the owners the rights and obligations given by the ownership titles.

All above mentioned provisions will be settled by a Government Decision.

b) The improvement of the supply with modern equipment and high-quality biological material. The improving of the poor condition in which most of the peasant households are, supposes actions as the following:

- the industry must produce new types of tractors and agricultural tools adapted to the new structure; fertilizers and pesticides are to be produced in sufficient quantities and forms available; materials for specific constructions are to be supplied;
- the research institutes and the joint ventures must produce and supply to the peasant household the required quantities of high quality seed, planning material and livestock;
- granting facilities and priorities in producing the needed materials and tools.

c) The increase of the size of the peasant households by buying land or by leasing

With the purpose of enforcing the provisions of the Law of the land, referring to the regime of buying and selling land, in order to prevent speculation and taking land from the poorest categories of peasants, the Agency for Rural Development and planning must keep under control the land market.

Taking into consideration the fact that the leasing process will be more dynamic than the process of buying and selling of the land, the legal framework protecting both owners and leaseholders must be created and enforced.

d) The organization of a co-operative system of peasant households functioning on the principles of a market economy.

Rural co-operation is ment to contribute to the support and consolidation of the peasant households based on the growth of the productivity of work, efficiency of the economic activity and co-operative solidarity.

Based on the principles of a market economy, rural co-operation might be organized in the following fields:

- in the sphere of primary production: associations for common land processing and breeding etc.;
- in the sphere of supply, co-operatives dealing the supply of biological material, fodder, chemical substances, fuel, construction materials, spare parts etc;
- in the sphere of processing primary products: co-operatives for producing bread, dairy produce, canned fruit and vegetables, processing of natural fibers etc.;
- in the field of storage and trade: warehouses for cereals, fruit, vegetables, meat products etc.;
- in the sphere of services: co-operatives for mechanization of the land work, household constructions, houses etc.;
- in the sphere of banking activity: co-operatives for savings or for granting preferential credits;
- in the sphere of insurances: co-operatives for insurances of the productions, risks insurances, co-operatives for the social protection of fanners and their families, including pensions for invalidity or limit of age.

2.1.2. Privatization of state-owned commercial companies in agriculture and restructuring of their activity

Agricultural commercial companies are the most suitable forms for land exploitation, being close to the requirements of a modern agriculture comparable with the one in the developed countries; these companies benefit of the advantages of concentrated production and of a high potential (land, biological, technical, material and human potential). In the given situation of our agriculture, commercial companies might represent a strong support of the public authorities in assuring stable food resources for the urban population and for other needs. They can also adapt their production to the requirements and norms arising from the association to the EC.

In the new conditions of development of the agriculture, the structure of the production of these commercial companies must be modified in order to supply those products which are critical or for which there is a strong export demand through state commands and to supply also biological material, seed, and high quality livestock for the development of peasant households. In the strategy for agriculture, the commercial companies play a very important part, saving to the general progress of this sector and to the adjustment of the offer of agricultural products.

Carrying on the privatisation of the agricultural commercial companies implies the following:

- privatization of the management The managerial contracts concluded with each commercial company will stimulate initiatives, the commercial sense, will strengthen the responsibility of the managers, will encourage performance through incentives given to the staff that contributed directly to such performance;
- selling of stocks and assets according to Law 58/1991;
- for medium and small range units (as patrimony and number of staff), the method of direct selling to the personnel will be applied.

For 1993, the small companies irrespective of the ownership of the capital and those companies with preponderant private capital are priorities for the privatisation.

2.1.3. Privatization of the research activity and of the extension activities

Scientific laboratory research and experimental fields from the research institutes, research and didactic farms will be organized as autonomous units. The activity of extensions will be organized as a services on a commercial basis.

2.1.4. Organization and functioning of the services for agriculture

The organization of the service activity is very important for a modern agriculture.

a) In the sector of mechanization:

The units for mechanization of the land work are indispensable in the process of the production modernization, in increasing the productivity of the work and in decreasing the expenses for mechanization, the main activities of these units are: providing works on order or on a contractual basis, repairing and reconditioning of spare parts etc.

The carrying on of the assessment of the patrimony, in order to avoid under-evaluation or over-evaluation.

The issue of privatization of AGROMEC S.A must be linked to the reduced number of tractors and their technical conditions, as well as of the other machinery, considering the need of cultivating all the arable land in most efficient conditions. If these tractors and machinery are sold to individual farmers, than an important volume of work will remain unaffected and the volume of production would be low and charged with high costs (individual farmers can obtain only 10 ha/tractor/year compared to the 90ha/tractor/year performed by AGROMEC). Solutions chosen for privatisation must also consider these side effects.

The following version might be taken into consideration:

VERSION I

- selling the units for mechanization to the employees, payment being made in agricultural products in a 6 years period considering prices in equivalent wheat at the moment of the conclusion of the selling and purchasing contract

In this situation:

- the units for mechanization will have the obligation to perform only the necessary works of the land in order to be able to make the due payments in products for the machines they have bought; these products might be used for forming the consumption stocks in the transitional period until new forms of agricultural exploitations are created;
- AGROMECC would remain a commercial company with preponderant state-owned capital, performing the following activities: technical and material supplying of the units for mechanization, repairing and conditioning specialized works such as: harvesting with combines, spreading chemical substances (chemifying), works needing heavy tractors, by using the existing staff and machinery.

VERSION II

- granting stocks on the certificates of ownership to the employees of these units and to the farmers of the area covered by the respective AGROMECC, limited to 30% of the capital allocated to the Private Ownership Fund;
- selling stocks to the employees in the conditions provided by Law 58/1991 and to the farmers.

The fact that the stockholders are just the employees and farmers of the area of the AGROMECC makes possible their participation to the management of the unit, the increase of their interest in the efficient' organization of work, the control of this activity, on a contractual basis, they can perform works with the owned machinery on their land.

VERSION III

- the selling of the small size AGROMECC to the employees (by the MEBO method). The interest of these new owners in the best use and self repairing of the tractors and machinery deriving from their quality of owners may lead to the improvement of activities in this field.

b) In the sector of land reclamation administration

In this sector there are commercial companies for constructions, mechanization and administration of land reclamation. The main directions for action

of these companies are as follows: administration of the existing land reclamation works, finalization of the undergoing ones, modernization of the irrigation systems in order to reduce the specific water and electric power; insurance of the activity of marketing and services for specific equipment for irrigations as well as for other equipment owned by private farmers or associations.

The following version are proposed for privatization of this sector:

VERSION I

The land reclamation activities of national interest, commonly used by all farmers, which consist of water collection machineries, pump and pressure stations, sewerage, hydrotechnical constructions and water conduction installations, guard dikes of strategical nature for flood and ice lengthways Danube, and soil erosion prevention, will remain state-owned and will be administrate as Regies Autonomus; land reclamation activities of local interest, taken by commercial companies from state production co-operatives, together with outstanding credits granted by the Stat to the former landowners, will be administrate by commercial companies, their privatisation being carried out only by share sale (after the giving back settlement of capital portion played off by the former landowners); specialized companies for land reclamation activities, mechanization and transport, are subject to privatisation, by share and assets sale, renting, leasing and letting.

VERSION II

Taking into consideration the strategically nature of land reclamation activities, many hydro-improving systems being used by several judets (regional district), is it necessary to establish Land Reclamation Administration National Regie, as State monopoly, who will be responsible for the administration and functioning of public interest works which serve all local land reclamations, irrespective of their ownership.

The National Regie, through its territorial systems, will guide and control irrigations made by land beneficiaries and, at their request, will let them its own irrigation equipment, ents.

Irrigation activity (rain wings removal) in the next 3-6 years cannot be carried out by system employees, given their insufficient number, therefore these works will be provided by the beneficiary.

c) Providing seeds and seedling

Seeds and selling contracting, conditioning and marketing are carried out by specialized commercial companies, with branches at judets level.

In the long-run, spreading and continuation of privatisation process are provided, through share and assets sale.

d) Plants protection

The forecasting, supervision and control of activities will be put into practice by Plants Protection Regional Inspectorates, which are public institutions.

Pesticides supply and control of plants disease and pests will be carried out by actual territorial Plants Protection Centers, which will turn into commercial companies.

e) Sanitary-veterinary field

Specialized staff, remunerated from central administration budget, will perform livestock health survey, prevention and control of animals disease, as well as of those which could affect the human beings, indemnity area protection against disease of great dissemination, as well as of public health, by providing qualitative and wholesome produces and fodders.

Sanitary-veterinary police, whose specialists are remunerated from the central administration budget, will provide enforcement and observance control of Sanitary-veterinary law norms, and strategically program for prevention and survey of, and control of animals disease.

Veterinary assistance privatisation can be put into practice through surgeries, clinics, pharmacies and specialized laboratories.

Medicines and products for veterinary use supply and sale activities, deratization and knocker's trade are subjects of privatisation.

2.1.5. Food industry privatization

Taking into account the diversity of food industry units and the necessity for providing normal development of agricultural process manufacturing, the privatisation process have to be realized step-by-step in the following ways and forms:

- the small enterprises will be privatized by: sale to private investors or to employees, by MEBO method; by assets or share sale;
- the big enterprises will be privatized by joint ventures;
- the big enterprises with sub-units located in one or several districts, can be spread in view of sub-units sale to their own employees or other investors.

Pending privatization, the management contract is to be used.

**2.2. Agriculture integration into market economy mechanisms.
Agromarkets and market economy institutional system
consolidation**

The settlement of food security problem is organically dependent of the foundation of the market economy institutional system, which will ensure agri-

culture development by the help of macroeconomics variables with production functions (mainly the capital) and with regulation functions (prices, credits, taxes, charges, subsidies). The consolidation Of market economy institutional and organizational system, as well as of the appropriate legal framework, will guide economic agents behavior to carry out the desirable objectives.

2.2.1. Market economy institutional system consolidation

The social and economic reform which lead to market economy institutions and mechanisms creation and market forces coming into action (private sector development, trade and prices liberalization, labour market spreading, wages liberalization and social-safety net improvement, financial market spreading and foreign exchange market liberalization) has come characteristic features in agriculture:

- a higher rank of privatization than other sectors and the existence of some unbalances, within the branch - non- concordances between the new structure of both ownership and works and the agricultural services system (mechanization, irrigations, plants and animals protection), as well as off-branch, caused by the maintenance of the economic agents with monopoly nature, which provide inputs to agriculture or acquisition and sale agricultural production;
- prices liberalization for most products, maintenance of fixed prices level and their defective negotiations system, as well as subsidized prices for some products, have as result distortions and lack of balances on agroproduct markets functioning;
- for the agrofood - product markets regulation, despite all interventions to partially subsidize fuel, fertilizers, seeds, interests etc., a high inflationary trend has shown. The main cause was inflation due to, the unbalance between demand and supply, as well as costs. The inflation due to costs was caused by off- branch input prices increase, defective conversion of intermediary consumptions, organizational and administrative level of the agricultural works, as well as the inadaptability of the marketing and acquisition activity to intervening changes within the agricultural structure;
- the foreign exchange market liberalization generates the unbalance for agricultural produces prices and brakes the forming of capital for agricultural works and other economic agents;
- the financial market spreading positively influences agricultural markets functioning. Yet, peasant farms have a low rank of "monetary capacity", because of the subsidies and credits granted through the economic agents' integrate role, carrying out of some agricultural budget, and the non-existence of a taxation system for farms, lands, patrimony and revenues.

The stoppage of the agricultural production decline, the inflation reduction and outrunning of the existing imbalances necessitate a system of market stabilizers to be used, as follows: production programs to correlate supply and demand, utilization of macroeconomics variables with regulation functions - prices, credits and interests, financial instruments - taxes, charges, mechanisms of subsidies setting-up and utilization, as well as funds provided for performance indemnity.

These stabilizers, utilization is conceived to ensure market mechanisms become institutional until 1995.

a) Production programs

The inception and key element for markets stabilization consists of strategical produces programs for food security. These produces are: wheat, maize, sugar beet, sunflower, soya, meat, milk, eggs, as well as proteic fodders.

The production programs have to be settled taking into account the internal, demand, as well as the external market and. have to be supported by production factors insurance and concerted action of all macroeconomics variables with regulation functions.

b) Production factors, agricultural produces and service prices

Step-by step the prices liberalization, respectively providing conditions for prices settlement on demand and supply-basis, constitute the main orientation.

The agriculture's insertion within market economy is supposed to institute a new price system, which will combine the liberalization with the public influence interventionism. Within this price system can be distinguished:

- the orientative price, different from region to region, as starting basis for price negotiations for agroproducts marketing;
- the intervention price, which means the minimum tresh-hold market prices. By touching this tresh-hold, the governmental bodies intervene; they are guaranteed prices;
- the "treshold" prices means the minimum allowed prices of an imported product from third countries.

On the short-run, the subsidies reduction process will continue for the production factors (fertilizers, pesticides, seed and proteic fodder) and agriculturalfood produces (bread, milk, sugar, oil, some meat products) as well as for services.

c) Credits

The credit constitutes a basic source for production program fulfillment and for demand and supply ratio balancing, taking into consideration the actual status of the agriculture status and the agricultural production's peculiarities. The granting credits for farmers has to be differentiated in relation with the na-

ture of activity, priority being given to the investment credits for new objectives, modernizations, performant technologies, deficient sectors and products.

d) Fiscal system

Being considered the main link between farms and local and public budget, the fiscal system has to be conceived so as to guide the support of viable farms, development of some branches of major importance for national economy and of disadvantaged areas etc

The fiscality has to be balanced and bearable to farmers.

The taxation has to be applied in relation with the area and net income.

The land tax is necessary to be differentiated by fruitfulness areas and utilization categories, and the farm income tax to be based on net income norms per both hectare and animal, and differentiated depending on fruitfulness area, utilization category, animal species.

As in other branches of the economy, the taxation system has to be progressive. To protect minor income farmers, up to a certain limit of annual income, this category should be exempted from tax payment. Also, to stimulate some deficient programs fulfillment, taxation system has to provide a series of fiscal facilities, materialized in exemptions from, or reductions in profit tax.

Exemptions from, or reductions in profit tax should also be imposed in case of totally or partially damaged production owing to natural calamities.

e) Capital forming and utilization in agriculture

Taking into consideration the actual' status and some assumptions, the following correlations could be foreseen for 1993-1996 period:

**Added value and net investments forecast for 1992-1996
- medium level -**

Specification	U/M	1992	1993	1994	1995	1996
End-prod.value	bil.lei	2150	2257.5	2359.1	2453.5	2539.3
Intermediary consumptions	bil.lei	1021.2	1067.2	1109.8	1146.7	1183.1
Gross added value	bil.lei	1128.8	1190.3	1249.2	1304.8	1356.2
out of which:						
- gross invest.	bil.lei	359	348.8	334.8	317.1	295.7
out of which:						
- fixed assets depreciation	bil.lei	70	77.4	83.7	91.3	99.0
- net invest.	bil.lei	289	271.4	251.1	225.7	196.6
- share in gross added value	%	25.6	22.8	20.0	17.3	14.5

The process of capital forming and growth is contradictory, on the one hand owing to capital losses, generated by objective and subjective causes occurred in the new-basis agriculture reorganization and, on the other hand owing to the capital needs for the setting-up of the new agricultural structure, inflation, especially by costs, major environmental expenditures, farms organization, management and administration.

In the version of average growth of agricultural production, the added value increases faster than end-production, as result of a better conversion of intermediary consumptions. Given these conditions, agriculture could ensure its own capital sources amounting Lei 1.1 trillions for 1993-1996 period.

In keeping an estimation, the capital requirement for the productive apparatus development and modernization, in view of both, the production and revenues projected levels fulfillment, amounts to about Lei 2500 billions, being necessary a public intervention amounting to about Lei 1.2-1.4 trillions, for covering the difference from other sources.

The main investment directions in agriculture, for 1993-1996, are:

- the irrigation system rehabilitation, the amount requirement being estimated at Lei 400 billions;
- the replacement of the wear and tear mechanical equipment, the modernization and diversification of agricultural machineries and tractors, the amount requirement being estimated at about Lei 600 millions;
- the rehabilitation and improvement of horned cattle stock.

For 1993, required funds from the public budget amount to about Lei 500 billions.

Funds requirement in agriculture for 1993, from public budget

Specification	TOTAL	bil.lei
1. Investments - total	169.3	
out of which:		
- budgetary allocations	108.9	
- bonus for long-term credits interest	60.4	
2. Subsidies - total	338.4 *)	
out of which:		
- interest bonus for:	(106.2)	
- long-term credits	(60.4)	
- short-term credits	(45.8)	
- agro-zoo-veterinary actions	133.0	
- programs for strategical produces support	225.7	
TOTAL:	507.7	

*) Exclusive consumer subsidy amounting to Lei 66.1 billions.

The public budget share provided for the agricultural investments will be materialized through the budgetary allocations and bonuses for long-term credits interest

The subsidies will mainly be allocated for:

- production factors support for strategic produces (wheat, maize, sunflower, sugar beet, soya, potatoes, meat, pork meat, fowl, cow milk).

The subsidies will be provided to cover the price differences for seed and seedling, fertilizers and pesticides, irrigation water, proteic fodders.

- agro-zoo-veterinary actions (reclamation of acid soils, disease and pests control within vegetable and livestock sector, activities of national interest, reproduction, including animal selection);
- bonuses for production and investment credits interest

2.3. Agro-markets organization and functioning

The agriculture and agro-food system development can be put into practice only by considering the agro-markets organization and functioning, which consists of production factors market, services market, as well as agricultural produces market

2.3.1. Production factors market

The production factors market in agriculture, written down in the general mechanism of macroeconomics' variables with production functions and with regulation functions, has a series of characteristics, caused by the peculiarities of production and economic processes met within the branch. These peculiarities have in view all the components of both, market and production factors - land market, fixed assets market, circulating assets market, labour market, as well as capital market

2.3.2. Land market

As the land ownership constitutes the key element of whole social system in agriculture, generating the complex of individual, group and national interests, the land is subject to a special and apart market.

At present, the land market is limited owing to ownership titles, not granted yet, most of the land being sold by illegal practices - purchase, especially of in-housing area land, as well as leasing.

The land market creation necessitates the establishment of some direct and implicit links between ownership subject, through its elements - possession, utilization, arrangement and life interest, and farms and other economic agents acting within the market economy.

The land market organization the requests taking into consideration of every land ownership element and of the ownership as a whole, as well as the different functioning forms, focusing on the regulation of economic processes launched, by means of the macroeconomics variables.

a) The agricultural lands sale and purchase will be extended according to ownership titles granting, mainly on the basis of areas owned by the untied to agriculture owners or by old people. The processes are contradictory, consisting in, on the one hand, the concentration of land ownership, and farms, favoring the modern techniques and technologies utilization, the production and productivity increase and, on this basis, the increase of economic potential under the conditions of free competition, and, on the other hand, the peril of land dispossession for some peasant categories and the appearance of some. conflictual situations, the transfer of some development sources created in agriculture to other non-agricultural sectors, the increase of production costs for individuals and of the pressure on sale prices for agroproducts, influencing the population food cost, ultimately.

The prevention of negative effects of the land purchase and sale would impose that the Development and Rural Reclamation Agency, apart from its duties, settled through Land Law, shall control the evolution of the land market prices, the settle orientative prices on areas, land categories etc and the act for creation of family work-based farms.

b) The leasing is outlined as a more ample and dynamic process, in comparison with the land sale and purchase. The leasing doesn't change the ownership structure and. offers the advantage that the payment for land exploitation is made from revenues, fostering production and the concern for net income, for profit. The organization of this segment would impose the establishment of the legal framework, which will settle the leasing establishment and payment, responsibilities and rights of contracting parties, thus conflictual situations being avoided, irrational land exploitation, pressures on production costs owing to lease etc.

c) The transfer of land ownership by means of shares provide their owners to participate in the decision-making process regarding areas and patrimony exploitation in farms, revenues capitalization and life interest distribution, including dividends. This market aspect has occurred, as a result of some special laws, in relation with state-taken lands, others than those for expropriation, which former owners have received shares for, and this aspect is subject to spreading, as a result of the commercial companies privatisation by share sale. This aspect loses its autonomous nature, the shares and their transfer regarding portions of whole commercial companies patrimony. The functioning effectiveness of such market means:

- correct evaluation of lands and patrimony;
- advantages capitalization of production concentration;

- orientation, by means of dividends and other market stabilizers, of shareholders behavior for performance.

2.3.3. Tractors and agricultural machines market

The machinist role is not diminished by changes which take place in agriculture. On the contrary, performant agriculture is based on machinist.

The main characteristics of tractors and agricultural machines market establishment and development are given by:

- relatively strong demand, influenced by reduced level of agriculture technical endowment and advanced wear and tear degree of tractors, agricultural machines, existing installations;
- demand diversification, having in view, on the one hand, the existence of commercial companies, producers associations which request tractors and agricultural machines of high capacity and, on the other hand, the existence of family households, which request adapted machines and equipments for low scale production;
- need to diversify to a greater extent the machinist, in relation with agricultural production structure and areas peculiarities.

The farmers precarious economic status determines the main capital sources for technical endowment is granted through credit with reimbursement and interest support facilities.

On the short-run, until full liberalization of agricultural produce prices, the public intervention is requested to regulate tractors and agricultural machines market in the sense that their prices will be correlated with agricultural produces prices to remove monopoly trends.

2.3.4. Fertilizers and other chemical market

The technical progress carried out through chemistry suffers influences from, on the one hand, the existence of some industrial capacities yielding the requested quantities for almost all chemical categories, on the other hand, the dependence on resource imports, especially for potassium and phosphor fertilizers.

The chemicals supply and demand are subject to these two characteristic imposing at chemistry, as well as the agriculture level, measures and action in relation with domestic possibilities and international market conjuncture.

As the chemicals production depends, on a great extend, on resources import and world market price, it is requested, at least on the short and medium term, to support their utilization through a subsidies system for farmers - reduced prices, credits or other facilities.

2.3.5. Labour market

The labour market in agriculture is settled up and comes into action at one with changes which take place within agriculture and national economy. It has in view over one quarter out of country's employed population.

The labour market's main feature consists in emphasizing the partial time phenomenon, labour force underuse, hidden unemployment.

On a global surplus background, the labour surplus within some agricultural sectors, periods of the year, regions and zones, farms, coexists with the deficit within other sectors, these lack of balances exercising influences over production, labour employment ratio, earned revenues. To these, other structural unbalances are added - age, sex, training, which will put a mark on the labour market in future.

The labour market establishment and development request economic, institutional, legal, informational and vocational measures and action such as: - establishment of new jobs in agriculture and non-agricultural sectors from the rural area;

- labour re-training and multi-training for increasing of the agricultural employment ratio and/or non-agricultural sectors;
- wages relations settlement for the private agriculture, minimum guaranteed wage setting up for the employed labour force, including day-workers, establishment of social security contribution, social safety norms, including unemployed workers;
- wages payment within state-owned commercial companies and joint ventures, in relation with labour productivity;
- the organization of institutional system for agricultural labour market administration and functioning - specialized agencies for labour force orientation, enlistment and hiring;
- the organization of informational system regarding labour supply and demand in agriculture.

2.3.6. Services market

The services market establishment is caused by two contradictory trends:

- a) Farms trend to endow themselves with all requested means for the carrying on of production process.
- b) Detachment trend of some activities and their autonomy under the form of agricultural services.

First of all, this last trend results from the following activities nature: major land reclamation works (major irrigations system, drainage, soil erosion prevention), electric power supply, plants and animals endemic disease control, biological substantial processing. In the second place, it results from the following activities organization and development efficiency: decrease of me-

chanization expenditures, avoiding over endowment and underutilization of agricultural machines, effectiveness of public utilization for investment objectives, superior economic effects owing to services quality etc

Services automatization takes place under different organizational forms: autonomous regies, state-owned and private commercial companies, producers-associations etc.

Functioning mechanisms of services market will be different, in relation with their role and nature within productive and economic processes in agriculture.

In the case of agricultural works mechanization, for example, taking into account trends shown within developed countries agriculture, it is necessary to maintain and their coming into action on the competition and performance basis. On the short run, tariffs have to be supported through credits, subsidized interests and other fiscal facilities; tariffs liberalization would take places in correlation with agroproducts price liberalization.

In the case of irrigations, water cost be subsidized in a different manner, depending on the products which is used for, subsidized having as sources public budget and contributions of water and agroproducts user-agents.

2.3.7. Agricultural produces market

Existing umbalances on foodstuffs market, caused mainly by the lower production level in comparison with demand and by costs inflation, can be counteracted by using the following instruments: production programs, correlated with demand, prices, credits, taxes, charges, subsidies.

The utilization of these instruments have to take into account, for each of them, the following objectives:

- demand covering;
- capital establishment by profit;
- farmers incentives for technological innovations, production processes rationalization and costs cut;
- economic agents incentives for post-crop activities, superior capitalization of raw materials, products improving, costs cut and competition rise.

Under the conditions of agricultural produce prices liberalization, for organization and functioning of agricultural produce markets of major importance for food security, the state intervention is necessary, by the following ways and means:

- providing of orders for economic agents;
- production factors support, by means of subsidies, credits with bonus interest;
- prices' negotiations by the governmental organisms, economic agents and farmers organizations;

- establishment of the intervention stock for supporting the population supply and farmers revenues;
- establishment and utilization of the intervention prices in case basic products surplus cannot be absorbed by the market.

For each produce specific ways and instruments shall be used.

2.4. Research and farmers training

The achievement of the strategical objectifs regarding foods security can be touched through the intensive use of existing scientific potential from the design research units, the putting into practice of the performant domestic and international results and the raising farmers training effectiveness.

The research and education units play a decisive role in progress generating and spreading process. Within 34 existent research units in agriculture, the activity is carried out by 2831 research, workers and 4608 employees - helping staff, by using a total area of 178,6 thousandth ha agricultural land, out of which 33.7 thousands ha for proper research. Also, 5 teaching farms are functioning. So, Romania has a technical and scientific potential whose proper capitalization can contribute to the agriculture development, the modernization and effectiveness, the advantages scope, especially of relative-ones, thus our country could take part into international division of labour and to integration processes of agriculture, at European and world level.

The scientific activity in laboratories and experimental fields within the institutions and research stations and teaching farms shall be financed from the state budget or other contracting sources and the production activity shall be achieved by commercial companies system.

Our country has abundant labour resources which represent chances for the setting up of a lasting agriculture as well as some features which diminishing their productive force. There is a well trained and competent engineering body, a vocational staff as well as a researching potential within research institutes and universities.

The peasantry human resources show a high female ratio, an aging process, a low level of training especially the former state production cooperatives members) regarding the modern technologies, the management and administration of agricultural processing and low level of employment

The rising of the productive potential of human resources in agriculture could be carried out by the governmental and nongovernmental institutions through specific economic and financial instruments, as follows:

- the organization of training courses by the agricultural chambers in the field of vegetables, breeding, management and administration of farms, financed from public budget and farmers financial contributions;

- the organization of training courses in various trades and services needed in rural economy in order to reduce part time work and to rise revenues;
- the organization of extension consulting system in processing, marketing, management and juridical fields by research institutes, universities and agricultural chambers;
- the reorganization of medium and higher education curricula for adapting them to the new structure of agriculture;
- the managerial training of commercial companies, autonomous units and rural associations leaders;
- the organization of special courses in computers, marketing and juridical fields;
- the organization of a high level training with the assistance of international institutions in the fields of survey, management marketing and computers.

2.5. The partnership for agriculture development

2.5.1. Institution of partnership

The processes and changes in agriculture require the setting up of a partnership mechanism which would associates public and private sector for carrying out a lasting agriculture within the framework of a global rural development strategy.

For the substantiation of partnership mechanism creation-as a legal cooperation between public and private sector - it should take into consideration the followings:

- the diversity of social processes which are developing in agriculture and in rural environment;
- the complexity of connections between agriculture and sectors running upstream and downstream, as well as the economic life of rural communities;
- the environment protection and rural environment. The creation of partnership mechanism would have to help to:
- the mobilization of experience and resources of various public and private institutions;
- the adaptation of agricultural and rural policy to the specific local and regional conditions;
- the correlation between local, regional and national development;
- the efficient utilization of the public and private sector possibilities. The functioning of partnership system would be realized through cooperation between the following institutional forms:

-
- public administration and other public bodies;
 - farms and other state or private entities;
 - professional associations and other lobbies.

The institutional partnership for rural communities and agriculture development would follow to be organized under the public sector partnership from a partnership form to join public and private sector.

The public sector partnership could be inter or within the public administration.

The inter public administration partnership will have in view the cooperation agreements between various levels of administration, i.e. between central, regional and local or municipal administration.

Within the public administration partnership will have in view the cooperation between the same level territorial administrations; it should also involve the cooperation between ministries, public and other similar bodies having the same level.

The partnership which joins public and private sector should constitute a mutual cooperation form in order to correlate agriculture and rural development objectives.

2.5.2. Objectives and partnership programs for rural and agriculture development

The partnership means the assessment of agriculture and rural development objectives and programs, as well as the responsibilities, financial allocations and other resources, taking into consideration the risks and advantages in a certain period of time. The objectives should have in view, both at local or regional level and at national level, the integration within a global perspective. In the transition period these objectives could be:

A. The improvement of farmers and rural population living standard and participation to the general rising of life quality, the achievement of this objective supposes:

- improvement and assurance of revenues using measures of market and prices policy (rising of marketing efficiency over all market levels; utilization of a market stabilizers - production programs for main products, inflation jeopardizing through prices by sustaining production factors prices, fiscal measures etc.);
- improvement of revenues through structural development and measures in the production field (enhancement of farm household; avoidance of both excessive concentration and dissipation of farm households; rising of cooperation between farms by using the rural cooperatives farms; modernization of technologies; productivity rising and costs reducing; reinforcement of management; compensations for calamities etc.);

- farmers welfare rising (improvement of work and accommodation conditions; rising of professional and general skills, providing of reports and social economic assistance; social security);
- living standard improvement in rural communities (reducing of regional disparities; reinforcement of infrastructure, housing, amusement and general level skills; activities diversity and conditions for combining revenues).

B. Population and economic supply with necessary goods quantities at reasonable prices

The accomplishment of this objective could be carried out by measure referring to:

- the multilateral development at national, regional and local level taking into consideration the advantages of climatic and economic conditions in dividing by zones and specializing the processes;
- the reinforcement of vegetables and foods processing output- respectively, passing from extensive to intensive system by promoting the technical progress to its main directions - land productive potential rising using land reclamation works; the extension of machine works, chemical products using; application of biological sciences outcomes, especially in genetic and nourishing fields; the promotion of bioengineering and biotechnologies;
- the organization of the agricultural activity, manufacturing and sale of produces on the grounds of integration, competition and profitability.

C. Performing of "clean" foods and harmonization between agriculture and environment

It should have in view:

- the designing and application of a new technical progress in agriculture which shall remove the disadvantages of the industrial products quality on the basis of a potential biological factors influence increasing by using bioengineering and biotechnologies in foods and vegetables;
- the reassessment of farms' sizes and rehabilitation of big breeding units;
- the utilization of pesticides, fertilizers, water and agricultural technologies on the grounds of standards for limiting and eliminating pollution;
- the establishing of a fiscal penalties system based on "polluter pays principal" as well as price and a fiscal incentives system in favour of "clean" foods output;
- the matching of public and economic agents efforts for the output rehabilitation in order to reduce and eliminate the pollution effects, rural environment improvement

D. Joining of agriculture to regional, European and worldwide integration
The achievement of this target implies programs which shall have in view:

- adaptation of an output breakdown with respect to external demand;
- competition and comparable advantages;
- alignment to internal products quality standards;
- long and medium term external agreements.

2.5.3. The partner's types and relations

The partnership is a vast legal system with different forms of organization, complex, economic, financial and juridical relations. With respect to the level of decision, the partners could be: the central public administration (executive power) and sectorial (ministries and similar bodies), the nongovernmental organizations (The Agency for Rural Development and Arrangement, professional unions of producers, employers unions, rural cooperatives federations, trade unions, insurance national unions, agricultural chambers union, economic agents specialized in one or certain groups of products (National Office for cereals, etc). At this stage, the partnership decides and surveys the achievement of agriculture and environment development programs according to the general objectives of the economic and social development.

At the regional level, on the basis of the decentralization and local administration autonomy, the relations between the partners are to be established based on the decisional components, taking into consideration the conditions and regional characteristic features and within regions interferences.

At the local level, the partnership shall have in view the local administration and the diversity of private and public economic agents from the agriculture, industry, services and rural infrastructure.

The whole partnership system should be designed based on the participation (agreement) to the establishing of programs, decision making and their fulfillment, having as fundamental criteria the economic and social efficiency, through the establishment of favorable relationship between efforts and outcome.

2.6. Farmers social protection

The social protection has as main objectives the disparities reduction between farmers and other social categories revenues and rising of living standard.

For farmers, the protection should be demanded from two points of view: individual and social protection. The individual protection is reached through property and labour.

Towards the promotion of an unitary social protection policy for the whole population of rural communities able to create similar conditions between urban and rural life, it is necessary to:

- consider rural environment as a defined social one according to its own necessities and requirements;
- draw up a general strategy for the increase of the possibilities of using labour force and the generating of investment efforts, targeted towards the poverty reasons and means for then-elimination;
- elaborate and promote a social protection general legislation which exceeds the arbitrary delimitations between rural and urban population.

The farmer constitutes the major category in rural environment which has to be social protected, therefore it shall be established:

- a subsidies system for disadvantageous farmer revenues;
- a non-interest bearing credits system or low interest bearing credits;
- a specific incomes taxation for specific farmers categories;
- an allowances system for special situations: -Isolation;
- housing improvement; - young families.

The part time workers in agriculture constitute a special category of active population with different needs and aspirations comparing to other economic and social groups. The social protection measures have to prevent to put this social category, which is a demographic and social stability factor, into a disadvantaged position.

It is necessary to carry out a whole protection against the social risks:

- a) an unitary protection system for unemployed and employed farmers able to preserve their dignity, labour capacity and family relationship (work injuries, disease, oldness, family, maternity);
- b) the recognition of the professional disease including into the legislation a "general clause" to contain the definition of adisease; the assessment of a financial parity with specific industrial disease;
- c) a special allowance system for special situations; for motherless children and special education;
- d) the chances equalization for the social promotion through the establishment of a performable education and a cultural system;
- e) a demographic compensations mechanism to allow "in expansion" regions to help "decreasing" regions, in order to distribute to everybody the same effort and the state to assist through the subsidies and fiscal measures;
- f) the calamity: a legal agricultural security system to comprise three procedures: indemnities; establishment of a Guaranty National Fund against calamities; aids for special credits using bonus taxes and for the assurance against agricultural risks.

The social security programs, assurance, social protection as whole or partially modified, could be carried out within the context of decisions and administration decentralization and the transfer of responsibilities to the local authorities. In this way it could be issued and encouraged the local initiative and improved the regional economic cooperation.

In decentralization process, there are redefined financial resources:

- the transfer of certain taxes from the central state bodies to the local authorities;
- a larger access for the local bodies to the regional and local human and economic resources utilization.

The role of public powers in the new social policy consists in the mobilization of the partially used resources and the decentralization of administration. The public power has the general responsibilities of social policy and its application depending on the constitutional, legal and social system.

In the framework of the general policy there are assessing priorities and norms, the leading principles as guarantees, the given conditions to the social performances in order to assure an efficient administration of centralized programs; it is necessary as well, to adapt the programs to the local conditions.

The nongovernmental bodies, foundations, trade unions, cooperatives and other groups acting in the social field could be important partners in the assessment of the social policy strategy. The partnership allows combination of human and financial resources provided by different sources, necessary to reach the objectives of the social policy in rural and agricultural sector.

2.7. The establishment and improvement of juridical framework

The Ministry of Agriculture and Food, as specialized body of the central state administration has fulfilled its competencies given by law, in order to assure the strategy and the achievement of Government economic and social Reform Program, into agriculture and food sector.

For the achievement of the above mentioned, the ministry has assessed and initiated for adoption and respectively promotion to the Government, a large number of projects and Governmental Decisions and Laws, which constitute the appropriate juridical framework for carrying out of agricultural and food specific activities.

Thus, at the Ministry of Agriculture and Food initiative, they have been adopted the Law no. 18/1991, regarding Land ownership, Law no. 36/1991 regarding agricultural companies and other association forms in the agriculture field.

Also, the Ministry of Agriculture and Food has contributed to the promotion and adoption of several laws necessary for the reform and movement to market economy in agriculture, such as: Law no. 31/1991 regarding commercial companies, Law no. 15/1990 regarding the organization of several state

companies as autonomous units and commercial companies and Law no. 58/1991 regarding commercial companies privatisation,

Since the initial stage of Landownership Law project elaboration, the Ministry of Agriculture and Food has wished and insisted about the necessity, that in the same time or immediately after this law issuance, to be adopted by Parliament a package of laws strictly needed for the reform implementation, in agriculture privatisation field.

It deemed necessary that this laws packing to contain: survey and im-movable advertising Law, leasing Law, organization and functioning of Rural Arrangement and Development Agency Law and agricultural credit Law.

In order to assist the farmers, the Ministry of Agriculture and Food is drawing up the Law regarding the farmers social security system .against calamity and the law regarding the state assistance for agriculture rehabilitation and development (subsidies and other facilities).

For ongoing agriculture reform, the Ministry of Agriculture and Food has elaborated a legislative program, which comprises priority laws to be submitted to the Parliament, for adoption in 1993-1996 period.

This program contains the following laws:

- Land reclamation Law;
- Law regarding performing, quality control, marketing and seeds and seedling utilization, as well as kinds registering and protection;
- Law regarding administration, organization and utilization of lawns;
- Vineyard and wine Law,
- Breeding Law;
- Law regarding slaughter and sanitary slaughter conditions;
- Fish and fishing Law,
- Law regarding the alcohol and alcoholic drinks monopoly and excises;
- Fruit-growing Law,
- Law regarding assistance for mountain area households;
- Performing and marketing foodstuff Law;
- Law regarding plants and woods protection, sanitary quarantine and sanitary products regime.

The adoption of these laws by the Parliament in the near future will complete the legal framework for carrying out in an organized manner of agricultural and food activities.

In order to achieve its responsibilities, the Ministry of Agriculture and Foods has in view the unitary application of the norms and laws on the partnership basis, has relations with its domestic and external partners, being the State representative within the relationship with the foreign investors and international organizations in its specific area.

In the same time, the Ministry of Agriculture and Foods cooperates with other governmental bodies, such as: the Ministry of Finance, the Ministry of Industry, the Ministry of Transports, the Ministry of Trade, Ministry of Justice and with other local state bodies, district councils, local councils and municipalities.

Also, the Ministry coordinates and controls the activity of agricultural and foods general directorates and agricultural centers.

In order to carry out the control and coordination specific activity, it was necessary the elaboration of the Law draft regarding the organization of agricultural Chambers, "which further will assure the technical assistance so necessary for the farmers and agricultural economic agents.

The Ministry of Agriculture and Food carries out a permanent partnership activity with state-owned or part state-owned economic agents or private ones, providing them with specialized technical assistance, directly or through its territorial bodies creating some facilities and incentives allowed by law.

In the context of the structural changes in the economic and social life, it should impose to organize and to set-up law courts, to have as goal to solve the litigations issued from farmers relationships and the defense of their other rights. This kind of law courts could be set-up by law.

**UNIVERSITE DE PARIS
(Laboratoire d'Economie Sociale)
INSTITUT NATIONAL DE LA STATISTIQUE
ET DES ETUDES ECONOMIQUES**

Avec le concours du CNRS
et du
Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche
CINQUIEME COLLOQUE DE COMPTABILITE NATIONALE
de l'Association de Comptabilité nationale
Paris, 12,13,14 décembre 1993

**LA TRANSITION ET LA MODELISATION
MACROECONOMIQUE**

Emilian DOBRESCU

Institut National de Recherche Economique
de l'Académie Roumaine
2, Rue Uruguay
B1. 8-Ap. 2, Sector I
71266, Bucarest
Roumanie

Session no. 2: Pays en transition

La transition et la modélisation macroéconomique

Académicien Emilian Dobrescu

Abstract: This paper presents an experimental macromodel of the Romanian transition economy. It is based on the aggregate demand and supply confrontation. The demand - either the consumption or the investment one - is determined by behavioural functions. A double production function is resorted to for the supply, namely - the Cobb-Douglas type one and another dependent on the available energy resources; the actual GNP is in line with the lowest of these two determinants. Given the break between the real economy and the nominal one, both constant and current prices are used. The macromodel was tested in 1991 and 1992. The paper mentions main development directions of the macromodel: the sectorial dismantling; the reflection of the implications entailed by the arrears (the cyclical summing up of a considerable amount of due payments between the economic agents) and the "dollarization" of a sizable part of the transactions; the taking into account of the hidden economy.

Dans les conditions de la transition du système centralisé aux mécanismes de marché, la modélisation se heurte à des difficultés spécifiques, provenant de l'instabilité des comportements économiques, de l'apparition des ruptures des tendances, du caractère hybride des données statistiques. (1)

1) Ces conditions ont prédéterminé ou, dans tout cas, ont influencé beaucoup de solutions méthodologiques qu'on a adopté dans l'élaboration d'un macromodèle expérimental de l'économie roumaine. On a eu ainsi recours à un degré élevé d'agrégation: centré sur la confrontation entre la demande et l'offre globale, le macromodèle opère avec des indicateurs annuels, au niveau de l'économie nationale. La demande - tant celle de consommation que celle d'investissements - est déterminée par des fonctions de comportement. En ce qui concerne l'offre, il faut retenir que certaines capacités productives sont partiellement arrêtées ou mises complètement hors fonctionnement, dans le contexte des processus d'ajustement structural et le degré de chargement des autres est affecté par l'insuffisance des ressources; dans le cas de la Roumanie, les hydrocarbures et les autres porteurs d'énergie s'imposent comme les plus sévères restrictions. C'est pourquoi le macromodèle en appelle à une double fonction de production: l'une dépendant du capital fixe et de la main-d'oeuvre disponible et l'autre dépendant du volume de l'énergie primaire qui peut être obtenue de l'intérieur et de l'importation. Le produit intérieur brut effectif s'aligne à la moindre de ces deux déterminations.

On a dû tenir compte aussi du fait que les flux monétaires, fortement dynamisés par la réforme, se greffent sur des structures techniques-matérielles relativement rigides, se produisant ainsi une certaine fracture entre l'économie nominale et l'économie réelle. Dans certains segments du macromodèle on utilise les prix constants et même certains indicateurs physiques (plus relevants dans l'investigation de l'économie réelle) et dans d'autres, on recourt à des prix courants (indispensables dans l'analyse de l'économie nominale).

2) Le macromodèle réunit, dans un système de 45 relations (1-41 plus 13-16 bis), trois catégories de grandeurs: exogènes calculées, exogènes optionnelles et endogènes.

2.1. La première catégorie est séparément déterminée, y compris par l'utilisation des modèles spécialisés:

u_t - le poids du capital mis définitivement hors fonctionnement dans le total du capital existant au début de l'année.

\bar{K}_{2t} - le capital mis temporairement hors fonctionnement, comme effet des processus d'ajustement structural de l'économie.

\bar{N}_{2t} - les stocks compris dans \bar{K}_{2t} .

E_{ot} - le volume de ressources énergétiques (pétrole, gaz naturels, charbon, hydro-énergie, autres ressources), qui peuvent être assurées de la production interne. L'indicateur est exprimé en unités énergétiques conventionnelles (équivalent pétrole ou houille).

h - le prix de base (constant) de l'unité énergétique conventionnelle qui peut être obtenue de l'importation, en dollars.

\tilde{P}_{et} - l'indice des prix d'importation par rapport au niveau de base h , pour les ressources énergétiques.

B_t - le solde de la balance commerciale en dollars, prix courants, dont l'estimation doit avoir en vue les sources accessibles de crédit extern.

m_t - l'importation spécifique de produits intermédiaires (sans les ressources énergétiques), évaluée en dollars par unité monétaire de PIB, tant les prix externes que ceux internes étant constants.

\tilde{P}_{yt} - l'indice des prix d'importation (par rapport au niveau de base pris en calcul pour m_t), pour le groupe des produits intermédiaires.

g_t - la consommation spécifique de ressources énergétiques estimée par unité monétaire de PIB, en prix constants.

\bar{L}_{2t} - le nombre de chômeurs provenant de l'arrêt des capacités productives représentées par \bar{K}_{2t}

L_t - la population active.

X_{maxt} - l'exportation maximum possible, en dollars, prix courants. Lors de la détermination de cet indicateur, on tient compte tant de l'évolution prévisible des processus internes que de la conjoncture des marchés internationaux.

\tilde{P}_t^0 - l'indice général des prix, anticipé par les firmes, par rapport à l'année précédente.

k_{21t} et k_{23t} - les poids du secteur privé et du secteur d'Etat dans le total du capital utilisé.

\tilde{P}_{xt} - l'indice des prix externes à l'exportation.

a_t^* - le taux moyen d'amortissement pour le capital fixe utilisé.

2.2. Comme instrument pour tester la cohérence de la politique macro-économique, le modèle contient une série de variables optionnelles.

M_{rt} - les autres importations (outre les ressources énergétiques et les produits intermédiaires), en dollars, prix courants.

τ_{23t} - le coefficient des taxes et impôts payés par des firmes au budget de l'administration publique calculé comme taux moyen par rapport au PIB, en prix courants.

d_{rt} - le taux réel d'intérêt pour les crédits d'investissements.

C_{gt} - autres frais de l'administration publique, excepté les salaires payés au personnel rémunéré par des fonds budgétaires, les transferts vers les ménages et firmes.

τ_{13t} - le coefficient des taxes et impôts payés par les ménages au budget de l'administration publique, calculé comme taux moyen par rapport à leurs revenus provenant du travail et du capital

w_{2t} et w_{3t} - le revenu provenant du travail dans le secteur des firmes et de l'administration publique, calculé en moyenne par personne employée. Pour la détermination de ces indicateurs on prend en considération toutes les formes de revenus rattachés au travail fourni.

L_{3t} - le nombre de salariés rémunérés par les fonds du budget de l'administration publique.

f_{it} - le taux moyen du revenu provenant du capital pour les ménages; y sont inclus les dividendes, autres formes de participation et, généralement, tous les revenus rattachés au capital et qui arrivent directement aux ménages.

τ_{31t} - le coefficient des transferts gratuits (de toute catégorie) du budget de l'administration publique vers les ménages, calculé comme moyenne par rapport aux revenus bruts de ce budget

T_{32t} - le volume des transferts gratuits (subventions, allocations budgétaires, autres facilités) du budget de l'administration publique vers le secteur des firmes.

f_{3t} - le taux moyen du revenu provenant du capital pour la propriété d'Etat et qui se constitue en source pour le budget de l'administration publique.

2.3. Par la résolution du système d'équations de comportement et comptables, pour chaque groupe de variables exogènes (de calcul et optionnelles) on obtient une série d'indicateurs dérivés.

ΔK_{2t}^* - le capital fixe qui résulte du processus d'investissement réalisé pendant la période précédente et continué pendant l'année courante (en prix de 1990).

K_{2t} - le capital total, en prix courants.

K_{2t} - le capital total utilisé, dont \tilde{N}_{2t} représente les stocks.

E_t - le volume total des ressources énergétiques disponibles de l'intérieur et de l'importation (en unités énergétiques conventionnelles).

E_{mt} - le volume des ressources énergétiques disponibles de l'importation (en unités énergétiques conventionnelles).

Met - les importations de ressources énergétiques, évaluées en dollars, prix courants.

M_t - les importations totales, exprimées en dollars, prix courants.

M_{yt} - les importations de produits intermédiaires, calculées en dollars, prix courants.

X_t - le volume des exportations, exprimé en dollars, prix courants.

K_{2t}^* - le capital utilisé, exprimé dans les prix sur la base desquels on a déterminé la fonction de production, c'est-à-dire, les prix de 1990.

Y_{2t}^* - le produit intérieur brut, en prix constants, résultat de la fonction de production; celui-ci caractérise l'offre potentielle, dans les conditions des capacités utilisées.

L_{2t} - la main-d'oeuvre disponible pour le secteur des firmes.

Y_{et}^* - le produit intérieur brut en prix constants, réalisable dans le cadre de la restriction énergétique définie par les grandeurs E_t et g_t ; comme Y_{qt}^* , cet indicateur évalue l'offre potentielle, en respectant la restriction mentionnée.

Y_{t^*} - le produit intérieur brut effectif, en prix constants; son niveau satisfait les deux restrictions (de capacité productive et d'énergie).

\tilde{L}_{2t} - la main-d'oeuvre employée par le secteur des firmes.

λ_t - le degré de non-utilisation des capacités productives comme effet de la restriction énergétique.

I_{2t} - la formation brute du capital.

b_t^0 - le taux anticipé du profit des firmes, dont le niveau influence les décisions d'investissements.

Ab_{2t} - l'excédent brut d'exploitation des firmes, défini comme total de l'excédent net et de l'amortissement.

- dn_t^0 - l'intérêt nominal anticipé.
 dn_t - l'intérêt nominal effectif.
 l_{2t}^0 - la variation du volume des stocks.
 N_{2t} - le volume des stocks.
 b_t - le taux effectif du profit des firmes qui résulte du groupe donné des variables optionnelles.
 C_t - la demande agrégée au niveau de l'économie nationale.
 C_{1t} - les frais des ménages.
 V_{1t} - les revenus nets des ménages.
 V_{1t}^0 - les revenus bruts des ménages.
 S_{1t} - l'épargne des ménages.
 V_{3t} - les revenus nets du budget de l'administration publique.
 V_{3t}^0 - les revenus bruts du budget de l'administration publique.
 \tilde{P}_t - l'indice général effectif des prix internes, par rapport à l'année précédente.
 \tilde{P}_t^{90} - l'indice général des prix, par rapport au 1990.
 o_t - le taux de change (exprimé en lei par rapport à un dollar).
 Y_t - le produit intérieur brut, en prix courants.
 Δ_{2t} - le solde financier du secteur des firmes.
 Δ_{3t} - le solde du budget de l'administration publique.
 Δ_{4t} - la modification des ressources monétaires pour l'ensemble de l'économie.
 L_t^* - le total de la main-d'oeuvre employée dans l'économie.
 r_t - le taux du chômage calculé par rapport à la population active.

3) Le système d'équations de comportement et comptables du macro-modèle se présente comme suit:

$$\begin{aligned}
 1. \Delta K_{2t}^* &= 202.0614 - 1.5031D_0 + 7.1585D_1 - 3.9877D_2 + 0.5578D_3 \\
 D_0 &= lb_{2t} + lb_{2(t-1)} + lb_{2(t-2)} + lb_{2(t-3)} + lb_{2(t-4)} \\
 D_1 &= lb_{2(t-1)} + 2lb_{2(t-2)} + 3lb_{2(t-3)} + 4lb_{2(t-4)} \\
 D_2 &= lb_{2(t-1)} + 4lb_{2(t-2)} + 9lb_{2(t-3)} + 16lb_{2(t-4)} \\
 D_3 &= lb_{2(t-1)} + 8lb_{2(t-2)} + 27lb_{2(t-3)} + 64lb_{2(t-4)}
 \end{aligned}$$

$$\text{où } lb_{2t} = l_{2t} + l_{2t}^0$$

$$2. K_{2t}^* = K_{2(t-1)}^* (1 - u_t) + \Delta K_{2t}^*$$

$$3. N_{2t} = N_{2(t-1)} + l_{2t}^0$$

$$4. \tilde{K}_{2t} = K_{2t} + \bar{K}_{2t}$$

$$5. \tilde{N}_{2t} = N_{2t} + \bar{N}_{2t}$$

$$6. E_t = E_{ot} + E_{mt}$$

$$7. E_{mt} = \frac{M_{et}}{h\tilde{P}_{et}}$$

$$8. M_t = X_t - B_t = M_{rt} + M_{et} + M_{yt}$$

$$9. M_{yt} = m_t \tilde{P}_{yt} \frac{E_{ot}}{g_t} + M_{et} m_t \frac{\tilde{P}_{yt}}{g_t h \tilde{P}_{et}}$$

La relation 9 est déduite de l'égalité obligatoire:

$$\frac{E_o + E_{mt}}{g_t} = \frac{M_{yt}}{m_t \tilde{P}_{yt}}$$

et de la relation 7. De la même manière, il résulte:

$$9 \text{ bis. } M_{et} + M_{yt} = m_t \tilde{P}_{yt} \frac{E_{ot}}{g_t} + M_{et} \left(1 + m_t \frac{\tilde{P}_{yt}}{g_t h \tilde{P}_{et}} \right)$$

$$10. Y_{qt}^* = 26.4293 K_2^{*0.2114} (L_{2t} - \bar{L}_{2t})^{0.7886}$$

$$11. L_{2t} = L_t - L_{3t}$$

$$12. Y_{et}^* = \frac{E_o + E_{mt}}{g_t}$$

Dans la relation 12, E_{mt} est déduit des relations 7 et 8, où:

$$M_t = X_{\max t} - B_t$$

Le cas $Y_{et}^* < Y_{qt}^*$

$$13. Y_t^* = Y_{et}^*$$

$$14. X_t = X_{\max}$$

$$15. \tilde{L}_{2t} = \left[\frac{Y_{et}^*}{26.4293 K_{2t}^*} \right]^{1/0.7886}$$

$$16. \lambda_t = 1 - \frac{Y_{et}^*}{Y_{qt}^*}$$

La cas $Y_{et}^* > Y_{qt}^*$

$$13 \text{ bis. } Y_t^* = Y_{qt}^*$$

$$14 \text{ bis. } X_t = M_{rt} + B_t + m_t \tilde{P}_{yt} \frac{E_{ot}}{g_t} + M_{et} \left(1 + m_t \frac{\tilde{P}_{yt}}{g_t h \tilde{P}_{et}} \right)$$

$$\text{où: } M_{et} = h \tilde{P}_{et} (g_t Y_{qt}^* - E_{ot})$$

$$15 \text{ bis. } \tilde{L}_{2t} = L_{2t} + \bar{L}_{2t}$$

$$16 \text{ bis. } \lambda_t = 0$$

$$17. I_{2t} = 0.3441 I_{2(t-1)} \left[\frac{I_{2(t-1)}}{I_{2(t-2)}} \right]^{0.3629}$$

$$\left[\frac{Ab_{2t}^o}{Ab_{2(t-1)}^o} \right]^{0.8177} \left[1 - 0.6943(1 + d_{nt}^o - \tilde{P}_t^o) \right] + 173.033$$

$$18. b_t^o \tilde{K}_{2t} = Y_{2t}^* \tilde{P}_t^{90} (1 - \tau_{23t}) + T_{32t} - w_{2t} \tilde{L}_{2t} - a_t^* (\tilde{K}_{2t} + \tilde{N}_{2t})$$

$$19. dn_t^o = dr_t + (\tilde{P}_t^o - 1)$$

$$20. I_{2t}^o = a + b Y_{2t}$$

Les coefficients de la fonction 20 n'ont été pas évalués dans cette version à cause du manque des données statistiques cohérentes pour les années 1990-1992. Dans les applications expérimentales cet indicateur a été considéré comme exogène.

$$21. C_t = C_{1t} + I_{2t} + C_{gt}$$

$$22. C_{1t} = 0.9731 \tilde{P}_t C_{1(t-1)} + 0.8880 [V_{1t} + \tilde{P}_t V_{1(t-1)}]$$

$$23. V_{1t} = V_{1t}^o - \tau_{13t} (w_{2t} \tilde{L}_{2t} + w_{3t} L_{3t} + f_{1t} k_{21t} \tilde{K}_{2t})$$

$$24. V_{1t}^o = w_{2t} \tilde{L}_{2t} + w_{3t} L_{3t} + f_{1t} k_{21t} \tilde{K}_{2t} + \tau_{31t} V_{3t}^o$$

$$25. S_{1t} = V_{1t} - C_{1t}$$

$$26. V_{3t} = V_{3t}^o (1 - \tau_{31t}) - T_{32t}$$

27. $o_t = \frac{\tilde{P}_t}{\tilde{P}_{Xt}} o_t - 1$
28. $V_{3t}^o = \tau_{23} Y_t + f_{3t} k_{23t} \tilde{K}_{2t} + \tau_{13t} (w_{2t} \tilde{L}_{2t} + w_{3t} L_{3t} + f_{1t} j_{21t} \tilde{K}_{2t})$
29. $Y_t = \tilde{P}_t^{90} Y_t^*$
30. $Y_t - o_t B_t = C_t$
31. $\Delta_{2t} = a_t^* (\tilde{K}_{2t} - \tilde{N}_{2t}) + b_t \tilde{K}_{2t} + T_{32t} - I_{2t} + \tilde{K}_{2t} (f_{1t} k_{21t} + f_{3t} k_{23t})$
32. $\Delta_{3t} = V_{3t} - (C_{gt} + w_{3t} L_{3t})$
33. $S_{1t} + \Delta_{2t} + \Delta_{3t} + \Delta_{4t} - o_t B_t = 0$
34. $b_t \tilde{K}_{2t} = Y_{2t} (1 - \tau_{23t}) + T_{32t} - w_{2t} \tilde{L}_{2t} - a_t^* (\tilde{K}_{2t} - \tilde{N}_{2t})$
35. $dn_t = dr_t + (\tilde{P}_t - 1)$
36. $L_t^* = \tilde{L}_{2t} + L_{3t}$
37. $r_t = 1 - \frac{L_t^*}{L_t}$
38. $\tilde{P}_t = \frac{\tilde{P}_t^{90}}{\tilde{P}_{t-1}^{90}}$
39. $K_{2t} = K_{2(t-1)} (1 - u_t) + \Delta K_{2t}^* \tilde{P}_t^{90}$
40. $Ab_{2t}^o = (b_t^o + a_t^*) \tilde{K}_{2t}$
41. $Ab_{2t} = (b_t + a_t^*) \tilde{K}_{2t}$

4) La conception du macromodèle a fait l'objet d'une session organisée dans l'Institut National de Recherches Economiques de la Roumanie, en mars 1992 (2). Son schéma mathématique est apparu dans la publication de spécialité de l'Académie Roumaine (3) et a été présenté au Séminaire International LINK (4).

Le test du macromodèle a été effectuée pour les années 1991 et 1992, en adoptant l'hypothèse que les grandeurs exogènes - tant celles calculées que celles optionnelles - sont égales aux indicateurs statistiques correspondants et lorsqu'on n'a pas disposé des informations nécessaires, on a introduit certaines modifications dans le système d'équations. Les différences entre les données réelles et celles résultées du macromodèle s'inscrivent dans des limites acceptables (5). Par conséquent, il a été utilisé par les spécialistes de la Commission Nationale de Prévision de Roumanie, pour les prévisions économiques de la période 1993-1994.

5) La version actuelle a un caractère expérimental, représentant un point de départ pour de nouvelles élaborations. A mentionner les principales directions de développement du macromodèle:

- l'augmentation de son autonomie, en rendant endogènes certaines des grandeurs actuelles exogènes (calculées et optionnelles);
- la représentation du PIB par branches, en utilisant des fonctions de production spécifiques, certaines équations d'équilibre intersectoriel, ainsi que des corrélations économétriques entre la structure de la consommation finale et la demande;
- la désagrégation du secteur des firmes, se constituant au moins trois sous-groupes: a) les régies autonomes; b) les sociétés commerciales à capital intégral ou prépondérant d'Etat; c) les firmes à capital intégral ou prépondérant privé, parce que - tel que l'expérience démontre - non seulement les régimes de leur fonctionnement, mais aussi leurs fonctions objectif sont essentiellement différentes;
- la représentation de la fiscalité par ses formes principales: la taxe à la valeur ajoutée, l'impôt sur le profit, l'impôt sur les revenus personnels, les droits de douane etc.;
- la mise en évidence des implications des "arriéré" (les paiements restants des entreprises tant dans les relations entre elles qu'à l'égard du budget et du système bancaire) et de la "dollarisation" de l'économie (une partie significative des transactions internes se déroule en devises);
- la prise en calcul de l'économie noninregistrée qui - dans les conditions de la transition - gagne des dimensions considérables et les barrières qui la délimitent de l'économie inregistrée deviennent très labiles;
- l'utilisation, lors de la détermination des paramètres des fonctions économétriques, de certaines estimations d'expertise technique-économique et des investigations sociologiques; parce que la régression statistique s'avère insuffisante à cause du caractère hybride des séries de données (étant composés des grandeurs antérieures et postérieures au moment du déclenchement de la transition, ces séries - même étant homogénéisées du point de vue méthodologique - expriment des comportements et mécanismes différents du point de vue structural).

Il est évident, donc, que le progrès de la modélisation pendant la période de la transition est conditionné non seulement par la résolution des problèmes d'ordre technique et informationnel, mais aussi par l'élaboration d'une théorie macroéconomique adéquate à cette phase historique (ne s'agissant pas seulement d'une simple adaptation des paradigmes traditionnels).

- (1) Emilian Dobrescu - "Macroeconomic modelling and transition to free market economy", *Revue Roumaine des Sciences Economiques*, tome 35, No. 1-2, 1991, p. 15-20.
- (2) "Modelarea proceselor economice", Centre d'Information et Documentation Economique, Bucarest, 1992.
- (3) Emilian Dobrescu - "Schéma d'un macromodèle expérimental", *Revue Roumaine des Sciences Economiques*, tome 36, No. 2, 1992, p. 117-126.
- (4) E. Ciupagea - "An Econometric Model for Romania", Project LINK Meeting, 4-7 mars 1992.
- (5) Dans le cas de l'application pour 1992, les résultats de la résolution du système se présentent, pour certains indicateurs de base, comme suit:

DENOMINATION DE L'INDICATEUR (SYMBOLE)	U.M.	VALEUR REELLE	VALEUR CALCULEE
(A)		(0)	(1)
PIB (Y_t)	milliards lei	5450,0	5464,6
Excédent brut d'exploitation (Ab_{2t})	milliards lei	803,0	815,4
Consommation finale de la population (C_{1t})	milliards lei	3528,0	3539,4
Formation brute du capital (I_{2t})	milliards lei	1534,5	1541,1
Demande agrégée (C_t)	milliards lei	5801,4	5819,0
Indice des prix par rapport à 1990 (p_t^{90})	%	884,4	886,5
Taux de change (o_t)	lei/\$	311,0	311,8
Epargne de la population (S_{1t})	milliards lei	362,5	353,5
Déficit du budget public (Δ_{3t})	milliards lei	- 201,0	- 374,1

INDEX DE AUTORI

Constantin GRIGORESCU, 5 (XXVIII)
Emilian DOBRESCU, 191 (XXVIII)
Georgeta DUMITRESCU, 5 (XXVIII)

Maria MOLNAR, 5 (XXVIII)
Maria POENARU, 5 (XXVIII)
Napoleon POP, 107, 115 (XXVIII)